

BUDAPEST

T. c. Dunaposta

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

Cena - ára 2.50 dinár

Kezgyeli Újság

Noviszád, 1937 november 28, vasárnap

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezsó

18. évfolyam 326. szám

Japán tulteszi magát a nemzetközi jogon

Konoye herceg bejelentette, hogy a japánok erőszakot alkalmaznak a sanghaji idegennegyedben - A sanghaji posta és a rádió már a japánok kezén van

Tókióból jelentik: Konoye herceg, japán miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette, egyelőre még nem tudja, hogy a japán csapatok Nankingig vagy Hankauig nyomulnak-e előre. Hankau — Kantonnal való kapcsolata következtében — a Kína részére történő külföldi hadianyagszállítás fontos pontja. A japán kormány arról értesült, hogy Anglia tekintélyes mennyiségű fegyvert és lőszert szállít Kinának.

Konoye herceg kijelentette még, hogy Japán az ismert feltételek mellett mindenkor kész Kinával tárgyalni, az idő azonban erre még nem érett meg. A külhatalmak közvetítését Japán elutasítja. Mifután Japán nem visel háborút a kínai nép ellen, nincs szükség hadüzenetre sem. Ha azonban a helyzet megváltoznék, ez a lépés is időszerű lenne.

VISSZAHIVOTT KONZUL

Tókióból jelentik: A Domei-iroda közlése szerint a japán kormány visszahívta barcelonai tiszteletbeli konzulát. A japán lapok ezt az intézkedést összefüggésbe hozzák azzal a hírrel, hogy Japán rövidesen hivatalosan elismeri a Franco-kormányt.

Ugyancsak Tókióból jelentik, hogy a szovjetkormány ottani nagykövetségi tisztviselőinek nagy részét visszahívta. Hír szerint a követség tisztviselőikarát teljesen kicserélik.

JAPAN ERŐSZAKOT ALKALMAZ

Tókióból jelentik: Az Asahi közli Konoye herceg egy másik nyilatkozatát, melyben a japán miniszterelnök többek között azt mondta, könnyen megtörténhetik, hogy Japán a nemzetközi negyed kérdésében erőszakhoz nyúl. Ennek a kérdésnek további alakulása az érdekelt hatalmak magatartásától függ, — mondotta. — Japán a kilenchtalmi szerződés felülvizsgálását, esetleg felmondását követeli, mivel a többi hatalom e szerződés rendelkezéseit alandóan a távolkeleti ügyekbe va-

ló beavatkozásra használja fel. A Stefani-iroda jelentése szerint a japán hatóságok a sanghaji nemzetközi negyedben már átvették azt a szolgáltatást, amelyet eddig a kínaiak láttak el, elsősorban a posta, táviró és a rádióállomások vezetését.

Japánt felbátorította a brüsszeli értekezlet

Londonból jelentik: A szombat reggeli lapok cikkeiből megállapítható, hogy az angol politikai köröket nagy mértékben nyugtalanítják a japán vezérkar egyre fokozódó követeléseit.

Több lap azt írja, hogy London,

— Nyíltan be kell ismerni, hogy Japánt nagyon felbátorította a brüsszeli értekezlet kudarca. A japánok azt hiszik, hogy most már nemcsak ártatlan gyermekeket bombázhatnak büntetlenül, hanem mindenre való tekintet nélkül tullehetik magukat a nyugati nagyhatalmak tiltakozásán is, amelyek pénzügyi érdekeiket akarják megvédelmezni Sanghajban.

A Daily Telegraph rendkívül pesszimista hangon ír a kínai angol érdekek hatásos megvédésének kitérásairól. Tulzás nélkül elmondható — írja a lap —, hogy Japánt semmiféle tiltakozás sem állítja meg azon az uton, amelyre lépett. A távolkeleti helyzet további alakulása tekintetében a nemzetközi jog fennálló rendelkezéseire alapított feltevéseket mellőzni kell. Ezzel nem azt mondjuk, hogy az angol tiltakozások teljesen érvényüket veszítették, de csak a kellő határozottságu tiltakozásoknak lesz hatálya, amelyeket Franciaország és a többi hatalom is támogat.

A lap ezután így folytatja: A japánok taktikája a normálistól eltérő, befejezett tények teremtésén és azon az állításon alapszik, hogy ezeken a tényeken többé nem lehet változtatni. Ne feledjük el azonban, hogy a különleges jogok, így a sanghaji idegenek jogainak semmibevétele sokkal komolyabb dolog volna, mint aminő a törökországi vagy egyiptomi kapitulációk megszüntetése volt. Ha ezeket a jogokat felfüggesztenék, ez minden európai és amerikai kereskedelem megszüntetését jelentené Kína legnagyobb kikötőjével.

CSANGKAISEK NEM TÁRGYAL

Tókióból jelentik: Sanghaji jelentés szerint Japán kínai nagykövete kijelentette, hogy Csangkaisek tábornagy nem hajlandó elfogadni az előzetes japán követeléseket. A kínai—japán tárgyalások megindulásáról tehát egyelőre nem lehet szó.

A KINAI KORMÁNY ÚJ SZÉKHELYÉN

Csinkingből jelentik: A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta

Liuent, a Nankingből Csinkingbe költözött kínai központi kormány miniszterelnökét. Az állami hivatalok nagy része már Csinkingben van.

SZOVJETTISZTEK NANKINGBAN

Varsóból jelentik: Moszkvai értesülés szerint Szmirnov tábornok, a hadügyi népbiztos helyettese nagyszámu szovjettiszt kíséretében Nankingba utazott. A szovjettisztek Csangkaisek marsall tanácsadói lesznek.

Milyen a bőre?

Zsíros, száraz, mitesszeres? — Bőrének megfelelő szerekkel látjuk Önt el

ZORA parfüméria

Tanurdsics palota — Telefon: 34-17

Allamtanács Párisban

Párisból jelentik: Szombat délután államtanácson vitatták meg azokat a kérdéseket, amelyek Chauvtemps és Delbos londoni utjával kapcsolatban felmerültek. Az államtanács megvitatta a lord Halifax berlini látogatásával előállított új helyzetet is. Hivatalos jelentést nem adtak ki. A francia lapok Anglia és Franciaország egységes és szilárd magatartását követelik a németekkel való tárgyalásokban. Az Excelsior hangoztatja, hogy a francia kormánynak ellent kell állnia az Anglia és Franciaország közé éketverni akaró törekvéseknek.

Szlovenszko és a szlovák nyelv

Prágából jelentik: A »Szlovák« című lap vezércikkben foglalkozik a csehszlovák köztársaság jövő évi husz éves jubileumával. A cikk szerint a demokrácia, amely a csehszlovák állam pillére és létezésének értelme volna, husz év alatt kifakult és elfonnyadt. Husz éves állami fennállás után még mindig arról folyik a vita, van-e helye Szlovenszko-ban a szlovák nyelvnek az iskolában és lehet-e szlovákul előadni a pozsonyi egyetemen. A vezércikk kifejti még, hogy a szlovákok semmiesetre sem elégszenek meg olyan reformokkal, mint amilyen Kárpátalja most létesített állítólagos önkormányzata.

Két halálos ítélet Ausztriában

Bécsből jelentik: A bíróság kötél általi halálra ítélte Dudek Károly házalót és Hasel Lipótnét, egyasztalos züllöttéletű feleségét, mert meggyilkolták Kaufer Lipót kokainkereskedőt, az asszony megunt barátját.

Engedélyezték a szentai és szombori Magyar Közművelődési Egyesületek munkáját

A »Dán« jelentése szerint az illetékes hatóságok engedélyezték a szentai és szombori Magyar Közművelődési Egyesületek működését.

A világpolitika krónikája

Angol-német megegyezés előtt?

Lord Halifax „magánbeszélgetése” Európa homlokterében — A chamberlaini irányvonal győzött Anglia külpolitikájában — A teljesen elszigetelt Franciaország — Halvaszületett tervek a dunamedencei államok együttműködésére — A magyar államférfiak berlini látogatása — A jugoszláv példa

— Saját munkatársunktól —

Neville Chamberlain angol miniszterelnök kezdeményezése, hogy az európai külpolitikai problémák mielőbbi gyors, békés megoldását elősegítse, elérkezett a döntő fordulathoz. Nincs a világpolitikában még egy példa arra, hogy egy »magánbeszélgetés«, mint amivé a Lord Halifax berlini és ober-salzbergi tanácskozásait lefokozták, olyan szenzációt, olyan nagyjelentőségű további megbeszéléseket váltott volna ki, mint ez a sok tekintetben teljesen előkészítetlen, program nélküli tanácskozás, amelyet most Chautemps és Delbos, majd Normann Davis londoni látogatásai követnek. A londoni sajtó Lord Halifax német országi megbeszéléseinek ma már kihangsúlyozottan nagy jelentőséget tulajdonít és Chamberlainnek az alsóházban elhangzott karakterisztikus, szófukar tömondataiból azt véli kihámozni, hogy Németország gyarmatai visszaszerzése és a középeurópai kérdésben kihangsúlyozott elsőbbségi érdekköre elismeréséért hajlandó a nyugati államokkal együttműködni. Sőt Genfben is visszatérni, ha a Népszövetség átszervezésére vonatkozó német—olasz javaslatokat elfogadják. Angliában minden hajlandóság meg van arra, hogy Németország jogos igényeivel számot vessen és a szigetország mai belpolitikai strukturája, dominiámainak a brit világpolitikára való jelentős befolyása lehetővé is tesszik, hogy

Anglia az európai helyzet mai kiélezett formáját békésebbre hangolja.

Anglia mai külpolitikai irányvonalát valóban kezd olyan orkeszterré hasonlítani, amelynek nincs karmestere. Illetve a karmester mintha másnak engedné át a vezényletet, miután a zene szólama kezd világzenévé, népek humánusmává hasonlítani. És féltő, hogy a fiatal karmester vezénylő pálcája ezt a mesterek egyéni hangján keresztül kihangsúlyozott legegyszerűbb humánus szigfridi győzelmi tételét nem veszi észre. Németországnak, ha az európai mai külpolitikát valóban zenekarhoz hasonlítjuk, amelyet már nem Lord Eden vezénnyel, Lord Halifax látogatása valóban a szigfridi győzelmi mámor tételét hangsúlyozza, Franciaországnak azonban hogy a zene frazeológiájánál maradjunk, a rómeói bolyongást és nagyon kell vigyázni arra, hogy ebből a bolyongásból ne ébredjen falstaffi keserű komédiára.

Nem irigyeljük Franciaországot, az európai külpolitikának ezt a teljesen elszigetelt államát, amely a népfrent kormányja és az egyre erősödő francia jobboldal készülő összecsapásában képtelen arra, hogy külpolitikáját a chamberlaini irányvonalhoz hasonlóan, átépítse. A csuklyások felfedezett

titkos fegyverraktárai, több száz rádiónállomása, páncélpincéi, Guise herceg trónkövetelő kiáltványai, a »L' Action Française« megerősödése mind arra mutatnak: a népfrent kormányának belpolitikai ziláltsága nem engedi meg, hogy az egyre kétesebb értékű Oroszországgal szakítva, európai nagy szomszédjával keresse a megbékélés útját. Az a gyarmati szerződés, amit Németország és Franciaország most írt alá, hogy így az afrikai francia gyarmatok részére német kereskedelmi kapcsolatokat biztosítson, mindenestre jele annak a járható utnak, amelyen a két országnak haladnia kellene, ha... a német gyarmati igényeknek nem éppen a volt német, ma francia gyarmatok, így éppen Togo és Kamerun lennének legértékvesztettebb részei. Ugyanígy fájdalmas tudni azt, hogy Franciaország a spanyol kérdésben nem tudott a jó szomszédot kötelező szerepét megmaradni és a madridi—valenciai kormány mellé állott. Pedig Franciaországot még Angliánál is jelentősebben érdekli a spanyol testvérháború kimenetele. Franco uralmának biztosítása a népfrent Franciaországnak nagyon könnyűen azt jelentheti, hogy a katalán partvidéktől és a biscayai öbölből vizen és levegőben, egy ellenséges spanyol hadsereg olyan frontális támadást hajt végre, amely először a Baleári szigeteket veszi uralmába, majd elzárja az északafrikai francia területekhez vezető utat s a baszk föld megerősített tengerparti városaiból Nyugatfranciaország teljesen védtelen partvidékét ostromolja. Értethető tehát, hogy

Franciaországban egyre erősebb a társadalmi és a politikai megmozdulás, amely Franco Spanyolországával szívesebben kapcsolatot keres.

A jobboldali sajtó állandóan kihangsúlyozza azt az érdekes körülményt, hogy Franco hadseregében is vannak francia önkéntesek, emigrált francia tisztok, akiknek hősi magatartása az eljövendő spanyol—francia megbékülés igaz zálogai. S Németország középeurópai szerepe? A dunai államok együttműködésének gondolata, mint azt egy francia publicista oly szellemesen jegyezte meg, legalább olyan régi, mint maguk a dunai államok. Középeurópa és a Dunamedence a háború utáni Európa legszerencsétlenebb elrendezése és legkényesebb problémája. Majdnem husz éve tart a megértés teljes hiánya s a bajok felismerése máig sem jutott odáig, hogy a különböző tervek, kísérletek a problémák gyakorlati megoldása kerüljön ki. A róma—berlini tengely gazdasági megállapodásai, politikai megegyezései, amit a bécsi nemzeti szocialisták sorozatos manifesztá-

ciói ugyan erősen megzavarnak, ma már megdönthetetlenül igazolják azt, hogy a trianoni békeszerződés 205. szakaszának előrelátott gazdasági preferenciális megállapodásokra sor nem kerül és a portorosei, génuai konferenciákon szóbakerült Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia közötti vámelőny szerződést alá nem írhatják. Jól látta ezt Franciaország is és amikor Poncet volt külügyi államtitkár a dunai államok kétoldalú árumegállapodását sürgette, tulajdonképpen a mai római—berlini tengelyhez simuló államok gazdasági összefogását akarta megelőzni. Illetve ellensúlyozni, hogy Magyarország és Ausztria ne kerüljenek olasz—német hatás alá. Erre jött azután az utolsó francia kísérlet, Tardieu annyira propagált tervezete, hogy

az öt utódállam lépjen egymással szoros gazdasági együttműködésre, amelynek alapja preferenciális vám-szerződés legyen.

Tardieu terve a négy hatalom 1932 áprilisában tartott londoni értekezleten, már az első megbeszélésnél csufosan megbukott. Anglia nem volt hajlandó a német és olasz közreműködést a Dunamedence elől elzárni. Érvétele az volt, hogy

a Dunamedence államainak gazdasági összefogását nem lehet a békeszerződések korrekturája nélkül tartós időre biztosítani.

Ezek az évek Európa paktománikus korszaka volt. Alig feneklett meg Tardieu terve, máris jött a néhai Barthou és egész Európát válóságos jogi paktumhálózatba akarta szervezni: keleti, középeurópai és nyugati paktumcsoportokra, ami azonban már a keleti paktum csufos bukásával megfeneklett.

Nyilvánvalóvá lett tehát, hogy Franciaország külpolitikai elgondolásai, Szovjetországgal való legszorosabb katonai kapcsolata teljesen kizárják a lehetőségét annak, hogy a francia külpolitika a középeurópai és a Dunamedence-problémába döntően szólhaszon bele. Innen ered Németországnak az a nagy előnye is, amelyet a sok francia balsiker után, Anglia elismerni kénytelen. S amidőn most Darányi Kálmán magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter, közvetlenül Lord Halifax látogatása után Berlinben időznek, mintegy kihangsúlyozását kívánják adni annak a magyar külpolitikai vezérelvnek, hogy ábrándképet kerget az, aki azt hinné és azt akarná megvalósítani, hogy a Dunamedence együttműködése Németország nélkül is megvalósítható. A magyar államférfiakra sem kellene hivatkoznunk. Felhozhatnánk Hodzsa csehszlovák miniszterelnök kétol-

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánja elművelni, olyképpen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választékkal együtt beküldi kiadói hivatalunkba.

dal megegyezéses tervezetét is, amely a Tardieu-terv felmelegítését úgy próbálja újra felszínre hozni, hogy az államok először egymásközött létesítsenek gazdasági megállapodásokat és azután lépjenek be abba a dunamedencei gazdasági blokkba, amely a róma—berlini tengellyel éppen olyan együttműködést fejtene ki, mint a Franciaország égisze alatt politikai szükségé vált kisantant államaival, amelyeknek a róma—berlini tengelyen haladó államokkal különben is már előzetes gazdasági megállapodásaik lennének.

A jelen és a jövő útja a kétoldalú megegyezés. All ez a Dunamedence és a nagy európai problémákra is s amidőn Lord Halifax a bajor tavak és a bajor Alpok csodás vidékén elterülő ober-salzbergi kastélyban egy angol—német kétoldalú megegyezés útját kereste Hitlerrel, mint ahogy a napokban Londonba érkező Norman Davis az angol—amerikai megállapodásnak előhírnöke, akkor Franciaországnak is félreérthetetlenül tudomásul kell vennie, hogy a paktumoknak, az államközi blokkrendszereknek egyszer és mindenkorra bealkonyult. Halvaszületett érdekcsoportulatoknak, mesterkelt elgondolásoknak nincs több helyük az európai nap alatt, mert a reális gazdasági és politikai rendszerek kölcsönös együttműködésére van szükség Franciaországnak ott hibázta el először, amikor a londoni járószalaghoz kötve magát, Abessziniáért elvesztette Olaszország szimpátiáját és most másodsor hibázik, amidőn Oroszországgal karöltve a spanyol kaland meghosszabbítását támogatja. Pedig többek között példát vehetne Jugoszláviától is, amelynek egyenesen haladó külpolitikái irányvonalába már beilleszkedett az abessziniái olasz impérium elismerése és Sztójadinovics Milán miniszterelnök—külügyminiszter bejelentése szerint, a Franco-kormány külképviseletével való együttműködés sem fog sokáig késni.

Itt lenne az ideje, hogy Európa és a világbéke érdekében, Chautemps és Delbos londoni látogatása hasonló eredményeket hozzon.

Az állami jelzálogbank egyelőre csak husz millió dináros kölcsönt folyósít Noviszád városának

Felemelik a csatornázási illetéket — Mire fordítják a beruházási kölcsönt?

Noviszád város képviselőtestülete péntek esti ülésén a városelnöki jelentés elfogadása után — amelyet tegnapi számunkban ismertettünk — több fontos ügyet tárgyalt.

Hosszabb vita fejlődött ki a vágóhídi szabályrendelet kérdésénél. Az új szabályrendelet nemcsak a vágóhid rendjét szabályozza, hanem egyúttal

ujabb megterhelést is jelent a hentes és mészáros iparosokra.

Eddig a vágóhídi állatorvosnak meg volt a havi fizetése, lakással, fűtés-sel és világítással, most azonban még újabb jövedelme is lesz. Minden levágott állat után illetéket kell fizetni. A városelnök javaslata szerint a szarvasmarha után 1 dinárt, a borju és sertés után 50 parát, a kisállatok után pedig 25 parát kellene fizetni. A bizottsági tagok többsége azonban keveselte ezt az összeget és az eredetileg előirány-zott illetékeknek a kétszeresét szavazták meg.

A drágaság elleni bíróság kérdését levették a napirendről azzal az indoklással, hogy

ez a bíróság úgy sem tudja megakadályozni a drágaságot.

Ezután került sor a város ötven millió dináros beruházási kölcsönének tárgyalására.

Dr. Petrovics Milos városelnök ismertette a kölcsönügy előzményeit.

A város eredetileg husz millió dinárt akart felvenni a vágóhíd, gázgyár és iskola építésre, valamint utcák kövezésére. Közben azonban elhatározták, hogy a mind szükségesebbé váló vízvezeték és csatornázás kérdését is meg kellene oldani és ezért az a terv merült fel, hogy mind-e beruházások megvalósítására ötven millió dináros kölcsönt vesznek fel. Az állami jelzálog bank szakértőket is kiküldött Noviszád város anyagi helyzetének megvizsgálására, mert enélkül nem adhat kölcsönt a bank. Néhány nappal ezelőtt dr. Petrovics Milos városelnök dr. Markovics Giga gazdasági tanácsnokkal és a képviselőtestület két tagjával Beogradba utazott, hogy a jelzálog bank vezetésével tárgyaljon az ötven millió dináros-kölcsön felvétele ügyében. Itt közölték velük,

hogy az állami jelzálog bank egyelőre csak husz millió dináros kölcsönt folyósíthat Noviszádnak, később azonban hajlandó még harminc milliót adni.

Ilyen körülmények között a beruházási program megvalósításának tervét is módosítani kell. A husz millió dináros kölcsönből a város

tíz millió dinárért új vágóhidat akar építtetni, két és fél millió dinárt fordít a gázgyár átalakítására, fél millió dinárt a kis és nagy limán feltöltésére, öt millió dinárt az ármentesítő társulatnak ad kölcsön és két millió dinárért felépíti a malijaraki elemi iskolát és kiépíti a hozzávezető utat. A később felveendő harminc millió dinárból tíz millió

dinárt fordítanának csatornázásra, tíz millió dinárt a város központjának vízvezetékkel történő ellátására és tíz millió dinárt kövezésre.

Tekintve azonban, hogy a kölcsön második harminc millió dináros részének törlesztését és kamatait már a jövő évi költségvetés keretében biztosítani kell, mert enélkül nem lehet a kölcsönt megkapni, szükséges, hogy a közgyűlés megszavazza nemcsak a husz millió, hanem az egész ötven millió dináros kölcsön felvételét, mert csak így lehet a törlesztéseket a költségvetés keretében beiktatni.

Dr. Petrovics Milos városelnök-helyettes részletes ismertetése után többen szólaltak fel. Neofitovics bizottsági tag nem ellenzi a kölcsön felvételét, csak azt kéri, hogy ezzel ne terheljék meg túlságosan a város lakosságát. Véleménye szerint

az annuitás kérdését úgy kell megoldani, hogy az ne járjon a pótdadó felemelésével.

Ezért az ármentesítő társulatnak továbbadandó öt millió dinár annuitását fizesse a társulat, a csatornázás céljaira igénybe veendő tíz millió dinár annuitását a csatornázási illeték felemelésével fizesse a város, a kövezésre szükséges tíz millió dinár annuitását is rendezni lehet a pótdadó felemelése nélkül. Eddig ugyanis minden évben nagyobb összeget vettek fel a városi költségvetésbe utcák kövezésére. Ezt az összeget a jövőben a kövezési költség annuitásainak fedezésére kell fordítani. Ily módon körülbelül 700.000 dinár lesz az az évi összeg, amit az annuitásra a városi pótdadóból kell fizetni. Ezt az összeget fogyasztási és más illetékek felemelése révén lehet biztosítani, úgy, hogy a pótdadót tényleg nem kellene felemelni.

Örömöm a vasalás

Megtöltöttem egyszer a vasalómat és három órán át nem kell piszkálni, mert a parazsa háromszor tovább tart, mint a faszéné. Nincsen szaga, ablakot nem nyitok, pormentes, tudómet nem rongálom, fejem nem fáj, dul meg és olcsón jövök ki. Mindezt a „Likalit” faszén brikettnek köszönöm.

Használja maga is, hálás lesz nekem.

Tiszai Kovács Imréné

Likalit faszén brikett mindenütt kapható, forgalomba hozza Drvara „VAIRA” D. Brajer, Luja Bartua ul. 17. — Telefon 30-88.

A közgyűlés felhatalmazta a városelnököt, hogy az ötven millió dináros kölcsön felvétele ügyében megtegye a szükséges lépéseket.

Ezután leirtak körülbelül 50.000 dinár behajthatatlan városi pótdadót, majd a csatornázási illeték felemelésének kérdésére tértek át. A javaslat szerint

azok a háztulajdonosok, akik házukat bekapcsolták a csatorna hálózatba az eddigi negyven parára helyett hetven parát fizetnek

„Ő” gyakran egészen közelről látja arcát.

Vajjon mindig olyan ápolt-e, hogy éveit nem árulja el? Hamvas, üde és tiszta-e az arcbőre?

A szépségápoláshoz egy kitűnő nappali krém feltétlenül szükséges: az Elida Ideal Creme. Simává, bársonyossá teszi bőrét és hibátlanul, fiatalon megtartja.

ELIDA IDEAL CREME

légköbméterenként.

A légköbméterekbe csak a földszinti és emeleti házrészeket számítják be, a pincét és padlást nem. A gazdasági épületek után nem kell fizetni. Felemelték a többi csatornázási illetéket is.

Azok, akik eddig 15 parát fizettek, ezután 20 parát fizetnek, akik pedig 30 parát fizettek negyvenet fognak fizetni légköbméterenként.

Elhatározták, hogy új mentőautót

püléseken: az Adamovics telepen, ivándáni és vidovdáni telepen és a Szlana barán a háztulajdonosoknak ki kell téglázatniok a házuk előtti járdát.

A rendőrigazgatósági palota részére a temerini uti »Zöld koszorú« vendéglő tulajdonosa ajánlotta fel telkét, amelyért 620.000 dinárt kér, a közgyűlés elhatározta, hogy ha 600.000 dinárért eladja, akkor megveszik. Ellenkező esetben nem, mert más ajánlataik is vannak a rendőrigazgatósági palota részére.

A pénteki esti közgyűlésen nem tudták a napirendben levő összes pontokat letárgyalni és ezért folytatását kedd délután 5 órára tűzte ki az elnöklő dr. Petrovics Milos elnökhelyettes.

Az angol királyné gyermekkori idillje

Londonból jelentik: Érdekes könyv jelent meg az angol könyvpiacra. Bruce Lockhart írta meg benne emlékeit. Végzetlenül kedves jelenetet örökít meg egy kricket-meccsről, amely a glamisi kastély gyepén folyt le. Egy vendégesapat mérte össze ügyességét a kastély házi csapatával. Egy kis öt éves lányka volt a legzsgatottabb, különösen amikor kitűnt, hogy a kastély házi csapata mindenképpen ellenfele a vendégesapatnak. A glamisi csapatnak különösen egyik tagja tűntette ki magát. Az idegen nézők kíváncsian kérdezték, ki ez a remek játékos? A lányka rögtön készen állt a válasszal: „Ez James! Tudják, ha megnövék, őhozzá megyek feleségül!” James azóta is lakáj a glamisi kastélyban, a kis öt éves lánykából azóta Anglia királynője lett.

1938 július 1-ig az összes tele-

Soha oly olcsón, mint most:

ingek, harisnyák, pulloverek és kesztyűk! Jöjjen tekintse meg kirakatainkat és győződjön meg a nagy olcsóságról!

„LAFAJET“

NOVI SAD, Kralja Petra II. ulica 2.
(Az Apolló mozi mellett) Telefon 26-43

Schachtot felmentették és tárca nélküli miniszterre nevezték ki

Funk Walter lett az új német gazdasági miniszter

Berlinből jelentik: Hitler kancellár dr. Schacht birodalmi gazdasági minisztert felmentette ettől az állásától. Schacht továbbra is megmarad a birodalmi bank élén. Hitler kancellár Schacht dr.-t rendkívüli érdemei elismeréséül tárca nélküli miniszterre nevezte ki.

Hitler

Birodalmi gazdasági miniszter Funk Walter propagandaügyi államtitkár lett, aki január 15-én veszi át hivatalát. Addig a gazdasági minisztériumot Göring vezeti.

Hitler kancellár Schacht dr.-hoz a következő levelet intézte:

— Kedves Doktor Schacht! Ön 1934 július 30-án közölte velem, hogy hajlandó a német gazdasági minisztérium ügyeit Schmidt dr. akkori miniszter betegségének tartamára vezetni. Ön ebben az állásában az új német birodalomnak és nekem mérhetetlen szolgálatakat tett. Eppen ezért eddig nem tudtam rászálni magam, hogy elfogadjam az Ön lemondási kérvényét, amelyet az utóbbi évek során többször megismélt. A nemzetgazdasági minisztériumnak a négyéves terv szervezetével való egybekapcsolása azonban arra készítetett, hogy elfogadjam az Ön újra felhozott indokait és felmentsem gazdasági miniszteri állásától. Egyben legmélyebb köszönetemet fejezem ki Önnek rendkívüli értékű szolgálataiért, abban a meggyőződésben, hogy mint a birodalmi bank elnöke még évek hosszú során át rendelkezésére bocsátja a német népek és nekem kiváló képzettségét és fáradságtalan munkabírást. Önt miniszterre nevezem ki és örülök,

hogy a jövőben is személyi tanácsadóim lesz. Német üdvözlettel: Hitler Adolf.

Hitler kancellár Funk Walter propagandaügyi államtitkár utódává Karl Hanket, a propagandaügyi minisztérium igazgatóját nevezte ki. A központi sajtóiroda főnöke dr. Dietrich Ottó, a nemzeti szocialista párt sajtófőnöke lett. Dr. Lammerst, a kancellári hivatal főnökét Hitler miniszterre nevezte ki.

Dr. Schacht

Kétszáz ezer frankot sikkasztott a nizzai „szép Héléné“

Letartóztatták a sport és szerelem rajongóját

(Páris, november). A Cote d'Azure társadalmi életének egyik ismert tagját leplezte le most a rendőrség.

Éveken át minden sporteseménynek állandó látogatója volt az eleganciájáról híres Heléne Luciano asszony, aki nemcsak »drukkerez«, hanem mecénása is volt a sportnak. Különösen a kerékpársport iránt mutatott nagy érdeklődést és bőkezűsége révén a Cote d'Azure-i Vélo Club tiszteletbeli elnöknőjévé választotta. A szép elnöknő értékes dijjakkal jutalmazta a versenyek győzteseit és nem ismert fáradtságot, amikor a kerékpársport érdekeinek felkarolásáról volt szó.

A sportvilágban azt hitték, hogy a szép, bőkezű mecénás, gazdag asszony, akinek vagyonából elég bőven telik a költséges sportszenvedély kielégítésére. Kevesen tudták róla, hogy az elegáns nagyvilági dámának polgári foglalkozása is volt, ami egyáltalán nem indokolta meg költséges passzióit,

pénztárosnő volt egy nagy nizzai elektrotechnikai műhelyeket berendező vállalatnak.

Hat éven át töltötte be Heléne Luciano a vállalat pénztárosnői állását. Ekkor főnökeinek tudomására jutott költséges életmódja, sportszenvedélye és amikor megkérdezték tő-

le, hogy honnan van pénze a tetemes kiadásai fedezésére, azt felelte, hogy apjának nagy vagyona van és több nizzai nagykereskedővel rokonságban áll. Azt állította Heléne Luciano, hogy gazdag édesapja és rokonai adják a pénzt nagyvilági életéhez.

HOGYAN TÖRTÉNTEK A SIKKASZTÁSOK?

Főnökei éveken át semmi rendelkezést nem vettek észre az üzletmenetben. Néhány hónappal ezelőtt azonban az üzlet jövedelme erősen megcsappant, noha a megrendelések nem csökkentek és a műhelyben a régi munkáslétszámmal folyt a munka. A cég rovancsolást tartott a pénztárban, a heteken át tartó vizsgálat azonban, amelynek során az utóbbi évek könyvelését átvizsgálták, nem fedezte fel a sikkasztásokat.

A főnökök már éppen be akarták fejezni a rovancsolást, amikor egyikük a földön egy jegyzéket talált. Ez a jegyzék másolata volt egy szállítólevélnek, amelyet megtaláltak a pénztár iratai között.

A két jegyzék nem egyezett.

A megrendelő által aláírt jegyzék felsorolta részletesen a megrendelt berendezési tárgyakat és feltüntette az ezekért járó vételárát is, de a

jegyzék másolata, amelyet a pénztárosnő a könyvekhez becsatolt, a megrendelt és leszállított áruknak, valamint a vételárnak csak egy részét tüntette fel.

A két cégfőnök gyanút fogott és sorra járta azokat az elektromos műhelyeket, amelyek az utóbbi években megrendeléseket eszközöltek a vállalatnál. Megállapították, hogy Heléne Luciano rendszeresen becsapta őket és a család igen ügyes módját választotta: a megrendelt árukat leszállította, de a megrendelő leveleket és az elismervényeket meghamisítva, főnökei előtt úgy tüntette fel a megrendeléseket,

mintha a vevők kevesebb butort rendeltek volna és így a vételár egy részét feltűnés nélkül el tudta sikkasztani.

Kiderült az is, hogy a megbízhatónak hitt pénztárosnő több mint öt év óta folytatta bűnös manipulációit és most már nem tudják pontosan megállapítani, milyen nagy összegű kárt okozott a vállalatnak. A becslések szerint több mint 200.000 frankot sikkasztott el, de ebből a pénzből egy fillért sem tartott meg, hanem az egész összeget sportszenvedélye és költséges életmódja fedezésére fordította.

KÉT ZOKOGÓ FÉRFI

Amikor a terhelő bizonyítékokat elébe tárták, egykedvűen bevallotta a sikkasztásokat:

— Most már mindegy, mi történik, a fontos az, hogy öt éven át gyönyörűen éltem. Jelenleg egy fil-

lérem sincsen, csináljanak velem, amit akarnak.

Aláírta a nyilatkozatot, amelyben elismerte a csalásokat, de hogy főnökei mégse juttassák rendőrkézre, azt állította, hogy édesapja hajlandó visszatéríteni a kár tetemes részét. A vállalat vezetői kijelentették, hogy ez esetben nem fordulnak a rendőrséghez, mire Heléne Luciano hazament villájába és világitógázzal megmérgezte magát. Súlyos állapotban szállították az egyik nizzai kórházba.

A vállalat erre feljelentést tett a pénztárosnő ellen, akinek kettős életére most fényt derített a rendőrség nyomozása.

Betegágya körül két zokogó férfi jár:

az egyik férje, a nizzai kaszinó krupiéja, a másik pedig barátja, Lucietti masször, a kerékpáros klub elnöke.

Heléne Luciano nemcsak a sportra költött, hanem férjével és barátjával szemben is igen bőkezűen viselkedett és a sikkasztott pénzből mindkettőt állandóan támogatta. Valomásukban kijelentették, hogy nem tudtak arról, hogy a szép Heléne, a sport és szerelem rajongója sikkasztás útján szerezte a pénzt.

A megtévedt asszony állapotát már javult és a rendőrség a kórházban őrizetbe vette.

Ma nyitják meg a szubotica-i kórház szülészeti pavillonját

A szubotica-i kórház szülészeti pavillonját ma délelőtt féltizenkét órakor nyitják meg ünnepélyes külsőségek között. A szubotica-i kórházban eddig még nem volt szülészeti pavillon és ezért dr. Ivkovic-Ivándekics Pájó kórházi igazgató főorvos és Mihaldzics Zsárkó gondnok kezdeményezésére minden kívülről jövő anyagi támogatás nélkül

a modern kor követelményeinek megfelelő szülészeti pavillont építettek és teljesen felszerelték.

A pavillonban 40 szoba van 53 ágygal. A szülészeti osztály főorvosa dr. Malusev Dusan sebészorvos lesz. A pavillont Denegri Ferenc tervei alapján Grcsics és Molczer építésszek építették. A mai ünnepségen a dunai bán képviselőjében dr. Momirovics Veljko járási főszolgabíró jelenik meg.

Nem lehet észrevenni.

hogy nem mérték után készült a kabátja, ha nálunk veszi, mert a szabása és a laconja a legújabb divatú, a kidolgozása szolid, a hozzávaló a legjobb.

Csak egyben különbözik nagyon a mérték után készültől: az árban mert nem kerül többé, mint akármely gyári ruha. Így mindenki részére elérhető.

Eztévi meglepetésünk: hosszú szürke és fekete anóli veurkabát valte innel és nebi' se yem-nalisse! reklám árban 635,- din. Ne szarassza el ezt a ritka alkalmat és vásároljon e önvösen.

Vilim VAJNFELD

NOVI SAD, Kralja Petra II. ul. 1
Telefon: 34-32

HALLÓ!

Albánia függetlenségének huszonötödik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek második napján elhelyezték a nemzeti emlékmű tiranai alapkövét, majd nagy katonai díszszemle következett, amelyen 15.000 különböző fegyvernemhez tartozó katona vonult el Zogu király előtt. A díszszemlén résztvett a diplomáciai testület, a külföldi vendégek, valamint igen nagy néptömeg. Este a királyi palotában udvari bál volt a királyi család tagjainak, a katonai és polgári előkelőségek, a diplomáciai testület tagjainak és Albánia előkelő személyiségeinek részvételével.

Mussolini tegnap bankettet adott az olasz katonai parancsnokok tiszteletére, akik ebből az alkalmából mind Rómába érkeztek. A banketten megjelent az olasz trónörökös, a pistojai és bergamoi hercegek és 70 tábornok. Az ebéden az első pohárköszöntőt Mussolini tartotta a király és császár egészségére, az olasz hadsereg dicsőségére és Olaszország jövőjére.

Az amerikai Sant Louisból érkezett jelentés szerint a Ford gyár munkásai sztrájkba léptek. A rendőrség megerősített szolgálatot teljesít, hogy elejét vegye a súlyosabb természetű incidenseknek. Nem akarják, hogy megismétlődjének a legutóbbi verekedések, amelyek során egy munkás meghalt.

A római Stefani ügynökségnek a spanyol-francia határról azt jelentik, hogy a valenciai kormány peztagja a tőzsdén nagy értékesítésként szenvedett. Jelenleg 100 valenciai peztagért csak 29 francia frankot adnak.

A brazil rendőrség lezárta Rio de Janeirot a spanyol köztársasági klubot. A klubban tartott házkutatás alkalmával számos kommunista röpiratot és dokumentumot találtak és ezért a klub egyes tagjait letartóztatták. Santosban letartóztatták a volt spanyol konzult, aki a valenciai kormányt ismerte el. Megállapítást nyert, hogy összeköttetésben állott a szovjet kormánnyal.

Az elmúlt éjjel borzalmas erejű orkán pusztított Finnország partvidéke és a finn tavak felett. Knuslahti tavn egy csónak elmerült és a benne levő nyolc gyermek a vízbe fullt.

Az amerikai rendőrség egy kórházban letartóztatta Mahada tábornok volt kubai köztársasági elnököt, akinek kiadását kérte a kubai kormány.

A London—Köln—Hannover—Berlin utvonalon közlekedő teherszállító repülőgép péntek este féltíz órákor, röviddel a croydoni repülőtérrel történt elindulása után eddig ismeretlen okból kigyulladt. A gép háromfőnyi legénysége szénné égett.

A német gazdasági életnek igen nagy károkat okoz a száj- és körömfájás, amelyet Marokkóból hurcoltak be Franciaországba és onnan terjedt át Németországba és Svájcba. Németországban 681 faluban 6458 gazdaságot fertőzött meg a betegség, míg e hónap elsején csak 337 falu 3952 gazdasága volt fertőzött. Különösen Németország nyugati határán Badenben és Pfalzban okozott nagy pusztítást az állatállományban a száj- és körömfájás.

Tilos a magyar nóta és a magyar tánc a temerini Kulturbund helyiségében

Kinos incidens a temerini németek Katalin bálján

Temerinből jelentik: Csütörtök este tartották a temerini németek Katalin-mulatságukat, melyen megjelent a község német ifjúsága teljes számban. Nagyon jó mulatságnak ígérkezett a Katalin-bál, amelyre a szülők is szép számban voltak kíváncsiak. A hangulat kitünő volt, s mindenki jól mulatott, táncolt, vigadott, míg a zenekar szünetet nem tartott.

A szünetben a német ifjak asztalhoz ültek, s nótázásba kezdtek. Jókedvükben magyar nótát huzattak és magyarul énekeltek. Nem lett volna ebből semmi baj, ha a dolog mindenkinek tetszett volna. De a Kulturbund néhány vezetőségi tagjának nem tetszett a magyar nóta s megkértek a Kulturbund elnökét, szólítsa fel az ifjúságot, hogy magyar nótázásukat hagyják abba, s mulassanak német nóta mellett, mint ahogy az németnek illő. A Kulturbund elnöke nyomban fel is emelkedett s öblös nagy hangján felszólította a mulatozókat, hogy

hagyják abba a magyar nótázást, tekintettel arra, hogy a Kulturbund helyiségében vannak, itt pedig tilos a magyar nóta és a magyar tánc.

Erre a parancsra aztán kitört a német fiukból a virtus, felháborodva utasították vissza a parancsot és csak azért is magyar nótát rendeltek a német zenészekről. Most már a Kulturbund vezetősége a zenészeknek akarta megtiltani, hogy magyar nótával szórakoztassák a fiatalokat. Ezekután a zenészek és a Kulturbund vezetősége között indult meg a vita, s ebbe belekapcsolódtak a jelenlevő nagynémet érzelműek is, s rövid idő alatt oly forró lett a hangulat, hogy több pofon is elcsattant. Az általános verekedést a józanul gondolkodó német polgárok akadályozták meg. A Kulturbund elnöke mikor látta, hogy parancsára sem hagyja abba a német ifjúság a magyar nótázást, sőt csak azért ismét csárdást is táncoltak, eltávozott a teremből s az esetből kifolyólag hír szerint lemond az elnökségről.

Temerin község békés magyar lakói között a magyar nóta és a magyar tánc megtiltása — amiről csak a botrány útján értesültek — általános megbotránykozást keltett. Mióta a Kulturbund Temerin-

ben megalakult, ez a második kinos eset, hogy nyilvánosan gyűlöletet szítanak a békés, józan német polgárok között a velük együttélő magyarság ellen. Két évvel ezelőtt nyilvános iskolaünnepélyen, ahol a jelenlevők kilencven százaléka magyar volt, hangzott el figyelmeztetés a német tanulóiifjúsághoz, hogy

»idegen«, magyar nyelven soha ne beszéljenek, s ha hozzájuk »idegen« magyar nyelven szólnak, válaszoljanak németül, s ha szüleiket hallják »idegen« magyar nyelven beszélni, figyelmeztessék őket arra, hogy ez nem az ő anyanyelvük, s »idegen« magyar nyelven ne beszéljenek.

A magyarok jelenlétében elhangzó lázító beszéd kinos hatást keltett ugy a magyarság, mint a németiség között, annál inkább, mert a másfél századon át egy községben, egyforma nehéz gondokban, nehéz sorsban, küzdelmekben mindig egymásra utalt két nemzetiség között soha sem történt semmi, ami egymás békéjét, megbecsülését megzavarta volna. Csak amióta más határból »idejött« német egyének vannak a községben, akik nem tudják, hogy az elmúlt nehéz 150 év, amit a temerini magyarsággal oly erős kápos, hogy széjjeltépni kissé nehéz lesz.

Temerinben az aránylag csekély számban élő német polgárság általános megbecsülésnek és tiszteletnek örvend. Temerin békés lakóssága tudatában van, annak, hogy a már másodízben ért sérelmeket nem az öslakós német polgárság provokálja, hanem az »idejött« akarják a temerini németiséget elidegeníteni, ellenségévé tenni a község magyarságának. Temerinben senki sem gondolt még arra, hogy a németiséget elmagyarosítsa.

Temerinben senki sem venne annyi bátorságot, hogy magyar mulatságon a német táncot vagy a német zenét letilt-

sa, mert meg tudják becsülni a más nemzetiség kulturáját, s amikor a más kulturáját tiszteletben tartja, az nem jelenti azt, hogy a saját magyar kulturáját lábba tiporni engedje.

Hogy megismerkedjen az időszerű irodai szerekkel

Kérje képes katalógusunkat! Aki szeretne a mai modern irodai szerekkel megismerkedni, feltétlenül kell keresnie a HERO céget Beograd, Pocharcova 24 a. ttt.

Megalakult a Magyar Közművelődési Egyesület Urbáson

Csütörtökön este tartotta alakuló közgyűlését Puhalak István vendéglőjében a közművelődési egyesület. Az alakuló ülést Boros Pál vezette, akinek felkérésére először dr. Deák Leó szombori ügyvéd, a jugoszláviai magyar kisebbség egyik vezetőegyesége mondott nagyhatású beszédet a közművelődési egyesület céljáról és fontosságáról, majd Gyöngyösi Dezső főszerkesztő tartott magvas beszédet az általános emberi kultúra fejlődéséről.

A megjelentek mindkét beszédet lelkesen megélték, majd felolvasták az ideiglenes vezetőség névsorát. Elnök lett Boros Pál cukorgyári garázmester, al-elnök és egyleti ügyész Hágen László ügyvéd, háznagy Seidl Róbert szőlősgazda, titkár Szabó István magántisztviselő, titkárhelyettes Garamszeghy János laptudósító, pénztáros Horváth Mihály üveges, könyvtáros Vida József ny. jegyző, a kulturoszintály vezetője Reiter Gyula illatszertáros, a választmány tagjai Vig Márton, Galambos Sándor, Balázs István, Gulácsy Antal, Papp József és Éter Péter. Az egyesület alapszabályait már benyújtották jóváhagyás céljából. A tagfelvétel serényen folyik.

Állandán 6.000 darab férfiing raktárban. Biztos, hogy Ön is talál izlésének és igényeinek megfelelő KLOPKA Futaki ut és Posta ucca sarok.

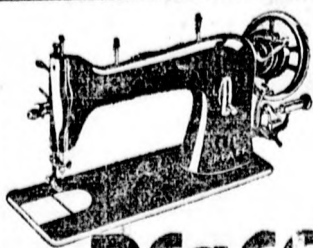
Jól élnek az angol katonák

Londonból jelentik: Hore-Belisha hadügyminiszter érmelet osztogatott ki a katonai szakácsok versenyének győztesei között. Beszédet is intézett a győztes szakácsokhoz.

— Remélem, — mondta — hogy a feleségeikkel is megkedveltetik a főzést. Az én igényeim ebben a tekintetben olyan nagyok, hogy még sohasem tudtam olyan nőt találni, aki kielégíthetné azokat.

A Daily Express ebből az alkalomból közli az angol katonák egy hétköznapi ebédjének a menüjét:

- Zöldborsó leves
- Marhafilé a la Pompadour
- Spanyol mártás
- Pommes de terra a la Duchesse.

Pfaff varrógép

Elismerten legjobb

a világon. Minden női gép, iparos és speciális gép kapható olcsón és részletfizetéssel. - Gyári képviselő:

Jung tulajdonos Szuszedszki János
Novi Sad, Safarikova ul. 9 - Telef. 32-69

VALÓDI ÓLOM KRISTÁLY

az asztal és a vitrin tündöklő díszel
Mégsem luxus, mert olcsón és a legcsodásabb választékban
tartja raktáron

VOGEL, Noviszád, Kralja Petra II. 8.

Felfedeztünk egy noviszádi éttermet, ahová csak négyesben lehet járni

A mai nehéz gazdasági helyzetben, amikor általános a panasz a rossz üzletmenetre, az ember azt hinné, hogy a fogyasztót tárt karokkal, udvarlással és a kötelező udvariasságon túlmenő figyelmességgel fogadják, hogy ezzel is enyhítsék a derék fogyasztó szívfájdalmait, amelyet majd a számla átnyújtásakor érezni fog. Ebből a naiv hitemből alaposan kiábrándultam múlt szombaton, amikor a feleségemmel elmentem a noviszádi Szloboda éttermébe, ahol tíz órától éjfélig varieté-műsorral szórakoztatják a közönséget.

Mindjárt a bevonulásunk némi kellemtelenséggel járt. Kitént ugyanis, hogy

a főpincér, aki az érkezőket asztalhoz vezeti, nem tud egy szót sem magyarul. Hamarosan kitént, hogy a pincér sem tud s vénu is a piccolo vette fel a rendelést.

Magyarul ugyan ő sem volt hajlandó beszélni, de néhány perc múlva mégis hozta a két feketét és három deci karlováci rizlinget kisüveg szódával, amiből megnyugodva állapítottam meg, hogy a rendelést megértette. Mindez ismétlem, Noviszádon történt, ahol a legkisebb iparos, kereskedő vagy más szabadfoglalkozású egyén a saját érdekében megtanult mindig és megtanul ma is szerbül, magyarul és németül, hogy boldogulni tudjon. Ugyáltszik, a Szloboda kivétel, a Szloboda vezetősége a jövőben nem helyez súlyt arra és nem tartja üzleti érdekének, hogy a kiszolgáló személyzet azt a nyelvet is beszélje, amely a vendégek túlnyomó részének anyanyelve. Node, ez a Szloboda helyége, ezt csak mellékesen jegyeztem meg.

A rosszul indult polgári kimenő nyitányához méltó volt a folytatás. Először is felfedeztem az asztalon egy kis nyomtatványt, amely arról értesíti a gyanútlan, egyébként mélyen tisztelt közönséget, hogy a varietéműsor nagy költségei miatt személyenként legalább 10 dinár fogyasztása kötelező s aki nem fogyaszt ennyit, akkor is 10 dinárt fizet, ha csak a jó levegőt szívja.

Valamivel később én a főpincér azzal a kéréssel, megengedem-e, hogy még két ur üljön az asztalunkhoz. Megnézem a két urat: vadidegenek voltak számomra s éppen ezért elutasító választ adtam. Az ember elvégre azért megy el valahová, hogy jól érezze magát, nem pedig azért, hogy egész este idegenek társasága feszélyezze. A főur viszont tovább erőlteti a dolgot, mire leintem, hogy vele nem tárgyalok többet ebben az ügyben, kérem Mezei igazgató urat.

Mezei ur, rövidesen ott is terem és mint régi jó ismerőshöz, nyájasan mondom neki:

— Kedves Mezei ur, kérem, oktassa ki a főpincérét, hogy minket ne háborgasson. Ismerősöket hozhat az asztalunkhoz, akár olyanokat is, akiket csak látásból ismerünk, de vadidegenekre nem vagyunk kíváncsiak.

Mezei ur nagy meglepetésemre nem válaszol hasonló nyájassággal, hanem a szívére teszi a jobbkezt és azt mondja, hogy igazán lehetnék belátással, ez négyesemélyes asztal és...
Közbevetem, hogy „nézze, Mezei ur,

ott is van még néhány asztal, amely-nél csak ketten ülnek, miért éppen engem zaklat?” — mire Mezei ur az mondja, hogy azok kisebb asztalok. Nem hittem el neki s még ma sem hiszem, de erre nem tettem ellenvetést, elvégre ő jobban tudja, mekkorák az asztalok, bizonyára megmérte, amikor átvette a leltárt. Egyáltalában, kezdett felülkerekedni bennem a jobbérzés, ahogy ott állt előttem Mezei ur a szívére tett kezével és azt mondja: „Tudja ön, B... ur, hogy nekem mennyibe van ez a műsor s az járt a fejemben hogy tényleg egzezer van a héten szombat, ne icsom az üzletet s adjuk át ez a ké: helyet annak a két derék vadidegennek. Ekkor azonban Mezei ur hirtelen forogtatja a következő kijelentést teszi:

— Ez négyesemélyes asztal, de ha B... ur kívánja, nem ültetünk ide senkit. Ellenben ön majd négyesemélyes cecchet fog fizetni!

Egy pillanatra meghökentem erre a furcsa és nyers mondatra, azután így válaszoltam:

— Mezei ur, tudtommal az ember csak azt köteles fizetni, amit rendelt. Én azonban kivételesen fizetek Önnek négy személy helyett, de kivételesen megörzöm majd a számlát is, hogy árdragításért feljelentést tegyek Ön ellen. Egyuttal ajánlom, kísérje figyelemmel a Reggeli Ujságot, amelyben mások okulására megírom majd, hogyan bántak a Szlobodában a vendégekkel.

Ennyiben maradtunk. Mezei ur és a főpincér eltávoztak, mi pedig tovább néztük a műsort, miközben a következőket gondoltam magamban:

— Mezei urnak talán igaza van abban, hogy sokba került neki ez a műsor, de mi közöm nekem az ő rezsi-jéhez és mért akar egy rókaról hét bört lenyuzni? Mert a műsort félig-meddig már azzal megfizeti az ember, hogy legalább 10 dinárt köteles fogyasztani; megfizeti továbbá azzal, hogy 5 dinárt számíttanak egy feketéért, ami másutt és máskor nem kerül ennyibe; végül megfizeti azzal, hogy szinte öt-percenként kénytelen 1—2 dinárt adni hol a zenének, hol meg a táncosnőknek, akik az egyes műsorszínetekben legalább féltucatnyi jönnek bájos mosollyal tépnyörözi. Ha mindehhez hozzáveszem a ruhatárt és a borralalót 50—60 dinárba jön az a két fekete és három deci rizling kisüveg szódával, ami talán nem sok pénz Mezei urnak, de utig elég egy szolid házaspárnak s mindenesetre sok akkor, ha figyelmes kiszolgálás helyett gorombaságot kell a vendégnek lenyelnie.

Ha a Szloboda a varieté-műsorra való tekintettel 20—30 dináros belépőjegyét szedne, egy szót sem szólhatna az, aki ennek tudatában mégis bemegy, mert aki soknak találja, legfeljebb ott-hon maradjon. De hogy ilyen uton-módon fizetékesség meg a gyanútlan közönséggel ezt a műsort, amelynek színvonaláról különben is vitatkozni lehet, nem éppen kifogástalan eljárás.

Az igazság kedvéért még meg kell jegyeznem, hogy az említett párbeszéd után békében hagytak, többé nem háborgattak s a főur is csak annyit állított ki a számlát, amennyit tényleg fogyasztottunk. Így tehát árdragítási feljelentést nem tettem, a cikket viszont ígéretemhez híven megírtam mások okulására, mihezartás végett.

(bt.)

***

Hacsek és Sajó saja: Vaduaidarjloj

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!!

Pincér (jön): Tes-sék parancsolni!

Hacsek: Legyen szives és fujja kicsit a kávémat, mert nagyon forró!

Pincér (csodálkozva): Én?... Miért nem fujja a Hacsek ur?

Hacsek: Próbáltam, de csak még melegebb lett.

Pincér: Hát az hogy lehet?

Hacsek: Mert lázam van és retentő meleget fujok...

Pincér (dühös): Ugye a Hacsek urat köbölcsőben ringatták?

Hacsek: Köbölcsőben?? Miért??

Pincér: Mert kissé ütődött. (Gyorsan el.)

Sajó (jön): Alászolgája Hacsek ur!

Hacsek: Alázatos szolgája!... Miért virul ugy az arca?

Sajó: No hallja? Mikor viruljon, ha most nem?... Heyreállt a belpolitikai béke!

Hacsek: Nofene!?

Sajó: Mi az, hogy nofene? Hát nem olvasta a döntő eseményt? Ezen tul együtt vacsoráznak!

Hacsek: Kik?

Sajó: Hogy hogy kik? Hát nem olvas ujságot?... A kormánypárt két csoportja... Teljes a béke... A vacsorán összejött a két szárny.

Hacsek: Mi jött össze?

Sajó: Két szárny.

Hacsek: Snassz kis vacsora lehetett az, hallja. Összesen két szárny egy ilyen nagy vacsorán? Hát a Hóman, ha szomjas megeszik egyedül egy féllibát, most képzelje el, ha véletlenül éhes is!

Sajó (dühös): Idehallgasson, maga razziaanyag!... Nem szárnyat ettek, hanem a szárnyak ettek.

Hacsek (megdöbbenve): A szárnyak ettek? Micsoda marhaság ez?... Ez ép olyan, mintha azt mondta volna, hogy tegnap megevett engem egy sertéskaraj.

Sajó: Mondja, ugye maga fürdött máma?

Hacsek: Igen. Honnan tudta?

Sajó: Mert tiszta hülye... Hát hogy is magyarázzam meg magának? A kormánynak van két szárnya!

Hacsek: Mint az angyalok.

Sajó (dühög): Mint az angyaloknak, egyen meg a zene. Szóval ezek most együtt fognak vacsorázni, miáltal minden rendben lesz az országban...

érti már végre?

Hacsek: Node micsoda beszéd az? Hogyne érteném... A kormánynak van két combja.

Sajó (üvölt): Szárnya!

Hacsek (figyelmeztetőleg): Comb jobb!

Sajó: (tajtézik): Mégis szárnya van...!

Hacsek: Zusa nincs?

Sajó (feladja): Tudja mit? Van zusa, van comb, van nyak... minden van.

Hacsek: Szóval egy rendes aprólék.

Sajó: Egy rendes aprólék, te piszok!

Hacsek: És attól, hogy ezek együtt vacsoráznak, minden rendben lesz az országban?

Sajó: Igen!

Hacsek: Miért nem reggeliznek is ezek együtt? Talán még nagyobb volna a end.

Sajó: Ez komplikált lenne! Reggelizni ezek rendszerint az ágyban szoktak.

Hacsek: No! Van egy ötletem! — Aludjanak együtt.

Sajó (nagyon dühös): Ide hallgasson. Hacsek, Ajánlok magának valamit!

Hacsek: No!

Sajó: Tartózkodjék maga állandóan a Keleti pálvaudivaron.

Hacsek: Miért?!

Sajó: Hát ha egyszer megjön az esze... Hát meséljen, mi ujság otthon?

Hacsek: Képzelje csak, a kisebbik fiam két hét alatt megtanult angolul.

Sajó: Két hét alatt? Ezt én nem értem...

Hacsek: Az nem volna baj, de az angolok sem értik...

★

(Minden jog a Reggeli Ujságé)

Karácsonyi akciónk megkezdődött

Felkészült dús választékú raktárral várom.

A legolcsóbb napi árakból

még 10% engedményt nyújtok!

Jöjjen — válogasson — vásároljon

HOLIK RUDOLF divatárúizlet -- Noviszád

Göring: Németország jogegyenlősége a világ legtermészetesebb dolga

Halifax berlini útja teljes kudarccal járt, — mondják Newyorkban

Londonból jelentik: Sir John Simon kincstári kancellár egy kormánypárti gyűlésen mondott beszédében hangoztatta, hogy lord Halifax berlini útja során nagyrészt sikeres kapcsolatokat sikerült létesíteni. Ezután rámutatott az angol és francia miniszterek küszöbönálló tanácskozásának fontosságára. Majd közölte, hogy a honvédelem fejlesztése nagyban hozzájárult Anglia tekintélyének megerősítéséhez.

A GYARMATOKÉRT

Hamburgból jelentik: Göring porosz miniszterelnök Hamburgban 50.000 ember előtt beszélt a nemzeti szocialista uralom első négy esztendejének sikereiről. Kifejtette, hogy mennyire szükség van a népek békéjének megővésére, amelyet a Tokió—Berlin—Róma háromszög létrehozása biztosít. Németország jogegyenlősége ma a világ legtermészetesebb dolga. Ezért kell feltétlenül számításba venni a német birodalom teljesen jogosult gyarmati követeléseit.

Frick birodalmi belügyminiszter Gleiwitzben mondott beszédében bejelentette, hogy a német gyarmatok visszaadására irányuló igényt Németország mindaddig hangoztatja, amíg jóvá nem teszik az elkövetett

igazságtalanságokat. Abba sem tördünk bele — mondotta — hogy idegen uralom alatt levő németeket német voltuk miatt üldözzenek.

ANGLIA NEM SZÜVETKEZIK FRANCIAORSZÁG ELLEN

Londonból jelentik: Az alsóházban Rathbone képviselő a következő kérdést intézte a kormányhoz: A lord Halifax látogatásával kapcsolatos kérdéseket megvitatták-e már a francia kormány képviselőivel? Mielőtt Anglia Németországnak bármiféle egyezmény megkötését javasolja, megkérde-e előbb a francia kormányt, amennyiben a terbevelt

egyezmény Franciaország vagy valamely vele szövetséges állam biztonságát veszélyezteti?

Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy Anglia nem tervez semmiféle olyan megállapodást Németországgal, amely Franciaország vagy szövetségesei biztonságát érintené.

Wedgewood Benn munkáspárti képviselő a következőket kérdezte a miniszterelnöktől:

— Adhat-e Ön általános érvényű biztosítékot arra, hogy nem árulják el régi barátainkat annak a hiu reménynek kedvéért, hogy ujakat nyerünk?

Teljes kudarc

Párisból jelentik: A Páris Midi newyorki tudósítója arról a benyomást ír, amelyet lord Halifax ber-

lini útja az Egyesült Államokban tett. A tudósító szerint az amerikai megfigyelők nézete az, hogy

a látogatás Halifax teljes kudarccal végződött abban az értelemben, hogy a lord sem Berlinben, sem pedig Brechtsgadenben semmi olyat nem tudott meg, amit ne tudhatott volna akkor is, ha Londonban marad és elolvassa Hitler »Mein Kampf« című könyvét. Abból a nagy titokzatosságból, amellyel az angolok az egész ügyet kezelik. Newyorkban arra következtetnek, hogy Angliát ismét nagy csalódás érte. Az amerikai körök felfogása szerint Chautemps és Delbos londoni meghívása is ezt igazolja. Ez a gyors meghívás azért történt, mert London ilymódon, a francia—angol szövetség valóságának hangsúlyozásával akar válaszolni Hitlernek — írja a lap.

A magyar-német kapcsolatok

Darányi és Kánya berlini látogatása után több német államférfi Budapestre utazik

Berlinből jelentik: Darányi magyar miniszterelnök és felesége pénteken meglátogatta a nemzeti szocialista női szervezet anyaképző intézetét. Este a magyar miniszterelnök és kísérete a berlini állami operaház diszeldadásán vett részt.

A szombat reggeli budapesti lapok közlik Kánya külügyminiszter nyilatkozatát a berlini tárgyalások jelentőségéről. A miniszter rámutatott arra, hogy minden olyan kérdésben, amely a két országot közösen érinti, abban a barátságos szellemben működnek továbbra is, amint ez a múltban is történt. Ez a legerősebb bizonyítéka annak, hogy az a politika, amely a meglévő barátság kimélyítésére irányul, teljes mértékben bevált. Elmondotta a miniszter, hogy a közel jövőben több német államférfi látogat el Budapestre, a német birodalom viszont több magyar személyiség látogatását várja.

— Minden államközi barátság

és viszony — mondotta Kánya —, amely nem irányul egy harmadik állam ellen és azt a célt szolgálja, hogy az adott lehetőségek keretében a valódi békét szilárdabb alapokra helyezze, olyannak minősíthető, mint amely az európai bé-

Neurath nyilatkozata

Berlinből jelentik: Az Esti Újság Berlinbe kiküldött tudósítója beszélgetést folytatott Neurath külügyminiszterrel. A német nép a magyar nép iránt nemcsak érzelmeken alapuló barátsággal viseltetik — mondotta Neurath —, hanem nagy megértést tanúsít azokkal a szenvedésekkel szemben is, amely ennek a népnek és ennek az országnak osztályrészül jutott.

Neurath hangsúlyozta, hogy a magyar államférfiak berlini látogatása alkalmából kimerítő megbeszélés

két feltétlenül szolgálja. A hivatalos közleményben említett »felfogások azonossága« arra vonatkozik, hogy a közvetlen személyes érintkezés következtében mindkét oldalon megállapították, hogy a két ország egyetértését komolyan soha semmi sem zavarta. A két nemzet között olyan érdekösség áll fenn, amely minden tulzattan és egyoldaluan kidomborított félreértést könnyen kiküszöbölhet.

tárgya volt mindaz, ami a két állam érdekeit érinti, de egyezményt semmilyen formában sem létesítettek, nem pedig azért, mert Magyarország és Németország között egyáltalán nincs olyan nyitott kérdés, amely szabályozást igényel. A két ország politikája mindenképpen a béke fenntartására irányul. Mi az igazi békét akarjuk, azt a békét, amely mindkét nép jogosult életérdekeinek megővésén, de egyúttal más népek érdekeinek lojális elismerésén is alapszik.

A francia sajtó szerint Bogomolov nankingi szovjetkövet robbantotta ki a távolkeleti háborút

Párisból jelentik: A Liberté érdekes részleteket közöl Bogomolov nankingi szovjetkövet letartóztatásáról. A lap szerint a letartóztatás azért történt, mert Bogomolov juttatta érvényre Moszkvában azt a felfogást, amely szerint Japán a kelet-ázsiai hadműveletekkel könnyen ki lehet fásztani. A szovjetkormány

Bogomolov tanácsát követve biztatva fel a kínai kormányt, hogy különböző surlódások révén mérgeztesse el a keletázsiai helyzetet és idézzen fel az egész országra kiterjedő ellenségeskedést. Moszkva azt remélte, hogy ilymódon hamarosan kimerül Japán pénzügyi és gazdasági ellenálló ereje. Bogomolov letar-

Az elegáns hölgy harisnyája:

ELBEO, KAYSER, KUNERT

tisztaselyemből, vékony mint a lehelet, mégis erős!

A legújabb színekben kapható

Klein Eugen

üzleteiben

NOVI SAD

PETROVGRAD

tóztatása azt jelenti, hogy Moszkva elveszettnek tekinti a kínai játszmát.

Ugyancsak a Liberté azt írja, hogy a bukaresti szovjetkövetet is visszarendelték és a szovjettel határos államok mindegyikében kicsérlik Moszkva követeit. Hir szerint több európai nagyhatalom fővárosaiból is visszarendelik a szovjetköveteket. — Mindebből arra lehet következtetni — írja a lap —, hogy Szovjetország politikájában nagy változások állnak küszöbön.

Szomborban városi elnöki állást szerveznek

Fegyelmi ügyek a szombori városházán

Szombor város képviselőtestülete tegnap délelőtt 11 órai kezdettel közgyűlést tartott, amelynek napirendjére tűzték ki az állandó munkakörrel bíró városi alelnöki állás megszervezését. Dr. Veszelinovics Milorád szkupstina-i képviselő városi képviselőtestületi tag indokolta meg a javaslatot. Elmondta, hogy a gazdasági és pénzügyi bizottság elfogadta a javaslatot, ezért kéri a közgyűlést is, hogy tegye magáévá. Feltétlenül szükséges dr. Tapavica Szima városelnök tehermentesítése. A városelnöknek sokat kell reprezentálnia, sokat kell utaznia és így nem tudja úgy ellenőrizni a városi közigazgatást, amint azt kellene.

A javaslat nem irányul dr. Tapavica ellen, hanem csak megkönnyíteni akarja munkáját.

A képviselőtestület egyhanguan elfogadta az alelnöki állás megszervezéséről szóló javaslatot.

A közgyűlés ezután személyi ügyek tárgyalására tért át. Blázsevics Iván városi végrehajtó, akit dr. Deák Leó ügyvéd képvisel és akit 1935 szeptemberében felfüggesztettek állásától, azt kéri a közgyűléstől, hogy felfüggesztésétől kezdve fizetése egy harmad részét fizessék ki, másik kétharmad részét helyezze letétbe.

A közgyűlés elfogadta a kérvényt.

Dr. Tapavica Szima elnök bejelentette, hogy Igrosanac Milutin rendőri előjáró visszatért szabadságáról és átvette a fegyelmi bizottság elnökségét. A fegyelmi bizottság tegnapielőtti Ivkov Györgye villanytelepi mérnök, László István, Pulics Alekszandar villanytelepi tisztviselő és Lucics Konstantin dr. volt főjegyző fegyelmi ügyeit tárgyalta. Lucics ellen megszüntették az eljárást, mivel eltávozott állásából, László ellen pedig azért szüntették be, mert

csak szerződéses tisztviselő volt. Ivkov és Pulics fegyelmi ügyében érdwemben nem határoztak, mert különböző iratok beszerzése vált szükségessé. A fegyelmi bizottság a jövőhéten Blázsevics Iván végrehajtó, Arelics Nikola kézbesítő, Popov Szeván, Brkics Vladimir, Káplár Iván rendőrök, Lukics Iván detektív, Mijics Rájkó szolgá és Cvejánov Györgye volt városelnök ügyeit tárgyalja.

NEGRO

a tocof kéményseprője!

Gyártja:

RUFF gyár, Szubotica

50.000 magántisztviselő nyugdíj-biztosítását rendelte el a kormány

A nyugdíj intézménynél biztosítanak minden 18 évet betöltött magánalkalmazottat, ugyancsak azokat is, akik még nem töltötték be 55. életévüket, vagy azokat, akiknek tisztviselő karakterük van és főleg szellemi munkával foglalkoznak. Ezek szerint

biztosítás alá esik minden bank és gyári hivatalnok, valamint a biztosító és hitelszövetkezetek hivatalnokai, továbbá a bánya, szállító stb. alkalmazottak, könyvelők és levelezők, míg a kereskedősegédek egyelőre csak bizonyos feltételek mellett jöhetnek számításba.

A biztosítás havi illetéke a kapott évi fizetés egy százalékát teszi ki, minimális 54 dinártól 420 dinárig, amely összeget a munkaadók és alkalmazottak a meghatározott kulcs szerint fizetik, olyan formában, hogy a legmagasabb fizetési osztályba tartozóknál az összeg fele a munkaadót, fele az alkalmazottat terheli.

Rokkantsegélyre csak ötévi tagság után van joga az alkalmazottnak.

Teljes nyugdíjra 40 évi szolgálat után lehet jogot formálni, de a hetvenedik életévnél a részletet automatikusan megkapják, ha legkevesebb 5 esztendőig biztosítva voltak. Az özvegynek ötven százalék nyugdíjra van joga, a gyermekek 25—40 százalékig kapják a segélyt, addig, míg be nem töltik tizennyolcadik évüket. Az árvák 50—95 százalékig élvezik az elhalt szüleiknek járt nyugdíjat.

A legalacsonyabb rokkantsegély évi 3000 dinárt tesz ki (a biztosított 5400 dinár évi fizetése után), a legmagasabb összegű járadék 40 évi biztosítás után évi 46.200 dinár (az évi 42.000 dináros biztosított fizetés után).

A vagyonbetét elhelyezése tekintetében törvényes rendeletet hoztak, mely szerint a vagyon csak egészen biztos alapon lehet befektetni, minden spekuláció kizárásával. A vagyon hosszulejratu befektetésénél számot kell vetni a befektetett érték piaci helyzetével és az intézménynek be folyó haszonnal. A nyugdíjintézmények a maguk idejében a gazdasági élet erős tényezői lesznek. Amennyire ma számítani lehet, körülbelül ötvenezer magánhivatalnok fogja nyugdíját biztosítani. A ljubljana nyugdíjintézetnek 1936 végén 11.000 tagja volt. A ljubljana nyugdíjintézetnek 1936-ban 28 millió dinár volt az évi jövedelme, ha ezt elosztjuk a tagok számával, akkor a gazdasági megterhelés havi 20 dinár és így az egész országban nem lesz több havi 10 millió dinárnál. Mivel az első öt évben az új nyugdíjbiztosító intézetnek nem lesznek nagyobb kiadásai, az összegyűlt összeget tartalékolni fogják és az anyagi helyzet fellendítésére fordítják.

A nyugdíj biztosításnak egész országra való kiszélesítésével dr. Sztojadinovics kormánya beváltotta ígéretét, amelyet hatalomra jutásának első napjaiban céljaul tűzött ki.

Ezzel a rendelettel, mint az öregség, valamint halál esetére

hozott biztosítási rendelettel, a minimális munkabékekről hozott törvénnyel, kollektív munkásszerződésekkkel a törvényhozás terén olyan helyzetbe jutott az ország szociális helyzete, amely nagyon emlékezetes marad.

A minisztertanács legutóbbi ülésén elfogadta a szociálpolitikai miniszter javaslatát a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása tekintetében. Eddig csak Dalmáciában és Szlovéniában volt kötelező a magántisztviselők nyugdíjbiztosítása, ezt azonban most kiterjesztették Jugoszlávia egész területére. A ljubljana magántisztviselők nyugdíjalapjánál eddig 11.000 magántisztviselő volt biztosítva, most azonban, hogy a nyugdíjbiztosítást az egész országra kiterjesztették, még utabb 50.000 magántisztviselő nyugdíjazása van biztosítva.

A magántisztviselők kötelező nyugdíj biztosítása 1938 január 1-én lép életbe. A biztosítás kiterjed az összes magántisztviselőkre, akik már elmultak 18 évesek és még nem érték el 55. életévüket. A havi járulék az évi fizetés egy százaléka.

Cvetkovics Dragisa szociálpolitikai miniszter a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosításáról a következőket mondta:

A munkások öregség, munkaképtelenség és halál esetére bevezetett biztosítása után, jelentős lépés történt a magánalkalmazottak nyugdíj ügyében is

1938 január elsején az erre hozott törvény értelmében életbe lép a magánalkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosítása.

Ez a törvény eddig csak Szlovénia és Dalmácia területén volt érvényes, aminek az volt a következménye, hogy amíg a magánalkalmazottak kisebb része a nyugdíj révén biztosított volt a munkaképtelenség, vagy öregség idejére, addig a jóval nagyobb rész az aggkor beálltával, vagy ha valami baleset következtében munkára alkalmatlanná váltan ki volt téve minden rossznak, hogy ne is beszéljünk a fenntartó nélkül maradt családról. Minden munkás és magánalkalmazott a nemzet hasznára fordította minden erejét és ennek magával kell hoznia, hogy legalább a biztosítás révén gondoskodjanak róluk.

Az ország minden munkásának meg kell legyen a biztosítása. A betegség és baleset esetére szóló biztosítás már régóta meg van. A munkások nyugdíj biztosítása már ez év szeptember elsején életbe lépett. Nem maradt más hátra, mint a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosítása, amely a most hozott rendelet értelmében, az ország minden hivatalnokának biztosítása mellett kiterjed a magánalkalmazottak és munkások nyugdíjazására is.

A nyugdíjbiztosítás kiszélesítésének mozgalma már régi keletű, azonban november 25-ig eredménytelen maradt. November 25-én a szociálpolitikai és népjóléti minisztérium rendeletet hozott, amelyben engedélyezte a nyugdíjbiztosítás kiszélesítését a magánalkalmazottakra is.

HIREK

— **Időjárásjelentés.** A dunai és a moravai bányászat területén felhős, az ország többi részén derült idő uralkodott, a folyók völgyében köddel. A legalacsonyabb hőmérséklet Ljubljana-ban minusz hat, a legmagasabb Mosztárban tizenöt fok volt.

— **Időjárás:** Az ország északi részében ismét borulás, esetleg eső is várható. A tengermelléken és a többi részeken derős időre van kilátás.

— **Egyházi hírek.** Budanovics Lajos bácskai püspök a külföldi tanulmányutjáról visszatért Soltész Ferenc lelkész a Zágrebban tanuló bácskai egyetemisták lelkészévé nevezte ki.

— **Uj igazgatója van a noviszádi technikai középiskolának.** Legfelsőbb ukázzal Pavlovics Vladimir mérnököt, a beográdi állami technikai középiskola tanárát a noviszádi technikai középiskola igazgatójává nevezték ki.

Meni Anka (Noviszád) és Hadzics Husznja (Trebnie) ma dé után házasságot kötnek

— **Ma teadélután a noviszádi Daloskörben.**

— **Bezdáni hírek.** Az »Antonia« mai, második előadása iránt is igen nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség értesíti a közönséget, hogy az előadás ezuttal is pontosan nyolc órakor kezdődik s később érkezők csak az első felvonás után juthatnak be a terembe. — Ferencsevics Milos szigeti lakosnak 6 éves István fia olv szerencsétlenül esett le a szénapadláról, hogy a balkarját törte s a fején súlyos sérüléseket szenvedett.

FA - SZÉN - KÖRSZ
Dimirije Bjelic Strand ut
Telefon 31-44

— **Még mindig nincs meg az elűnt lengyel repülőgép.** Az Athén és Szófia közötti uton kedden eltűnt lengyel repülőgépet eddig még mindig nem találták meg, bár görög, bolgár és jugoszláv repülőgépek egyaránt keresik. A rossz idő, sűrű köd és a havazás lehetetlenné teszi az eredményes kutatást.

— **Felhívjuk olvasóink a figyelmét a »Hero« beográdi cég lepunk 5. oldalán megjelent hirdetésére.**

— **A jaszatomi járás jugoszláv radikális szervezete Budisin Ugoricát választotta meg elnökké.** Budisin Lázár báni tanácsos halálával megüresedett a jaszatomi járás jugoszláv radikális szervezetének elnöki állása. Néhány nappal ezelőtt népes küldöttség kereste fel Budisin Ugorica kikindai városelnököt és kérte, hogy fogadja el az elnökséget. Budisin Ugorica eleget tett a kérésnek és ezért tegnapelőtt délután ülésre ült össze a jaszatomi járás jugoszláv radikális egységének szervezete. Az ülésen 35 szavazattal 5 ellenében Budisin Ugoricát választották meg elnökké.

Marković M. Miodrag
nyugalmozott katonatiszt,
B e o g r a d, Mlatičkova u l i c a 4
a Sudentški domnál

Ad szakkerü felvilágosítást mindenféle katonai ügyekben
Érdek öök 3* - din. va azbeleg beküldése ellenében megkapják az érdeklődésükre a felvilágosítást

Női télikabátok,

gyermek és iskolaskabátok

a legújabb bécsi és párizsi modellek után, els rendű kivitelben és a legolcsóbban, gyönyörű választékban kaphatók

„ZSENSKA KONFEKCIJA“

cégnyel, Noviszád, Kralja Petra II. ulica 7

— **Kanizsai hírek.** A lakosság köréből tömegesen érkeznek panaszok az előjárásához Kanizsa egyes utcáinak sötétsége miatt. Kifogásolja a lakosság, hogy a Petar király szobor tere az est beálltával koromsötét és a járókelők a legtöbb esetben csak a legnagyobb óvatossággal haladhatnak, mert a meglehetősen forgalmas téren veszélyes a gyalogos közlekedés. A napokban többen felbuktak és komoly sérüléseket szenvedtek. Ugyanezek a panaszok merültek fel a vasútállomás előtti tér sötétsége miatt, ahol tetézi a veszélyt a feneketlen mély sár is. Tekintettel, hogy Kanizsán fizetik a legnagyobb villanyárakat, a lakosság a sérelmek mielőbbi orvoslását követeli a várostól.

Siera

a legmodernebb rádiókészülék.
E adja

„Lux Radio“ Marko Dosler, Novi Sad, Kr. Alexandra 24

— **Tudja Ön, hova menjen ma délután? A noviszádi Daloskörbe.**

— **Férfi és női angol ruhaszabásmintákat bemutatás vagy használat céljából postán küld pontos méret és 30 dinár bélyeg beküldése ellenében Futó szabó, iparkamarai szakelőadó, aki szabástaniást is elvállal. Szubotica, II. Mlinkova 6.**

— **A kikindai rendőrség eljár az árdrágítók ellen.** A kikindai piacon az utóbbi napokban erős áremelkedés volt érezhető. Egyes mészárosok a borjúhús kilójáért 20—22, kereskedők pedig a vajért 40 dinárt kértek. A rendőrség ezért 35 mészáros és több tejtermék kereskedőt árdrágítás miatt feljelentett az ügyességen. A rendőrség a fakereskedők ellen is el akar járni a fa árának emelése miatt.

— **Remek ítélet!** Newyorkból jelentik: Carlyle Campbell sanfranciso lakos verekedés közben eltépte egy rendőr kabátját. A bíróság arra ítélte, hogy három hónapon át kalaplevéve, mely meghajlással köszöntsen minden rendőrt, kivel az uccán találkozik.

Ha a haja ősz, korpás és hullik,
utazásonal ve ven egy üved „Ideál Haj Regulator“ mely megovja hajad minden betegségtől. ára 15* din. Siker garantálva
Egyedüli elárusítója:

Drogéria „HIGIEA“ Noviszád

KULFÖLDI TOZSDEZARLATOK

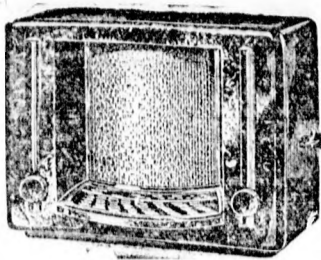
A dinár árfolyama. Budapest 7.25—7.80, Prága 61.30—61.70, Berlin 5.67—5.67, London 215.00

Zürich. Beograd 10, Páris 14.68, London 21.60, Newyork 432.37, Brüsszel 73.55, Milánó 22.75, Amszterdam 240.45, Berlin 174.40, Bécs 81.75, Prága 15.23, Varsó 81.80, Bukarest 3.25.

Szörme szalon „LEIPZIG“

BEOGRAD
Knez Mihajlova 9

Szenzációs újdonságu szörmek érkeztek, melyek minden vételkényszer nélkül megtekinthetők

PHILIPS seria „38”

Kifünnik kétszeres konkurenciájával a mi 5 csöves népies szuper V. 6 készülékünk hangvisszaadásával a nagy gépekkel, árban pedig a kis gépekkel

philips Radio
TEODOROVIC
TEL. 30-63

Nagy választék LUSZTEROKBAN. Nagy olcsóság. Árát mindenkori számlára leírjuk. Tesztelje, hogy lakásában szívesen.

Az 5 csöves készülék feltételei megtudhatók személyes vagy pedig telefoni érdeklődésre is

— TOPOLAI HIREK. A noviszádi Iparkamara az Ipartestület még életben lévő alapítótagjait az ötvenéves jubileum alkalmából művészi kivitelű diszoklevéllel tüntette ki. A kitüntetett alapítótagok névsora: Bodrog Mór, Rind Flórián, Puholák Márton, Rakk Ferenc, Liptai Péter, Gyurics Miklós, Keceli András, Mencsik Ferenc, Fekete János és Süli György. Ugyanilyen kitüntetésben részesültek Kiskáról János jelenlegi elnök, Stanyó Károly, Bodor István és Veres János választmányi tagok. A diszokleveleket a kitüntetetteknek ünnepélyes külsőségek között fogják átadni. — A Markusev Milán községi elnök és Popovics Szimó közjegyző képviselőtestületi tag között felmerült ügyben a fősztalgarbírószágon befejezték a kihallgatásokat és az ügyet áttették a büntetőjárásbíróhoz. Bózsics Alekszandar büntetőbíró az első tárgyalást november 27-re tűzte ki. A per kimenetele iránt az egész járásban nagy érdeklődés mutatkozik, leginkább annak politikai háttere miatt. — A bajsai Gazdakör választmányja Vámoscher Dezső titkár vezetésével meglátogatta a karagyorgyevoi méntelepet és megvételre kiválasztott egy nagyon szép Noniusz méncsiköt. — A szuboticaí Sakk-kör csapata Schreiberrel megerősödve ma délután revánsmérkőzést játszik Topolán. A szuboticaí döntetlen eredmény a topolaiakra igen hízegő volt, a mai mérkőzésre úgy készült fel a csapat, hogy legalább ismét eldöntetlent érjen el. A mérkőzést a Tölgyesi vendéglőben tartják. — Piaci árak. Az időjárás jobbrafordultával a piac is megélénkült. A buza ára 175 dinárra ugrott. Tengeri métere 96, zab és árpa 120, sertés kilója 7, választási malac párja 150—200, süldők kilója hizlalásra 10 dinár, hasasgöbök 800—1000 dinárig. Vágómarha kilója 5, borjú 6, kacska és liba 7, csirke és tyúk 7, pulyka 9, gyöngyös-csirke kilója 10 dinár. A tojás darabja 1 dinár. A vaj kilója 24 dinár, a mézszárszéki-hus és kenyér-árak változatlanok.

Sielők! Siessenek az új szoven sport-szaküzletbe „TURIST” BEOGRAD, Balkanska 23
Cipőket, ruhákat mérték szerint nagy választékban elsőrendű anyagokból készít

— Meghamisították egy szombori korcsmai énekesnő igazolványát. A szombori rendőrség letartóztatta Bugyic Nikola szombori vendéglőst, mert egy nála alkalmazásban lévő korcsmai énekesnőnél hamisított igazolványt találtak. Az eredeti igazolvány Mészáros Paulina névre szól, ezt a nevet azonban oxálsavval kivették az igazolványból és helyébe Nikolics Katarina nevét írták.

— Az Űn rádiója torzit! Forduljon díjtalan felvilágosításért Gelb-Orion-rádióházhhoz, Noviszád, Kralja Petra II. u. 23.

„Legyen meg a te akaratod”

Emil Fiedler, a németeknek egyik most híressé vált írója, azt állítja egyik könyvében, hogy ha a Miatyánk kérésének: „legyen meg a te akaratod” megzenésítésére pályázatot írnának ki és száz zeneszerző pályázna rá, egészen biztos, hogy mind a száz valami gyászmelódiát komponálna. Ha pedig a festőket hívnák fel, hogy ugyanazt képpen érzékeltessék, akkor is biztos, hogy valamennyi száz pályázó valami szemoru csapásnak alakjait rajzolná, vagy festené a vászonra. Az egyik halálos ágy mellett álló családot, a másik édesanyját, aki egyetlen fia koporsója mellett zokog, a harmadik ta an valami bányaserecséltenséget rajzolna, ahogy éppen felhozzák a tárnából az összeroncolt holttesteket és szeretteik lesújtottan állják körül őket.

A német író helyteleníti, hogy az „Isten akaratát” csak a csapásokra, halálesetekre, bajokra vonatkoztatják. Elfeledkeznek, hogy a világon nem csupán az emberek keserű és nehéz ügyei, az élet csapásai történnek Isten akaratá szerint, hanem minden! Tehát a jó, a boldogság, az öröm, a szerencse is. Isten alkotta és tartja fenn az egész világot. S ebben a nagy világban van sötét éjszaka és verőfényes nappal, zimankós tél és májusi zöld lomb, fagy és rügyfakasztó napsugár: éppen úgy, az ember életében is vannak csapások, de vannak boldog órák és örömteljes pillanatok.

A boldog óráknak és örömeknek is a jó Isten a szerzője.

A jó izé

különös előnye a Darmol hashajtónak. E mellett a Darmol enyhén és fájdalom nélkül hat. Ezért felnőttek és gyermekek szívesen veszik.

DARMOL

Opf. Reg. S. Nr. 7009/30

— A német ifjúsági vezető Beogradban. Schirach von Baldur, a német nemzeti szocialista ifjúsági szervezetek vezetője tegnap déli félég órákor külön repülőgépen Beogradba érkezett, több munkatársával együtt. A beográdi repülőtéren von Hoeren beográdi német követ, Arazics a testnevelési miniszterium osztályfőnöke, dr. Pire Bogdán, a jugoszláv radikális egység ifjúsági önéke és mások fogadták. Von Schirach a jugoszláv ifjúsági szervezeteket és intézményeket akarja tanulmányozni.

— Akinek sehogyan se sikerül kivenni anyját a házból. Keserves ügyben itélkezett tegnap délelőtt Angyal-fóvies noviszádi járásbíró. A büntetőbíró előtt Murgaskiné, Botics Milica pasiesevói földművesasszony állott avval a nagyon esunva váddal, hogy megverte édesanyját. A tárgyaláson mindenek előtt megállapította a bíróság, hogy Murgaskinét egy évvel ezelőtt már el is itélték hétnapi elzárásra, amiért megverte 77 éves anyját, Botics Draginyát. A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy Botics Draginya lányára íratta házát, avval a feltétellel, hogy lánya és veje gondoskodjanak ellátásáról. Murgaskinénak azonban terhére volt öreg édesanyja és úgy vélte, legegyszerűbb lesz, ha mielőbb megszabadul tőle. Válogatott módon igyekezett megkeresíteni az öregasszony életét s nem röstellette megverni az édesanyját sem. Mikor azután Botics Draginya sem bírta tovább ezt az állapotot, polgári pert indított, amelyben visszakövetelt lányára íratott házát. Ez adott okot arra, hogy Murgaskiné főzőkanállal támadt édesanyjára és esunyán összeverte. Az egyesbíró hatvan napi elzárásra ítélte az édesanyjára főzőkanállal támadó Murgaskinét.

— HORGOSI HIREK. A horgosi szőlősgazdák tovább folytatják a küzdelmet a kaliforniai pajzstetű ellen. A hét lejjén már megkezdődött a hatóság ellenőrzése mellett a karbolineum perverzálás s remény van rá, hogy az ön végleg sikerülni fog ennek a veszedelmes kártevőnek a megsemmisítése. A Gazdakör téli tanfolyamára jában folynak az előkészületek és a jelentkezők száma napról-napra növekedik. A Kulturbizottság kedden este dr. Reök Andor elnökletével ülést tartott, melyen a téli kultúrprogramot beszélték meg nagy vonalakban. Az egyesület egyékként a nagy sikert aratott Bokréta részére esütőtűkön este családi vacsorát rendezett. A Gyöngyösbokréta két fiatal vidéki vendégszereplésre kanott meghívást.

— A lakás legszebb díszé a kézimunka. Minden kézimunka ürvben fordulion hozzám. Hardi Elizabeta, Maszarikova 8.

Goldmann Livia

kozmetikai inészet

Noviszád

Kralja Aleksandra 7

— Ötszáz pengős rádiópályázat a mikrofon előtt. Igen érdekes, mindenkit érdekel című és valóban mindenkit érdeklő rejtvény hangzik el december 9-én este Budapest I. műsorán. A helyes megfejtőket 500 pengővel jutalmazza a pályázatot hirdető Rádióélet, amely ma megjelent számában bővebben ismerteti ezt az újszerű, mulatságos rejtvényt. A Rádióélet címlapját e héten a magyar kormányzó képe díszíti, abból az alkalomból, hogy szózatot intéz a magyar társadalomhoz. Igen érdekes cikket írt Germanus Gyula élményeiről egy dervis-kolostorban. Közli a lap Babay József egy novelláját, Peéry Piroška cikkét, Muráti Lili divatesvevését. Gazdagon tartalmazott rejtvényt, film, konyha, kézimunkarovatok, sport, műszak és a teljes magyar és külföldi műsor egészítik ki a mindvégig képes, mélynyomásban megjelenő igen változatos tartalmu új Rádióéletet. Kapható mindenütt. Ára 2.50 dinár.

— Temerini hírek. Schöner Jakab és Répási János a kocsmában összeveszték, majd az uccára kiérve tovább folytatták a vitát, addig, amíg Zsadányi András községi esküdt széjjel nem választotta őket. Répásra azonban nem hatott a szép szó, hanem a górompaságot tovább folytatta, sőt a durvaságban annyira ment, hogy Zsadányi esküdtet meg is ütötte. A verekedők ellen a rendőrség megtette a feljelentést. — A szokásos Katalin-bált Temerinben is több vendéglőben megtartották. Legjobban sikerült az Amerikában tartott Katalin-bál. A bálon a lányok szimpompás festői magyar ruhában, gyönyörű pártában jelentek meg. Kár, hogy a fiúk nem voltak magyar népviseleti ruhában. A multság a legjobb hangulatban reggelig tartott. — A TSK legutóbbi gyűlésén elhatározták, hogy a Tatárjárás operett helyett — tekintettel arra, hogy a Tatárjárás c. operett partitúráit jelenleg nem lehet megszerezni — Szilveszterre a »Csárdás« című operettet adják elő. — A Csárdás operett partitúrái már megvannak, s a próbákat is megkezdették. — A TSK sakkszakosztálya díjazásos háziversenyt rendez. Az első díjat Stuchlik Lajos, a másodikat Jamrik Lajos, a harmadikat Kmetovics Mihály ajánlotta fel. — Sztevin Szteván noviszádi tüzoltóparancsnok, mint a tüzoltó szövetség kiküldöttje december 1-én Temerinbe érkezik az Önkéntes Tüzoltótestület felülvizsgálására.

— Termetes, erőteljes egyéneknek — ha a túlzott vérmesség különböző jelei kedvezőtlen módon mutatkoznak — rendkívül előnvére válik a természetes »Ferenc József« keserűvízzel néhány héten át tartott ivókúra. A Ferenc József viz — orvosi ellenőrzés mellett — otthoni fogyókúra céljaira is igen alkalmas.

— Szabaddlábra helyezték a megveszteteggel gyanúsított goszpo-gyinci aljegyzőt. Annak idején részletes tudósításban számolt be a Reggeli Ujság arról a szenzáció erejével ható hírről, hogy a hatóságok letartóztatták Knezsevics Milán goszpo-gyinci községi aljegyzőt. Az aljegyző ellen megvesztetés vádját emelték és a vizsgálat bebizonyította, hogy a vádak nem voltak minden alap nélküliek. Az aljegyzőt többször is kihallgatták, most azután elrendelték szabaddlábra helyezését, mert a további vizsgálat érdekei nem kívánják meg Knezsevics fogva tartását, másrészt nem forog fenn a szökés veszélye.

AEG

— SZENTAI HIREK. A Katolikus Akció a szegények segélyezésére a Kis Szent Teréz Enekkar és a Keresztés Ifjak Egyesületének közreműködésével december hatodikán az Eugenszálló színháztermében előadja a Kereszt jelében című vallásos drámát. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. — A Katolikus Legényegylet minden kedden és csütörtökön este nyolc órakor, a Nagyszombat vasárnaponként délelőtt 10 órakor, a Keresztés Ifjak Egyesülete pénteken este 8 órakor rendezi kultúrelőadásait. — Mijatovic Valentin miközben az Eugenszálló színházban dolgozott, belesett a sugályukba és olyan súlyos zuzódásokat és belső sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. — A népkerti halastavat, amelyet ezideig a SzAK tartott bérben, a hosszulejárt bérlethez szükséges felsőbbhatósági engedélyre való tekintettel a város az idén nem adja ki, hanem a saját költségén tartja fenn. — A rendőrség kihágási osztályán az elmúlt héten a következő egyéneket büntették meg: Szóter Mihályt, Palotai Ferencet és Pinter Jánost, mert zárlat alatt sertést adtak el. Subajkovic Jankó zagrebi kereskedelmi utazót, mert nem tartotta be a közlekedési szabályokat. Halász Vilmost, Tóth Vincót és Német Istvánt, mert nyilvános helyen verekedtek. Szeles Gázát és Juhász Lászlót, mert felebarátságban a csendőrséget és az adóhatóságot sértette. Fényzarusi Jánost jogtalan fegyvertartásért, Nikolic Dobrivoj péket közlekedési kihágásért és Filipovic Pétert jogtalan fegyvertartásért, valamint nyilvános helyen elkövetett szemérem sértésért ítélték el.

PIROS LAK cipők

— Sztáribeseji hírek. A sztáribeseji Ipartestületben december elsején iparosnapot tartanak. Délelőtt 9 órakor diszko gyűlés lesz. Az egyesület tagjai a közgyűlés után templomba vonulnak és részt vesznek az állami egyesülés alkalmából rendezett ünnepi istentiszteleteken. A katolikus templomban 10 órakor, a pravoszláv templomban 11 órakor lesz istentisztelet. — A sztáribeseji mestervizsgáztató bizottság előtt a következő mesterek tették le a sikert az előírt mestervizsgát: Mokány Tamás kenyérsütő Bácskogradiste, Ihász András bognár Zsabalj, Fekete István bognár Zsabalj, Csiplics Pájó borbély és női fodrász Sztáribecse, Beljanszki Zsiván borbély Goszpozgyinci, Gajicki Zsivkó borbély Goszpozgyinci. — A sztáribeseji Magyar Népkör december 4-én, szombaton nagyszabású Mikulás-estet rendez otthonában. A mulatság keretében jótékony célú bazárt állítanak fel. A bazár céljaira az egyesület nőtagei már eddig is sok ajándékot gyűjtöttek. Az egyesület vezetősége ezután is felhívja az egyesület tagjait, barátait, hogy adományokkal segítsék az egyesület akcióját. Az adományokat dr. Draskóczy Edéné veszi át.

FIGYELEM! Értessük a hőgyógyozást, hogy tartóshullámot, víz- és gőzszellőt a legjobb munkaerővel és felszereléssel jutányosan végezzük. Kenyeres Juliska, Szubotica, Zrinyszki trg. 2. szám. 266

Az eredeti Rohísi ásványvíz üdít, étvágyat ad és gyógyít
Rogaska Platina

Első advent

Ma hajnalban újra nyitak új csodák:
Égborultján földre szállt a husz Tejut;
Ezer vidám mécses száll e tájon át,
S boldog izgalommal templomunkba fut.

S az emberek addig hordják szívüket,
S imádságos kézzel eső mécsesük,
S fúrge haduk oda majd addig üget,
Mig az óra egyszer tizenkétszer üt...

Ekkor ott a fényben felsir majd a Gyermeke...
S a templomi szívek fájón megremegnek:
Hisz kétezer évnek kinja zokog ott!

De im, az a két Szem rájuk mosolyog!
S szívükről az árnyak halkán leperregnek,
S megérzik a mézét a szüz Végtelennek...

BODROGHY SZABOLCS

— Felhívjuk olvasóink figyelmét a NOVI TJEDNIK folyóirat-kölcsönző, Zagreb, Beriszlaviceva 7, mai hirdetésére. Ez a cég heti 13 dinár előfizetési összegtől kezdve hához szállítja a legérdekesebb és legszebb folyóiratokat.

— BACSKOGRADISTEI HIREK. A BAK vezetősége ma este táncot egybekötött társasvácsora keretében ünnepli a Frakkos betyárok operett szerzőit és szereplőit. Az estére nemcsak a klubtagokat, hanem a színpártoló közönséget is szívesen látja a vezetőség. — Becsejac Sztévo gazdálkodó zsebéből a temerini vasutállomáson leszállás közben élelmes és ügyeskezű zsebmetsző kiemelte 1500 dinárt tartalmazó pénztárcáját. Becsejac azonnal jelentette a lopást, de a megejtett nyomozás eddig nem járt eredménnyel.

ARANY EZÜST cipők

— Jól szórakozik és sokat táncol, ha eljön a noviszádi Daloskör teadélutánjára.

— A noviszádi református egyház november 28-án, vasárnap, kezdi meg azoknak a vallásos jellegű délutáni összejöveteleknek a rendezését, amelyekkel kettős célt kíván elérni: az egyház ifjúságának alkalmat ad arra, hogy előadói és szavalói képességüket a nagyközönség előtt fejlesszék, másrészt pedig ezeknek az előadásoknak teljes jövedelméből teremti elő azokat a pénzbeli forrásokat, amelyek az egyház szociális és szegénygondozó munkájához feltétlenül szükségesek. Ezeknek a délutáni ünnepélyeknek technikai rendezését az egyház asszonyai vállalták magukra, akiknek vezetése mellett e hó 28-án, vasárnap délután fél négy órakor a Református Olvasókör Groblyanszka ucca 6. sz. alatti otthonában sorra felvonulnak a gyermek-szereplők, hogy szavalaikkal és színpadi szereplésükkel szórakoztassanak és így szolgálják a szegények ügyét. Az ünnepélyen való részvétel díjtalan, azonban az egyház szegényei részére önkéntes adományokat kérnek.

A NOVISZÁDI M. C. O. nagy HANUKA táncestélyt rendez november 30-án a Jevrejszki Dóm összes helyiségeiben. Elsőrendű műsor. Kitűnő zene. Belépődíj nincs.

— Olcsó tűzifát beszerezhet Sztárákanyizsán, Szuboticski put 9. szám alatt megnyitott (Szent János szobornál) új fakeskedésben. Vételkényszer nélkül tekintse meg száraz faáruimat. Bata G. Sándor fakeskedő.

— Uj magyar hetilap indul Noviszádon. December első felében Polgár címmel hetenként csütörtökön és vasárnap megjelenő magyar hetilap indul. A Polgár című lapot felelős szerkesztő és kiadóként Kovach Agoston jegyzi.

— A hálás vendég. Mecserik Márton csantaviri gazda feljelentést tett a rendőrségen rokona Jasszus János szabadságos katona ellen. Mecserik előadta feljelentésében, hogy Jasszus szombaton este vendégségbe érkezett hozzájuk, ellátták minden jóval, Jasszus azonban vasárnapra virradóra bucsu nélkül hagyta el a házat és vele ment egy zsákban tíz kiló toll is. A rendőrség azonnal eljárást indított a hálás vendég ellen és megállapította, hogy az a kora reggeli órákban a tollat 100 dinárért eladta és eltűnt Csantaviról. A vizsgálat tovább folyik elene.

BALLY HIRSCH cipők

— VRBASZI HIREK. Schneider Vilmos földbirtokos feketicsi határban fekvő tanyájáról ismeretlen tettesek 100 gyöngytyukot és 40 pulykát hajtottak el. A nyomozás megindult. — A noviszádi forgalmi és egyéb nyugdíjasok együletének műkedvelői megkapták az engedélyt a »Magdát kicsapják« című három felvonásos vígjáték előadására. Az előadást december 4-én a Bieber vendéglőben tartják meg fél 9 órai kezdettel és jegyek már kaphatók a Reiter parfümériában. — Tekintettel az állami ünnepre a jövő hét szerdáján nem tartanak piacot, hanem egy nappal előbb, kedden tartják meg. — A községtanács legutóbbi ülésén küldöttséget jelöltek ki, amely felkereste a kulai főszolgabíró és az aljegyzőt, és az ügy rendezésére kérte fel. Radosevic Szevicszláv főszolgabíró szerdán délután már a községbe is érkezett és bejelentette, hogy Popovicot visszahelyezi ismét állásába, míg Radulovicot áthelyezni kénytelen. Miután Popics nem megválasztott, hanem még kinevezett közigazgatási aljegyzője a községnek, az aljegyzői állás betöltésére ismét pályázatot kell majd hirdetni a községnek. — A tűzoltó laktanya bennlakó szolgálójának és toronyőrének Arth Györgyöt jelölte ki a tűzoltó testület.

— Női őszi és télikabátok a legújabb modellek, már kaphatók Fischer J. és Fia konfekciós üzletében Noviszádon.

MEGKEZDŐDÖTT AZ INGVÁSÁR!!

Elsőrendű kőtöl-di anyagokból 101 szabott inget lehetetlen nagy választékban és bármilyen olcsó áron hozok forgalomba. Mindennemű téli kötött áruban is minden igényt kielégítek.

KLOPKA
Postanszka és Kr. Petra II. (Futaki-út) sarok

— Jöjjön ma a noviszádi Daloskör teadélutánjára!

— MALIYGOSI HIREK. A Földműves Hitelezővetkezet viharos évi közgyűlést tartott. Dr. Márton Sándor elnök megállapította, hogy az egyik igazgatósági tag a római katolikus egyház betétjéből meg nem engedett kifizetést eszközölt s ezzel megkárosította az egyesületet. Az elnök indítványra, hogy ne csak igazgatósági tag-sága alól mentse fel, hanem a tagok sorából is töröljék, viharos felszólalásokat idézett elő, azonban a megejtett szavazáson 23:16 ellenében mégis az elnök ajánlata győzött. Ezután több pontot tárgyalt a közgyűlés, majd a garanciakérdést vitatták meg. Az igazgatósági tagokért a topolai Közgazdasági bankház vállalt garanciát, az egyház jótállását pedig a Privredna Banka vállalta el. — A Keresztés Egyesület kulturdélutánján a Reggeli Újság előadássorozatából vett »A babonáról«, »A gyermek nevelésről és gondozásról« valamint »A káromkodás és pletykáról« című előadásokat dr. Majláth József, ifjú Szőke Rudi illetve Sándor János káplán olvasta fel nagyonszép sikerrel. A kulturdélután befejező száma Vanyur Béla szavalata volt. — A pénzgyűzők razzitát tartottak a dohánycsempészek között és ez alkalommal Radacz Jánostól 73 kiló szüzdohányt koboztak el. — Csordás József előfogatos 73 éves korában elhunyt.

TOLVETH CIPÓRUHÁZ NOVI SAD

— PACSIRI HIREK. Mitrovics Radojica, az ujonnan kinevezett iskolaigazgatótanító átvette hivatalát. — A tantestület és iskolaszék erőlyesen lép fel mindazon szülőikkel szemben, akik megakadályozzák gyermekük iskolába járását. — Csányi Ferenc elmebajost, aki az utóbbi időben az iskolásfiukra egyre veszélyesebbé vált, amíg valamelyik elmeógyógyintézetbe fel nem veszik, a község házában tartják felügyelet alatt. — Az előjáróság elhatározta, hogy a községet átszélő folyócska partjait erdősíteni fogja a mőhészlet fejlesztése érdekében. — A község a nincstelen iskolásokat ruhával és cipővel látja el. — A Keresztés Ifjúsági Egyesület, amely már évek óta szünetel, Sipos Mihály segédlelkész és Bányai János tanító munkálkodása folytán ismét megkezdte működését. Vasárnap, 28-án kulturdélután keretében már meg is tartja első összejövetelét. — Tegnapelőtt esküdött örök hűséget Nagy Etelka urleány Bási Sándor tekintélyes gazdálkodónak. A tervbevevett nagy lakodalomról a völégény nagyszüleitnek tragikus halála miatt lemondtak és csak szűkebb családi körben tartották meg a menyegzőt.

Kályha Tűzhely
SZENES
Évbeszűző Edény

„TELEFUNKEN“ és a strassfurti **„IMPERIÁL“** készülékei olcsón és részletfizetésre **„Jung“ Szuszedszki János** tulajdonos: **Novi Sad, Safarikova ul. 9** Telefon 32-69 is kaphatók

NOVEMBER
28
VASÁRNAP

Mai sport-tükör

NOVISZÁDI ALSZÜVETSÉG

Noviszád: a) a Karagyorgye-pályán délután 2 órakor Vojvodina-beográdi Jugoszlávia.

b) a NAK-pályán délelőtt 9 órakor NAK/B—Vojvodina ifjúsági, utána 10 órakor NAK—Rapid edzőmérkőzés.

Mitrovica: Gragyanszki—ingyjai ZsSK.

Palánka: Szloga—szombori Sport.

SZUBOTICAI ALSZÜVETSÉG

Szubotica: SzAND—Szlávia Sztlinovics-serlegmérkőzés a SzAND-pályán.

Crvenka: CSK—kulai JSK.

OSZIJEKI ALSZÜVETSÉG:

Oszijek: Elektra—Rapid és Gragyanszki—Olympia, bajnoki mérkőzések.

Belimanasztir: Spárta — Graficsár (Oszijek), bajnoki.

LIGA

Beograd: BSK—BASzK, barátság.

Zagreb: Gragyanszki—bécsi Ausztria, nemzetközi.

Baldajos: Spanyolország—Portugália.

Magyar nemzeti bajnokság: Hungária—Budafok, Ferencváros—Győri ETO, Újpest—Törekvés, Kispest—Nemzeti, Bocskai—Budai 11, Elektromos—Phöbus, Szeged—Szurke-taxi.

Negyven játékos készül a lengyelek elleni revánusra

Kika Popovics szövetségi kapitány, nagyszabású tervet dolgozott ki a válogatott keret számára, hogy megtalálja a lengyelek elleni legjobb csapatot. A feladat nem könnyű: Lengyelország tudvalevőleg 4:0 arányban győzött az első világbajnoki selejtező mérkőzésen s így a jugoszláv válogatottnak legalább 5 góllal kell majd győznie, hogy kijusson Párisba a világbajnokság 16-os csoportjába.

A jugoszláv válogatott keretnek 40 tagja lesz s ez a szám a januári, februári és márciusi edzőmérkőzéseken fokozatosan csökken 24-re. Ebből a 24 játékosból alakul ki azután a mérkőzés előtti héten a végleges együttes.

A ligacsapatok játékosait már a szerdai Beograd—Zagreb városközi mérkőzésen szemeli ki a szövetségi kapitány, a többi játékosokat pedig Bukovi, Nemes, Bloch és Kozseluh edzők fogják a szövetség megbízásából felkutatni és oktatni.

Halló!

Figyelem!

„Ártatlan a feleségem“

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Harmath Imre, zenéjét szerezte Adorján András. Bemutásra kerül 1937 december hó 4-én, szombaton este 9 órakor a Reformatus Olvasóköri. Rendezi Diener Gyula, Vojtehovszky zenekara kíséretével. Jegyek síóvételeiben kaphatók: Nagyfejezőné kézimunka üzletében, Bulevard és a Kör házfelügyelőjénél. Előjegyezhető: Tel.: 28-24.

A zagrebi Gragyanszki a liga létszámemelését indítványozza

Csütörtökön este tartotta meg a zagrebi Gragyanszki nagy érdeklődéssel várt közgyűlést, amelyen a purgereknek körülbelül 300 tagja jelent meg. A közgyűlésre ezuttal kivételesen nem engedték be a sajtó képviselőit s így annak lefolyásáról a nagy nyilvánosság tájékozatlan marad, csak a megválasztott tisztikarról és a közgyűlés által elfogadott határozati javaslatról adtak ki hivatalos jelentést.

Eszerint az új vezetőség a következő elnök dr. Jozsip Torbar országgyűlési képviselő, alelnökök: nemes Macelyszki Gusztáv és Vladimir Premru, titkár Jozó Jakupics, a futballszakosztály vezetője Ernest Fábri.

A 12 pontból álló határozati javaslat érdekesebb részei a következők:

4. A Gragyanszki, mint a múltban mindig, most is a horvát sport vezetője és igazgató képviselője s ebben az irányban el fog követni mindent, hogy Zagreb formálisan is székhelye legyen a futballéletnek s megkapja azt a helyet, amelyre mint az összes horvátok nemzeti, kulturális és sportbeli központja igényt tart.

7. A Gragyanszki a jugoszláv labdarugószövetség munkájában a jövőben sem vesz részt, mégpedig ugyanazon

okokból, amelyek miatt eddig is távol tartotta magát a JNSz-től.

8. A közgyűlés megbizta a vezetőséget azzal, hogy a JNSz december 12-i közgyűlésén eszközölje ki, hogy a jövőben Zagreb ugyanannyi és ugyanolyan fontos nemzetközi (válogatott) mérkőzést kapjon, mint Beograd s hogy a többi sportcentrumot, elsősorban Szplitet se hanyagolják el.

9. Követelje a Gragyanszki a JNSz közgyűlésén, hogy a liga csapatainak számát emeljék fel 12-re, de ne kiválogatással, hanem előre lefektetett terv alapján s valósítsa meg a JNSz a második ligát.

10. Fogadjon a JNSz edzőket a kisebb egyletek számára. Az edzők költségeit az állam, a JNSz, az alszövetségek és a ligaklubok viseljék olyan formában, hogy az utóbbiak évente 1—2 futballtornát rendeznek az edző-alap javára.

12. A Gragyanszki tagjai ismétellen kifejezik sajnálkozásukat afelett, hogy a hatóságok még mindig nem látják be, mennyire gátolják a sport fejlődését a mérkőzésekre és versenyekre kirótt magas illetékek, amelyeket feltétlenül csökkenteni kell.

Rómába iz hívták a Ferencvárost

A Ferencváros, mint már jelentettük, a bajnok évad befejezése után máltai portyára megy. Ezzel kapcsolatban a zöldfehéreket számos utbaeső városba hívták meg (Lyublyana, Zagreb, Palermo, Fiume stb.) s a legérdekesebb a római Lazio meghívása, amely januárban szeretne revánsmérkőzést játszani a KK-győztesrel. A Ferencváros vezetősége azonban csak a fiumei meghívást fogadta el december 19-re. A többi visszautasította, mert nem akarja csapatát nehéz mérkőzések kifizasztani. A zöldfehérek legfőbb célja ugyanis most a magyar bajnokság visszaszerzése a KK mellé.

Rövid sport hírek

A NAK holnap (hátfőn) este 8 órakor a Botos-vendéglőben levő hivatalos helyiségében választmányi ülést tart, amelyre az összes illetékesek megjelenését kéri a vezetőség.

A bécsi Ausztria jugoszláv portyája egyre bővül. Sindelar csapata ma Zagrebban játszik a Gragyanszki ellen, holnap Borovón a Bata SK ellen, szerdán Noviszádon a Vojvodina ellen.

Az olasz legfelső sportforum elhatározta, hogy benevezi versenyzőt a sport minden ágában az 1940-i tókói olimpiára s ezenfelül még 1000 cserkészt küld a japán fővárosba.

A NAK hivatalos hírei. Az I-B csapat ma délután Kiszácsra megy a Tátra elleni mérkőzésre.

Kérjük a következő játékosok megjelenését negyedkettőre a vasútállomáson: Schnur, Boros, Horváth, Wengrin, Saró, Bobák, Milinszki, Róza, Babuskov, Tickmayer, Glovics, Herdi és Piukovics. — Az első csapat délelőtt féltíz órakor edzőmérkőzést játszik, előtte pedig félkilenc órakor az ifjúsági B-csapat játszik a Vojvodina ifjúsági ellen a NAK-pályán. — Az intéző.

Zagreb város csapata Beograd ellen szerdán a következőképpen áll fel: Urech — Hügl, Cezarec — Paievics, Jazbinsek, Kokotovics — Medaries, Antokovics, Lesnik, Ratar és Plese.

Hat hónapról négy hónapra szálítottta le a JNSz Mihajlovics és Zsifkovics (ingyjai ZsSK) játékosok büntetését, míg Rilly büntetését (12 hónap) változatlanul meghagyta.

A Moravszka Szlavia, Máhrisch-Ostrau legrégebbi futballcsapata, igen rossz helyzetben van, amióta kiesett a csehszlovák első ligából s éppen ezért a vezetőség elhatározta a futballszakosztály felosztását.

Déamerika legnagyobb egyesülete, a River Plata 180.000 néző befogadására alkalmas stadiont épít Buenos Airesben. Az építkezési költségek jugoszláv pénzben 80 millió dinárt tesznek ki.

Primo Carnera, a 116 kilós ökölvívó, tegnap este megérkezett Budapestre, ahol december 4-én versenyez a Városi Színházban, eddig még ismeretlen magyar ökölvívóval.

Az FTC ökölvívói Lettországban egyik győzelmet a másik után aratják, persze nem tulnehez ellenfelek ellen. Jelgava városban 14:2, Tartu városkában pedig 10:6 arányban győztek a magyar ökölvívók.

Olaszország válogatott csapata december 5-én a következőképpen áll ki a franciák ellen Párisban: Olivieri — Monzeglio, Rava — Serantoni, Andreolo, Corsi — Pasinati, Meazza, Piola, Ferrari és Ferraris II.

Osóban a francia tenisz válogatott 7:1 arányban győzött Dánia ellen.

!!!

A tekéző sport hírei

Noviszád: Rádnicski — Livnicsár 233:187, barátságos.

A noviszádi Junak díjversenye. A noviszádi Junak december 1-én és 5-én nagyszabású díjversenyt rendez, 12 értékes díjjal, a Vugrin-pályán. A verseny mindkét napon reggel 8 órától este 10 óráig tart s azon a noviszádi alszövetség játékosai bíráskodnak. Egy széria ára (3 dobás telibe) 3 dinár. A díjak a versenyek napján megtekinthetők a Vugrin-pályán. A rendezőség kéri a kuglibarátok szíves pártfogását.

Közgazdaság

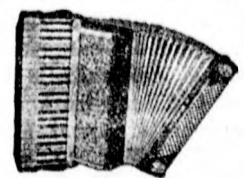
— Szenzációs estélyi cipőket mutatott be tegnap a noviszádi Tolveth cipőáruház. A párizsi, hollywoodi, milánói és bécsi cipődivatdiktátorok szemképráztatóan szép kreációi sorakoztak fel. Az érdeklődés középpontjában a paprikapiros lakcipők álltak, amelyek a legújabb amerikai divatötletet jelentik. Az arany- és ezüstcipők, borvörös kesztyűbőr kombinációkat kaptak. Azonban továbbá is nagyon elegánsak a szandalett-szabású fekete lakk és kesztyűbőr cipők is, amelyek azonban a lából kevesebbet engednek szabadon mint az előző években. Továbbá jellegzetes még, hogy az estélyi cipőkön diszes szabású pántok ékeskednek. A bemutatott eredeti modellek nagy tetszést arattak.

Változatlan a kenderpiac. Hivatalos árjegyzés I-a parasztkender 6.50—7.00 (dinár), II-a 5.50—6.00, 5-ös istrángkender 11—11.25, 6-os 12—12.25, 5-ös szakkalkender 9—9.50, 6-os 10—10.50, zöldkender 5.75—6.25, zöldkóc 4—4.50 dinár.

A világhírű

„HOHNER“

harmonikák gyári lerakata és vezérképviselete

Truppel Béla

speciális hangszerüzlete, Noviszád, Dunavska ulica. — Kérjen ingyenes árjegyzéket

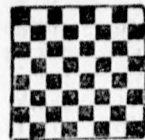
Angol szövet - gyári árák!

„PRIBOR“ Schubert L., Noviszád, Kr. Aleksandra 22

Bársony legyen az arc,
mint homvas őszibarack!
S színe, mi fő
a hainali pirt megszügyenítő.
Jgy öröm ez csak a nőnek,
ki fillvel hány az időnek.
Halljátok hát, mi a titka:
A nőnek az arokréme: „DIVA”!

Készítője: **MR. ST. D. POPOVIĆ** gyógyszerész, Noviszád

Kraja Petra II. utica 124 - Telefon 33-74

SAKK

82. SZÁMU FELADVÁNY

Dr. M. Lewitt-től.

Világos: Ke2, Va8, Hg2, gy: d2 (4).
Sötét: Kg4, Vg3, gy: b2, c5 (4).
Világos indul és nyer. (4 pont).

MEGFEJTÉSEK:

A 80. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. h5, Kh6. 2. hxg6! Kxg5. 3. g7, Ba7+. 4. Kxf8, Kf6. 5. g8 H!+ Ke6. 6. Hh6, Bh7. 7. Hg8 remis. Nem jó 1. Bd5? Hh6. 2. Bg5, Ba4! 3. Kxf8, Bxh4. és sötét nyer.

Helyesen fejtették meg: Avender Hajnalka (Lazarevo), Málík Ferenc (B. Topola), Vatrovics Lajos (Szubotica) és Alagi István (Beograd).

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

I. csoport:

1-6. 7.? 2-5. 10. Fg5. 3-4. 11. a3. 1-2. 7... Fc5. 2-6. 9. 0-0. 3-1. 8. f4. 1-4. 7... d6. 2-3. 9... Vxd5. 3-6. 9. h5. 4-5. 10. Vf3. 5-3. 8... Hbc6. 6-4. 9... Hxe3. 4-2. 9... f6. 5-1. 6. Hf3. 6-5. 8...?

II. csoport:

1-2. 8. Hg5. 2-3. 7... Fe7. 3-1. 9. Hc3. 1-4. 9. g4. 3-4. 9... Hd7. 4-2. 7. Fb2.

III. csoport:

1-6. 9. 0-0. 2-5. 9.? 3-4. 9. Fb5+ 1-2. 9. Hg5. 2-6. 8. Hdb5. 3-1. 9... 4. 1-4. 8. 0-0. 2-3. 8... b6. 3-6. 9. Fxc4. 4-5. 8... e5. 5-3. 9.Fe2. 6-4. 7...? 4-2. 7... He4. 5-1. 9. He5. 5-1. 9. He5. 6-5. 8... Hc6.

Felhívjuk levelezési versenyünk résztvevőinek figyelmét arra, hogy ha kézenfekvő, avagy kényszerlépése van az ellenfélnek, azonnal közöljék következő lépésüket is.

177. SZÁMU JÁTSZMA

A világbajnoki revánsmérkőzés hetedik játszmaja, játszották Rotterdamban 1937. X. 19-én.

Világos: Dr. Euwe.

Sötét: Dr. Aljechin.

1. d4, d5. 2. e4, c6. 3. Hf3, Hf6. 4. Hc3, dxc4. 5. a4, Ff5. 6. e3 (eltérve az eddigi meccspartiktól, ahol 6. He5 lett huzva, ezt a szolidabb folytatást választja Euwe) e6. 7. Fxc4, Hd7. 8. 0-0, Fd6. 9. Ve2 (Fenyeget e4 és e5-el tisztet nyerni) He4. 10. Hxe4, Fxe4. 11. Hd2? (A későbbi bajoknak egyik főokozója ez a huszár-lépés.) Fg6. 12. e4, Fc7. 13. Fb3, 0-0. 14. f4? (Ezzel a világos királyállás véglegesen meggyengül és sötét anyagi előnyhöz is kerül.) Hf6! 15. Fc2 (Vd3-ra sem kerülhető el a gyalog vesztes, mert Fb6 jön.) Vxd4+. 16. Kh1, Vb4. 17. g4, Bad3. 18. f5, exf5. 19. exf5, Bfc3. 20. Vg2, Vxg4 (Világos tisztet nyer három gyalogossáért, de könnyű tisztjei nagyon zárva vannak.) 21. fxc6, hxg6. 22. Fd1, Vxg2+. 23. Kxg2, Bd4. 24. Hf3,

Bg4+. 25. Kh3, Bd8. 26. Fg5, Bb4. 27. Fd2, Be4. 28. Fb3, Be2. 29. Fc3, Bd3 (A sötét bástyák benyomultak, a küzdelem eldőlt.) 30. Kh4, Bxf3, 31. Bxf3, Bxh2+. 32. Bh3 (Kg5-re Bh5 matt jött volna.) g5+. 33. Kxg5, Bxh3. 34. Fd1, He4+ világos feladta, mert Kg4-re Bg3+. 36. Kf5, Hxc3. 37. bxc3, Bxc3 következik.

SAKK-HIREK

Dr. Aljechin-Dr. Euwe 10^{1/2}-8^{1/2}. A világbajnoki revánsmérkőzés 18. partija, valamint a 19. is remis lett. A 18.-ban Euwe mint sötét gyalog-előnyös végjátékhoz jutott, de Aljechin nagyszerű játékkal remist csikart ki. A párosmérkőzés állása tehát a 19. játszma után ugyanaz, mint az első mérkőzésben, 10^{1/2}:8^{1/2}.

Leningrad bajnokságát Csehover, Rauzer és Tolus nyerték holtversenyben 10 ponttal. A további helyezések: Rabinovics 9^{1/2}, Szokolovszki 9, Iljin Zsenevicski 8^{1/2}, Lisicsin és Scsikunov 8, Goldberg 7^{1/2}, Zek 7, Klamán és Socin 6^{1/2}, Abramov 6, Ravinszki és Jagdfeld 5^{1/2}, Rozenstein 2^{1/2} pont.

Az idei hastingsi karácsonyi verseny kiemelkedő sakkverseny lesz, ha az összes meghívott mesterek mint Capablanca, Aljechin, Euwe, Fine, Flohr, Keres elfogadják azt.

A bácskatopoli Sakk-kör vasárnap klubközi revánsmérkőzést játszik a szubotcai Olvasókör sakk-csa patával B. Topolán. Az első találkozás Szuboticán 4:4 arányban döntetlenül végződött. Topola színeiben Herbatin, Hoffmann, Baum, Zabik, Vadóc Györi, Málík I., Málík II. játszanak.

Mieses német mester halálhíre — amely az egész világsajtót bejárta — nem bizonyult valónak. Mieses ugyanis él!!!

Vukovics beográdi mester az egyetemisták otthonában 22 nyert, 11 vesztett és 5 remis eredménnyel tartott szimultánt 6 órai játék után.

EGYEZER DINÁRT ADOK!

Annak, aki megtalálja kopott, sárga bőrtáskáját a következő aktákkal: 1 darab 5000 és 7 darab 1000 dináros Ratna Steta. 1 drb. Revers a Komando Mornaricánál letétbe helyezett 10 Ratna Stetáról. 1 Revers a Komando Vazduhoplovstvo Zemun nevére a Hipotekarna Banka Zemuni ügynökségénél letétbe helyezett 5 Ratna Stetáról. Adóbizonylat, alkalmassági, illetőségi, állampolgársági bizonyítvány és keresztlevele. Körülbelül 30 darab levélpapír és boríték céggemmel. Egy szerződés a Komando Mornaricával 500 pár esőruha szállításáról. Anyagrendelés az utóbbiról (kis kék papír), Viktor F. Pík cégtől, Beograd, Braće Jugovića 3. Egy fogas olló, 1 méter sárgás-zöld lenvászon. Eltűnt Nova-Pazova és Sztara-Pazova között a Beogradból délután 3-kor induló vonatból, november 26-án. Aki valamit tud róla, vagy a fentiekből bármit a kezébe kerül, kérem jelentse. **Strajnić Szvetozar**, krojaeska radiona, Noviszád, Pasiceva ul. 4.

A megmentett lélek

Regény

Írta: FERTSEK FERENC

39

Copyright by Reggeli Újság and Publicitas Press Service. — Utánnomias tilos

A lakosság kezdett már görbén nézni a plennikre, — kár hazaengedni ezeket, hogy aztán megint ellenünk harcoljanak? — ezért dugták el a foglyokat.

Mihály az egész ut alatt tükön ült, mikor szerencsére jött Petrograd. Ott beteretelték őket messze, messze az állomáson kívül valami raktárfélébe. Petróleumszaga, meg kátrány- és olajszaga volt ennek a baraknak.

Mihálynak megint a sokrétű és százzsinű orosz népen kellett törnie a fejét. Melyik faluban is történt, mikor fogságba kerültek — meg kellene nézni a noteszét, abban feljegyezte — hogy jószívű orosz asszonyok — szegény asszonyok — teával, meg kenyérral vendégelték meg őket. Vagyis kenyérral és vízzel s a vendégszeretnek ez a legősibb, primitív módja, — a forró ital és a fehér kenyér —, milyen nagyon jól esett akkor Mihálynak. Egy nagyobb állomáson meg vöröskeresztes uri hölgyek várták őket. Eppen akkor futott be a másik sinpárra egy zsufolt katonavonat tele éneklő, vadonatúj ruhás, jókedvű katonával. Azok a frontra tartottak. Rikoltva nyujtogatták lefelé a sapkájukat: nekünk is, hé! Inkább nekünk adjatok! De az uriaszonyok rájuk szóltak keményen: nem szégyellitek magatokat? foglyok ezek! szerencsétlenek! — és egy morzsa nem sok, annyit se juttattak a saját katonáiknak.

Itt meg leköpdösték a foglyokat és szitokszó kísérté őket a barakig. Az orosz nép most megint a csunyábbik arcát mutatta meg egyszer. A barakbéli zsufolódásban magyar legénységi foglyok közé kerültek. Mihály mindjárt könnyebben lélezett, hogy a szives magyarok közt tudta Jelena Andrejevát. El is határozta, hogy ha török-szakad, velük utazik ezután, az ő kocsijukban. Mert híre járt, hogy valami rendes kocsiakat kapnának mostantól, hogy még a legénységi is negyedik osztályban fognak utazni inntől, nem marhakupéban. Ugy látszik, jó figurát akar mutatni a szovjet a külföld felé.

Szóval a legénység marhakupéban jött idáig? Nem mind, de nagyrésze. Akkor hát Lonszky csupa figyelemből tette őket a szanitécek kocsiába, a negyedik osztályba. Hirtelen nyílt az ajtó, a foglyokat glédába állították, névsorolvasás következett. Akiknek a nevét felolvasták, azok már mehetek is kifelé, párosával. Utolsónak hangzott el a két halott neve. Lonszky lepisszgte az altisztet, aztán félrehuzta Mihályt.

— Meg vannak maguk esküdeve? Mihály csak nézett rá.

— Ugy értem, hogy van-e valami irásuk, amivel tanúsíthatják, hogy maguk házastársak?

— De hiszen — képedt el Mihály — hanem azért valami csak lenyelette vele a szót. — Minek

az az elvtársnak? — Hát tudja — s vakarta a fejét Lonszky — valamire nem gondoltam. Ezek a svédek nagyon szörszállhasogatók. Képesek fennakadni minden csekélységen. Azt még csak elintézem velük, hogy magukat továbbítsák. Százötven embert vesz át tőlünk a svéd Vöröskereszt ezuttal, ennyinek az útja van biztosítva. A százötven ember megvan; hogy az egyik szoknyát visel közöttük, azt legfeljebb mi kifogásolhatnók.

— Ha mi nem törődünk ezzel? De meg itt a kezemben az orvosi bizonyítvány, amit még Szimcsenkónak adott át a maguk orvosa, ez is rendben van. Csak mondom, a svéd nép rigorózus némely dolgban, olyan... olyan puritán, még képes magukat visszaküldeni a határról, ha kiderül, hogy csak bagóhiten vannak.

A Mihály szeme befelé villámlott — ezt is lehet, ha valaki le-süti a szemét — az adámcsutkája pedig vérszesen szaladgált le-fel a sok befelé való nyeléstől.

— Amig át nem léptük a határt, lehetne segíteni a dolgon. Formaság az egész — s már tuszkolta is kifelé őket s már intett is egy taxinak —, amig a transzport az északi pályaudvarra ér, addig mi már el is intézzük az egész dolgot.

Mihály nagyon fejbekólintottan ültetett a kocsiában, mert még meg is nyugtatta. Undok, bizalmas vi-gyorgással veregetett a kezére:

— Nem kell megijedni, semmi baj sem lehet belőle. Az asszony-nak otthon nem is kell tudni róla. Maguknál ez ugysem érvényes, csak mi fogadjuk el, meg most a svédek, mert megtörtént már, hogy egy-egy fogoly asszonnyal, gyerekekkel ment haza. Az ilyen családért mi ugyanannyi embert kapunk vissza, hehehe, nem járunk rosszul.

Mihály nem birta, nem birta már ezt az embert, akiből pocsolyszag áradt, majd megfulladt tőle a csukott kocsiában.

— Egy kis formaságot meg-nyünk most elintézni Jelena Andrejevna, kérem, — fordult az asszonyhoz. — Csak formaság az egész; mitőlünk tudniillik — s kínosat köhintett Mihály — mitőlünk itt amolyan házasságlevelet követelnek, hogy a svédek be-eressenek majd... ettől sok függ, Jelena Andrejevna kérem, ettől függ ugyszólván most minden...

Az asszony ráfordította álom-látó szemét, aztán bólintott. Bó-lintott ő már mindenre.

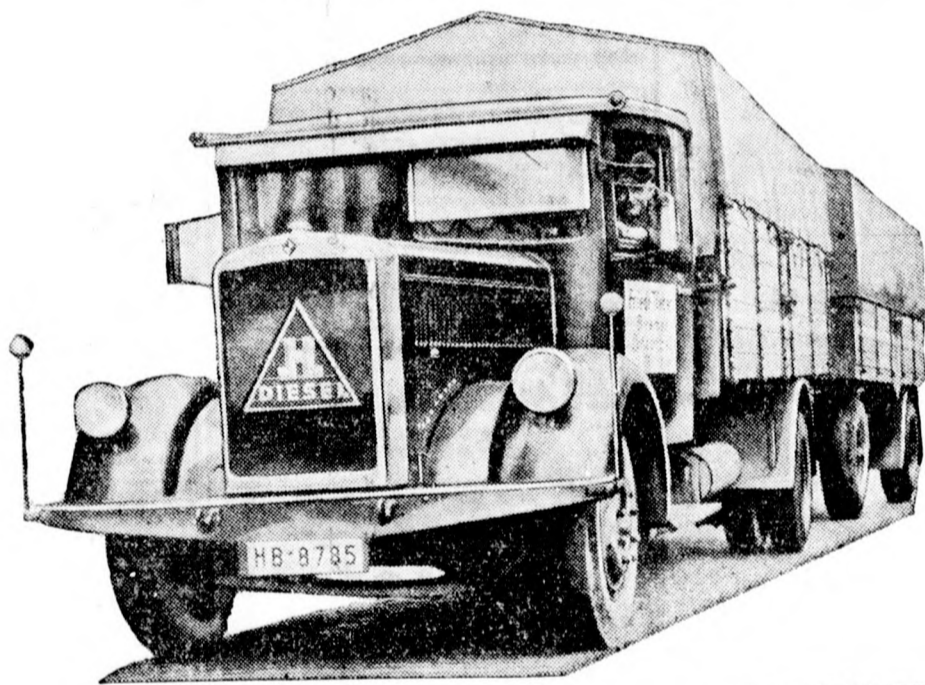
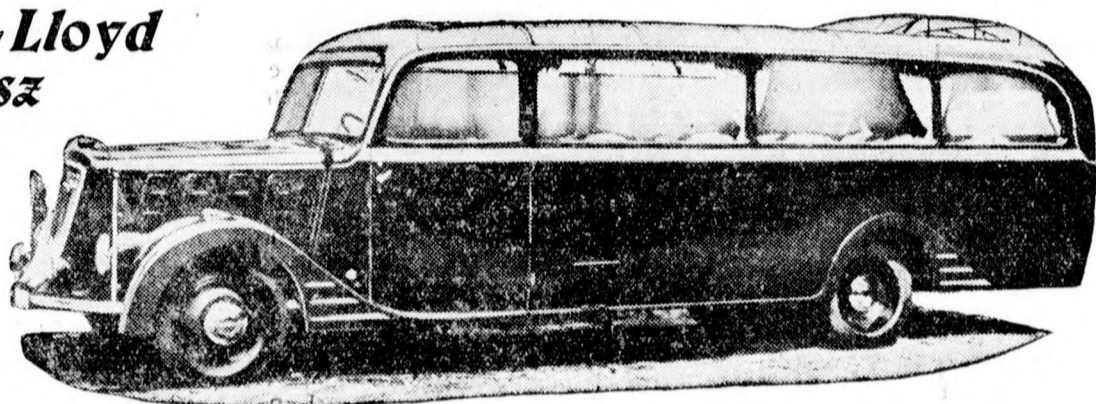
— Majd a hivatalban lesz szives és aláírja az okmányt, ugye? A leánykori nevén, Jelena Andrejev-na kérem...

Sivár hivatalos helyiség. Sorbanálló párok, akik esketésre várnak. Lehet, hogy a sor elején éppen az az asszony áll a mostani urával, akinek a volt férje ugyan-abbán a sorban egy másik asszony oldalán várja, hogy rájuk kerüljön a sor.

(Folytatjuk)

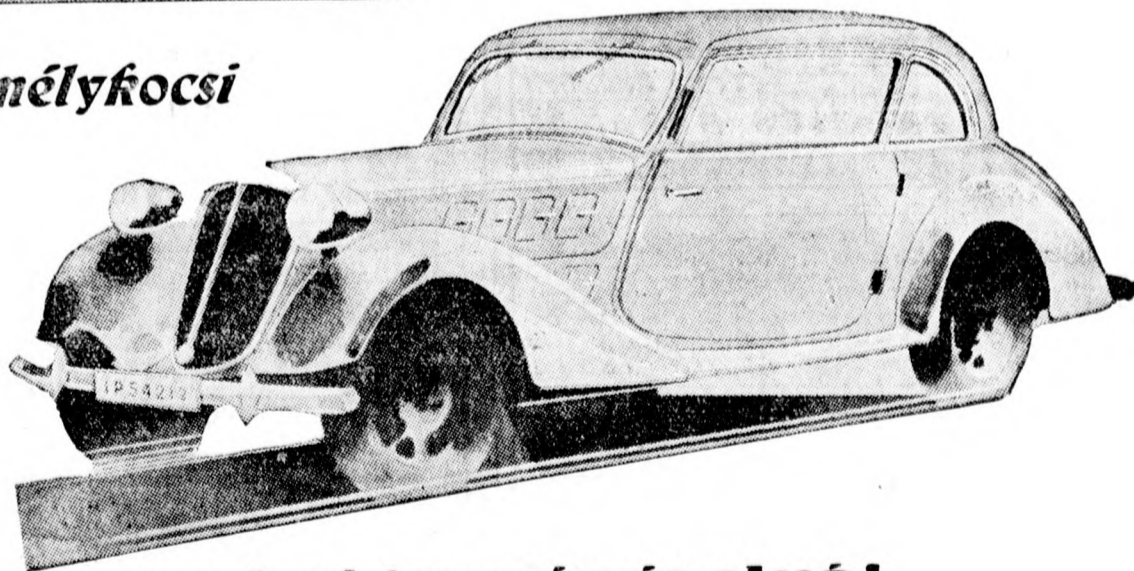
Amire Önnek is állandóan szüksége van!

**Hansa-Lloyd
autóbusz**

**Hansa-Lloyd
teherkocsi**

Hansa személykocsi

gazdaságos, szép és olcsó!

Főképviselet: BEOGRAD, NEMANJINA 1 Telef. 30-957

Kik lesznek korunk szentjei!

Hivatalos katolikus névsor azokról, akiknek boldoggáavatási eljárása máris folyamatban van

Budapestről jelentik: Most jelent meg Molnár Frigyes érseki tanácsosnak, az Actio Catholica karitászfőtitkárának szerkesztésében az 1938. évi Karitás-Almanach, melyet Mihálovics Zsigmondnak, a Karitás érseki biztosának vezetése alatt az Actio Catholica karitás-központja adott ki. Az idei karitás-almanach változatos és érdekes tartalma végigvisz azon a szociális munkán, melyet a katolikus egyház keretében a karitás végez, megemlékszik a külföldi eredményekről s a karitás egyes nagy alakjairól.

Ebből az almanachból vesszük ki az alábbi érdekes névsort, melyet a katolikus kiadvány »Kik lesznek korunk szentjei?« címmel közöl. Ime az első hiteles névsor azokról az alig néhány éve elhunyt férfiakról és nőkről, kiknek boldoggáavatási eljárása máris folyamatban van s akikből tehát idők rendjén a katolikus egyház szentjei lesznek.

Férfiak:

Giovanni Jossa nápolyi törvényszék ki szolgálja, meghalt: 1828.

Nunzio Sulprizio pescói lakatosinas, meghalt: 1836.

Frédéric Ozanam marseillei egyetemi tanár, meghalt: 1853.

Domenico Savio torinói gimnazista, meghalt: 1857.

Edward Dornier londoni főhadnagy, meghalt: 1866.

Francesco Maione nápolyi hadirokkant, meghalt: 1874.

Léon Dupont tours-i ügyvéd, meghalt: 1876.

Gaston de Sonis, francia tábornok, meghalt: 1884.

Francesco Tovini, bresciai jogtudós, meghalt: 1897.

Aloisi Avellino nápolyi kőműves, meghalt: 1900.

Contardo Ferrini simai egyetemi tanár, meghalt: 1902.

Philibert Bran lille-i nagyiparos, meghalt: 1905.

Camille Feron lille-i orvos, meghalt: 1908.

Paolo Perazzo torinói vasuti hivatalnok, meghalt: 1911.

Guidó Negri olasz százados, el-esett: 1916.

Hyeronimus Jaeger trier-i bankigazgató, meghalt: 1919.

Matt Talbott dublini gyár munkás, meghalt: 1925.

L. Frassati, torinói egyetemi hallgató, meghalt: 1925.

Guidó Fontgalland, 11 éves párizsi fiú, meghalt: 1925.

Bartholo Longo nápolyi ügyvéd, meghalt: 1926.

Giuseppe Moscati nápolyi sebész-főorvos, meghalt: 1927.

Aristide Leonari római mérnök, meghalt: 1928.

Nők:

Pauline Faricot, a Hitelegyesület megalapítója, meghalt 1862. Lyon.

Genoveva Nozera, meghalt 1864. Milánó.

Carola Duorio, mérnök felesége, meghalt 1875. Nápoly.

Margarete Bays tisztviselő, meghalt 1879. Freiburg.

Atala Cini, meghalt 1885. Málta.

Carmen Sojo, orvos felesége, meghalt 1890. Barcelona.

Cardina Malberg, őrnagy felesége, meghalt 1898. Metz.

Dorothea Chapitea, milliomos felesége, meghalt 1891. Barcelona.

Theresia Comoglio, munkásnő, meghalt 1891. Torino.

Victoria Rozoamanariou, meghalt 1894. Madagaszkár.

Giuseppina Comoglio, meghalt 1899. Torino.

Ezek — jegyzi meg az almanach — mind világiak s a lista korántsem teljes, mert a vértanukat nem foglalja magában.

NYILTTÉR

A noviszádi „Poig. Magyar Dalcskörben” betöltött bizalmi állásomból kiváltam. Kérem jóakaróimat és ismerőseimet, hogy a

PIETET TEMETKEZÉSI INTÉZETNél özv. Neupauer Györgyné és fia, Vilson tér 2 (Főpostával szemben) elfoglalt üzletvezetői állásomban továbbra is támogatni sziveskedjenek.

SZKICSAK LASZLO

(lakáscím: Dj. Magaraševića 2)

UJ! Cipőüzlet UJ!

Ajánlom csak elsőrendű anyagból, gondos kezemunkával készült divatcipőket férfiak és nők részére. Egyszer próbálja meg, mindig vevőm marad!

Olcsó árak! - Figyelmes kiszolgálás!

Kovács Imre

Noviszád, Kralja Petra II. u. 42

Fényűző palota

Beograd központjában a Ta-Ta és a Ruszki Cár közvetlen közelében, a főkorzón, földszint és öt emeletről álló központi fűtéssel, szép lifttel 220.000 dinár évi jövedelemmel, 880.000 dinár készpénzért és egy kisebb hosszulejratu jelzőlog kölcsönrel eladó.

„NEIMAR“

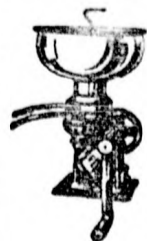
BEOGRAD, Kralja Milana 20
Telefon: 27-796

Biró „Central” Beograd, Kolarcseva 10. I. Telefon 26-228. Mindennap elhelyez kiszolgálókat, alkalmazottakat privát helyekre, hotelokba, cukrászdákba Beogradba és környékére. 6171

RÁDIÓZASNAI fontos a gép rendszeres működése. Szakszerű javításokat vállal: „Radiofon” Gauss, Noviszád, Kralja Petra II. 41. 5920

Rádió *Tejag, Radiobell*
ROGICS BÉLÁNÁL
Szubotica, 1. posta mellett

Órák és eszközök
legolcsóbb beszerzési szaküzlet
Csalkás SZU OIICA, Karađorđev trg 5. Póster
Tört. aranyat legmagasabb áron vesztek

Minden ami a **tejgazdaság**hoz szükséges,

a híres Lacta, New Prima, Milena szeparátorok, Kant k, Hoyberg-áparatók, vaj-éőpülők, oltó-gyomrok kaphatók!

Ing. L. Temkin *technikai üzembén*
ZAGREB, Vlačka u. 88. - Telefon 84-76

Ez az ismeretvesztés, mely minden nagyüzeti és kisebb családi tejgazdaság korszerűsítésének létező feltétele. Hűtőszekrények és tejszórázó gépek állandóan raktáron — A gépek 1937-ben, szakszerű kiszolgálás. Képviselek keresetnek

HERSAN TEA

JÓL HAT a gyomorra, májra és vesére. Segít az érzelmeszedésnél és az aranyérenél.

KÜNNYITI a reumatikus és csontbetegség fájdalmait.

ENYHITI fájdalmait a havi tisztulásnál (menstruációnál).

ELTÁVOLITJA fölösleges kövérségét és karcsuvá teszi.

Reg. S. br. 193830/933

Kapható minden gyógyszerterében.

Tejfölöző-gép

„WESTFALIA“

50 liter orsókantó tejesítésművel, csatlakozó, tápvértelettel és körpompó szorítással ab Somborra vár

1. Részletfizetésre D. 820.-

2. Kézpénz ellenében 6% engedmény

Szeles Sándor, Sombor

Laze Kostića 2. Képviseleket keresek

Látogassa meg Szubotcán a

Szenes vasüzletet
november 22 és 27-ike között

METEOR

Iémárú és csillárüzem

SZUBOTICÁ, 13. November u. 10

Állandó raktár, izléses kivitel, olcsó árak. Evallal mindenféle

réznuomást és nikkelezést

FISCHER IRÉNA

speciális fűző szalónja

Noviszád, Cara Lazara 5.

Készít fűzőket, haskötőket méret és orvosi rendelés szerint is. 6504

Lombiüresz - munkákról

és háziipari művészi munkákról árjegyzék kapható

RADAN ROOLF vaskereskedésében

ZAGREB, Nikollčeva 16 (nagyban és kicsinyben)

Asztalosbunról prospektust ingyen küld.

Palotát - házat

10-15,0%-os jövedelemmel kaphat minden vevő, ki bizalommal fordul a

„SAVA“

INGATLANFORGALMI

és közvetítő irodához, **Beograd, Nic oševa 5**, telefon 20-072, ahol ugy palotákban, mint bérházakban a legnagyobb választék van. Érdeklődőknek minden házról szivesen és díjtalanul ad felvilágosítást.

A legjobb írógép „**Urania**“ rendes, irodai és portabl legújabb modelljei.

Legújabb számológép „**MIRA**“ kapható kedvező ár és fizetési feltételek mellett a beográdi képviseletnél:

BRACA KOKOTOVIĆ BEOGRAD

Čika Ljubina ulica 7 - Telefon 25.208

Raklaron tartja állandóan a REGISTERES ellenőrző kasszát.

Szlovénia
remek almái
első kézből egyedül
Almásimé
SZUBOTICA, Trumbičeva 2. Tel. 245
Vagontelefennél 10% kedvezés ár

Hihetetlen ár
Dm 170
Szlovénia legújabb
művészi értékeinek
kínálatából

Legolcsóbb árak!
Bemutatom árakat!
Garancia mellett. Ébresztő
óra 29°-dinstól, zsehora 29°-di-
náról, karórák 89°-dinstól, 14
karátos arany karórák 550°-dinstól.
Leolcsóbb OMEGA, DOXA és
ETERNA órák 50 éves garanciával
IRÁSBELI GARANCIA!
14 karátos arany órák 8°-dinstól, lejjebb
14 karátos arany órák 20°-dinstól, lejjebb
Gyűrűk, karkóék, díszrejtőrejtők stb. a legol-
csóbban kaphatók.
Rudolf Hrušč - Zagreb
Viaszka ul. 13 - Telefon 38-35
Kérje indulásos árjegyzéküket!

**„SI-SA“ PAPIR KON-
FEKCIÓ IPAR**
ajánlja papírzacskóit, dobozokat, stan-
zoit pléh és karton aruit
Noviszád, Kralja Petra II. ul. 39

Gyümölcsöse egész évi kezelését is-
mertető „Utmutatónkat” 4 dinár bekül-
dése ellenében portómentesen küldjük
meg Önnek. A Munka gazdasági szak-
lap kiadóhivatala, Szubotica. 6477

Haja fényét, fiatalágát biztosítja,
haját tisztítja, táplálja, megerősíti a
kiválóan kitűnő Orient Henna Sam-
pon. Összes szaküzletekben 12 színben
kapható. Győződjék meg esodálatos
hatásáról! Posta: szétküldés A Blum
Szubotica 107. 4

Modern frizurák villany- és gőz-
dolálás reklámáron garanciával „Mari-
ca” fodrásznál. Szubotica, Pasityeva 8
szám. 258

Nászajándéknak izléeses étkező-, tea-
kávés-, likőr-, boros-, vizeskészletek
Madonna képek, valamint alpaca evő-
eszközök igen olcsón vásárolhatók
Nagy Mihály üvegüzletében, Szubotica
Strosmajerova ul. 9 szám. 263

Mindig érdekes olvasmányt kap már
heti 13 dinárért, ha nálunk előfizet. A
legérdekesebb és legszebb folyoirato-
kat hetenként házhoz szállítjuk. Irjon
még ma a következő címre: Novi Tjed-
nik, posudbena biblioteka časopisa
Zagreb, Berislavičeva 7. 6526

Elsőrendű tűzifa nagyon mérsékelt
áron kapható Huszkovics fatelepen No-
viszád, a tengerészek felé vezető ut
Telefon: 28-78. 3799

SULYOK fest, tisztít. Bőrkabátok fes-
tése minden színben. Száraz és vegyi
tisztítás. Olcsó árak. Noviszád, Pos-
tanszka 14. 4624

Használt könyveket, egész könyv-
tárakat minden nyelven vásárol
Menahem Papo antikváriuma, No-
viszád, Kralja Aleksandra 13. sz.
6439

Mindaddig azt hitte, hogy fehér a bluza...

...míg nem használt egy
Radion-nal mosott törülközőt!

Miért lesz Radion-tól a ruha tökéletesen fehér, mint
szappantól, vagy közönséges mosószerektől? Mert Radion
oxygént tartalmaz. Közönséges szappanoldat csak felüle-
tesen távolítja el a piszkot. Radion azonban
oxygénbuborékok millióit fejleszt, melyek
a szövetek legmélyébe is behatolnak és
a szappanoldatot minden szálon kere-
sztyülhajtják. A Radion-oldat
magával ragadja maradéka-
lanul a piszkot és azt teljesen
megsemmisíti. Az eredmény:
tökéletesen tiszta, ragyogóan
fehér ruha.

Schicht
RADION
egymaga mos

A Reggeli Ujság a legjobb hirdetési organum!

ELSŐRENDÜ GYÁRTMÁNYOK
CITROEN, 4, 5, 7, és 9 üléses, fogyasztás
8-11 literig 100 km-ként

Egyedüli képviselő: **„VELAUTO“ Beograd, Zorina 90-92**
Telefonszám 22-030

Branko Jurišić
ZAGREB, Zvonimirova ulica 31
Nagy választék női és férfi kalapokban.
Javításokat vállal.

FIGYELEM!
Aki jól JÖVEDELMEZŐ HAZAT, palotát akar venni Beogradban, vagy világot, hogy életét kellemesen élje le, vagy pedig telket, ahová a kedve szerinti házat fölépíthesse, forduljon teljes bizalommal az
„UNION“
ingatlanforgalmi irodához Beograd, Pasiceva ul. 3. Telefon 24-995.

Őszi szövetekben
Állandóan nagy raktárt tartok pártisi divatújtonságokból. Aram a legmértékesebbek.
Vanyur Jován
divataruháza Noviszád, Kr. Petra I. 39 gyümölcs piac

Ha varrógépet akar venni, kérjen és vásároljon
MUNDLOS
világhírű német gyártmányú elsőrendű minőségű varrógépet!

Raktáron tartunk mindenféle házi és ipari gépeket. Mindenféle gyári gépek beszerzését vállaljuk olcsó árak mellett.
Minden nagyobb helyiségben képviselőink állnak a vevők rendelkezésére és ahol nincs, kérjük szíveskedjenek bizalommal fordulni főképviseletünkhöz
JUGO AGRAR LEBHERZ I KOMP. K. D.
NOVI SAD, Zeljeznička u. 96

varrógépkereskedők kérjék angró árainkat

TELEN IS szárazza teheti lakását 3 nap alatt felleltés nélkül „Trokin” masszával. Maurer József, Noviszád, Mornarszka 19/a. Bejelentéseket elfogad: Freud Marcell vaskereskedés, Kralja Petra II. 34. 2561

HAZASSÁG

Kereskedő, 31 éves, 200.000 dinár vagyonnal, házasság céljából megismerkedne olyan leánnyal vagy fiatal özvegyasszonnyal, aki 400-500.00 dinár hozománnyal rendelkezik, amiből egy jólmenő gyárat alapítana. Nemzetiség és vallás mellékes. Ajánlatokat fényképpel, melyeket diszkréció mellett visszaküldöm 6518. szám alatt a kiadóhivatal továbbít. 6518

ALLAST KERES

Intelligens fiatal magyar tanítónő keres oktatói állást teljes ellátással, magyar családnál. Válaszokat: Gyermekkedvelő 849” jellegre kér: Propaganda, Beograd, post. fah 409. 6453

ELADÓ

Különböző tárgyak rendkívül olcsó eladása; ugymint jó márkájú író és varrógépek, újak és használtak, gramfonok és rádió készülékek, ebédők, nagy választék antik butorokban. Ezüst evőeszközök, arany és briliáns ékszerek és más vegyes. Marušić, Dečanska 22., Beograd. 5699

Uj ház modern lakással, alul szuterennal a Strand ut elején eladó. — Ugyanott eladó kompletan felszerelt cementlapprés, hidraulikus prések hozzávaló kellekkel. Cim a kiadóban. 6092

Fakereskedésnek alkalmas 1200 □-ös telek a Tamerini uton eladó. Érdeklődni lehet, Kalenics garázs, telefon 27-79. 6382

Rentábilis vállalat 150.000 dinárért eladó vagy pedig társat 70-80.000 dinárral keresek. A társnak, nő vagy férfinak kereskedelmileg képzettnak kell lenni. Évi forgalom 250.000-300.000 dinár, azonban a duplájára fokozható. Vevőim 100% készpénzben fizetnek. Átlagos netto haszon 25-30%. Csak teljescímű levelekre válaszolok. Ajánlatok e lap kiadójába kéretnek. 6463

Régi ház kitűnő helyen, 3 üzlethe-lységgel, 100% hozadékkal 400.000 dinárért eladó. Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Kralja Petra II. 26. szám. 6468

Forgalmas helyen lévő, jólbevezetett élelmiszerüzlet a Limánon, más vállalkozás miatt átadó. Dubrovacki put 15, Noviszád. 6492

5 kilométernyire Noviszádtól, köves ut mentén, 23 hold föld szállással eladó. Bővebbet: Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Kralja Petra II. 26. szám. 6494

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'- dinár, NAGY BETŰS 2'- dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'- dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton délt 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

MR. BAHOVEC

Igyon csak
gyógyhatású

PLANINKA

teát

blombált dobozokban 20'- és 12 dinár

Mr. Bahovec gyógyszerár, Ljubljana
S. Br. 2007/53

Háromnegyed es használt barna es-kőbunda eladó. Uroševics, Mileticeva 9, Noviszád. 6498

Eladó egy nagy és egy kis jazz-dob. Petrovaradin, Kačičeva 35. 6497

Kis „CITROEN” 5-10 HP. jutányos áron eladó. Ravanicska 16, Noviszád, Limán. 6495

Eladó uj családi ház az orosztemető-nél. Selyem István, Noviszád. 6509

Könyvtár részére, használt könyvek, olcsón eladók. Cim a kiadóban. 6459

Jó éneklő kanári madarak 50 dinár-ért eladók. Loze Koszticsa 6, Noviszád. 6493

Családi ház villamos megállóhoz 3 perenyire eladó. Ruzmarinszka 3, No-viszád. 6523

Nagy teknyő, dísznövény eladó. Érdeklődni: Zselyeznicska 56. No-viszád. 6522

Eladó telek a Kralja Petra II. utcá-ban 159 számon alatt. Uccai front: 14x50 m., vagyis 700 m². Érdeklődni: Bódi, Rádnicska utca 5/c. 6519

Három háztelék, egyenként cca 280 m², eladó a Bácska utca végén 134 szám alatt. A vételár fele készpénz-ben, fele részletekben fizetendő. 6531

Eladó 1 drb. 4 HP. lassujáratu ben-zinmotor és 1 drb. 4 HP. visszazívású fatűzelésű motor. Üzemben megtekin-tető; Ertl Pál gépműhelyében, No-viszád, Dudarszka u. 55. 6516

Családi ház, teljesen új: 2 szoba, előszoba, konyha, speiz és szép udvar, eladó. Ára 50.000 dinár, készpénz és 20.000 dinár adósság.

Hathengeres kis esukott „Opel” autó, kifogástalan állapotban, 4 uj gumival, 18.000 dinárért eladó, 10 liter benzinfo-gyasztás. Megtekinthető: Noviszád, Ga-jeva ul. 5. 6512

Ház eladó, Aleksza Santicsa utca 50, a vasútállomástól az első utca bal-ra. Noviszád. 6513

Telek a városban, 10 darab, egyen-ként 13.000 dinárért eladó.

Szállás 22 hold prima szántóföld 2,5 kilométernyire a várostól, eladó. Kö-ves ut a szállásig vezet. Bővebbet: BIRO, Ingatlanforgalmi irodában, No-viszád, Ilije Ogryanovicsa 18, A Ta-nurdsics palota mögött. 6514

KIADÓ

Legmodernebb garzonszoba a Cara Nikolaja utcában uj házban azonnal kiadó. Érdeklődni: Gajeva 6, Noviszád. 6454

Butorozott szoba, kapualatti bejá-rattal, előszobával, fürdőszoba és tele-fonhasználattal kiadó. Cim a kiadóban. 6499

KERESLET

Szinpadiót, székeket és padokat meg-vételre keresek. Cim a kiadóban. 6390

Két fazekas segéd felvétetik. Bokor István, Sztarakanyizsa, Banatszka u. 2. 6401

Parti árut, mindenneműt és mennyi-ségűt, valamint egész üzletet átveszek készpénzért. Hívásra házhöz jövök. Je-jics Lyuba, Beograd, Jug Bogdanova II. 6409

Jólfűző mindenest keresek. No-viszád, Nikola Tesla u. 7. alsó esengő. Érdeklődni délután 3-6 óra között. 6449

Bejárónó 30 év körül, csak takari-lásra felvétetik. Rukavica, Kralja Alekszandra 13, Noviszád. 6496

Fodrásznőt, jó munkaerőt felvesz. Fendler Noviszád, Cara Lazara 5. 6508

Nős hivatalnok, ki ír és beszél né-metül, lehetőleg bevezetve az autó-szakmába, január 1-re felvétetik. Cim megtudható a kiadóban. 6483

Esztorgályos segéd állandó munká-ra kerestetik. Sipos Béla sztrugár, Szlá-rbecse. 6506

Keresek felsőbb osztályos gimnazis-ta fiut (lányt), aki lakás és teljes ellá-tás ellenében első osztályos fiammal foglalkozna. Érdeklődni fotó „Rekord” Petrovaradin, Jelačićeva 13. 6483

Erős kifutót felvesz Radioion, No-viszád, Kralja Petra II. 4. 6528

30-40 év körüli becsületes asszonyt, aki szerbül beszél, főzésre és a többi házimunkák elvégzésére keres kisebb családot, azonnali belépésre. Jelentkezni: Petrovics bírónál, Noviszád, Gresko-Skolszka ucca 8/III. em. 6521

Keresek középkorú családost ember-t, akinek egy 10-15 éves fia van és az eddigi állásairól jó bizonyítványokkal rendelkezik, sertésenyésztésem és hiz-lalom részére. Jelentkezés személye-sen, vagy bizonyítvány másolatokkal ellátott írásbeli ajánlatokat, melyeket nem küldöm vissza, „Állandó” jelgél-vel a kiadóhivatalba kérek. 6517

Kifutófiut felvesz Elektro Be-We, Noviszád, Kralja Alekszandra 5. 6533

Két mindenesiányt, vagy anyát és leányt, vagy gyermektelen házaspárt keresünk december 1-re. Noviszád, Kralja Petra II. 109 szám. 6515

A közismert kozmetikai szalon

Laura A. Reisinger
BEOGRAD, Páf deca 7
r. Terazija 14, föld-szint, költözött át.

KÜLÖNFÉLE

Billiárd asztalok, posztók és minden kellék. Gerber Jakabné-nál, Szubotica. Szudarevicsa 32. 300

Eredeti gyári szelepek, minden mé-retben, csak „Mobiltehnika” cégnél, No-viszád, Bulevar 19. 3069

Billiárdasztal, karambol vagy auto-mata állandóan raktáron. — Kapható Gombár billiárdkészítőnél, Temerin. 5375

Endli, aszur, plisszé, zsabók, gomb-áthuzás olcsón. Zsenzsika Konfektija, Kralja Petra II. 7. 5478

Karácsonyi levelezőlapokat

— külföldi áru — viszonteladók olcsón kaphatnak Kardos papirkereskedésben, Kralja Petra II. 25. 6472

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Feladás kiadó: Andree Dezső

A kiadóhivatal vezető vezetője: **Blazsek Ferenc**

Pretpiata — Előfizetés:

Egy hóra . . . . . 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)

Három hóra . . . . . 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)

Félévre . . . . . 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)

zslazl svakodneвно - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkiszámia:
Zagreb, 46.692

Meghülés, nátha és gripánál
próbálja meg a legujabb szerit, a

VUTOX-01

mely egyedül segíthet Önön és megszabadítja elől a kellemetlen betegségtől.

Minden gyógyszerárban kapható!

Reg. S. P. br. 944.
od 27/X. 1937.

A szubotícai MEKKA szőnyeggyár kiállítása Noviszádon
a Matica Srpska helyiségeiben (Trg Oslobođenje 2 sz. alatt)
e hó 28-án megnyílik

Nyomatott az Urázia nyomdai műintézet és kiadóvállalat körforgógépén, felelős nyomdavezető: Frank József, Kralja Petra II. (Futoski put) 50.

ELSZÁNT EMBEREK

Írta: Szalay László

A Bach-korszak osztrák zsandárjai a betyároknak nem sok kárt tettek. A bujkáló szegények azonban igen sok osztrák zsandárral végeztek. Mert amerre a portyázó zsandárok feltűntek, a tanya — pászor, pusztalakó — népek felhúzták a kutakból a vedret s fenhagyták égnekmeredő intőjelként a hórihorgas kutgémeket: — amely pusztai telegrafáláshoz a betyárok jóelőre értesültek, hogy jönnek-e zsandárok, — és ha igen, merről, — és merre mennek.

A nép közötti betyárpártolásnak többféle mozgatója volt. Így többek között az is, hogy a betyárgyerekek legtöbbje szökött katonára és magyar, — az őket hajszoló zsandár pedig a feneketlenül gyűlölt osztrák katonára volt.

Egyébként a folyton hetvenkedő, zsaroló, naplopó betyár távorról se volt a józan, szorgalmas népnek, hanem inkább csak a vele paklizó, cimborázó pászor, orgazda és egyéb léhűtőknek szimpatikus.

Az osztrák zsandárok a betyárokkal nem sokra mentek. Mert ha összeakadtak is velük, abban se volt köszönet. A sarokba szorított betyárok utolsó szusszanásig védekeztek, úgyhogy a területekre került betyárhúsnál rendszerint többre került a — leves. A cimborájuk vesztén felhőrent betyárok viszonzásul lesbe álltak és irgalmatlanul összelövöldöztek a szurkolva portyázó Venceleket.

Mikor aztán Bécsben már nagyon sok sánta zsandár verklizett, a sokeszü osztrák hadvezetőség — gondolt egyet: mozgósított — a betyárok ellen!...

Egy teljes század a mi tanyánkra is eltévedt. Két hétig falták a birkáinkat és reggeltől estig rajvonalták a kukoricákat meg a réteket. A betyárok meg, — Savanya Sándor közkereseti társasága, — a tanyával szemben, a dombot szállta meg. Onnét csufolták orcapirító jelekkel az osztrák vitézeket: akik, ha rohamoztak, Savanyáék szétrebbentek, — de egy óra múlva ismét valamennyien a dombon szemtelenkedtek.

Kész farsangolás volt ez, nem annyira a hadseregnek, mint inkább a kárörvendő szájtatóknak meg a betyárgyerekeknek, aminek az vetett véget, hogy a röstelkedő osztrák vitézek egy melabus őszi éjjel hang nélkül megszöktek. És ettől kezdve az osztrák zsandárok is békét hagytak a szegénylegényeknek.

★

A kiegyezés után pandurok jöttek.

Ezek a pandurok többnyire javakorabeli, sokféle hájjal megkent obszitos katonák voltak. Vágták az osztrákot negyvennyolcban s mikor a világ már idebe szűk lett, kimenekültek Olaszországba, segítségére lenni Garibaldi-nak, a szabadsághősnek. Arról lehetett megismerni őket, hogy

hóltuk napjáig csicsergő talián nótákat füttyörésztek.

Na ezek aztán rendet csináltak. Ezer pengő forintért élve lefűltek volna az állatkertből megugrott berber oroszlánt is és a farkánál fogva rángatták volna vissza a ketrecéhez.

Ezek voltak ám aztán csak a legények. Himes tojásként, pusztá kézzel fogták meg a legszilajabb betyárt, — akárhogy is lőtt, vágott, fenekedett, — hogy annál nagyobb legyen a dicsőségük az akasztás tiszteletére összeszaladt népek előtt.

Puskát, kardot, tajtékipát véselték. De ha tusára került a sor, csak úgy füttykössel, karikás ostorral verekedtek, s a puskából, pisztolyból, az ellenkező betyár szemébe golyó helyett erős paprikát löttek...

De nem is volt a betyároknak megállásuk, — sőt talán azóta nevezték őket futóbetyárnak, — mert még csak gondolatnak is boldog, hogy a pandurnak esze ágában sincs löni, hanem megrohanja és leteperi, mint a tulkot s úgy viszi egyenesen az akasztófa alá a szegény betyárt.

Nem telt bele pár év, úgy elfogytak szegény betyárok, mint tavasszal a hó.

Hirmondó se maradt belőlük...

★

Kis ideig még, némi átmenet maradt utánuk, emlékszem rá. És

pedig olyanféleképpen, hogy a szétrebbent betyárok helyett kerülköztek olyan, ugynevezett — »elszánt emberek.«

Ezek az »elszánt emberek« olyan erőszakoskodó kéregető-félék voltak, akik rendszeren este, beüzentek vagy bekormozottan személyesen állítottak be a tanyákba, ezt vagy azt kértek, hozzatéve, hogy ők elszánt emberek.

Az elszántság abból állott, hogy elutasítás esetén, előbb vagy utóbb, — felgyújtottak a birtokon valamit.

A nagyapám, — mint aféle idős ember, — nem mert velük ujjat húzni. De mikor meghalt az öreg és az apám lett a gazda, neki első dolga volt az elpimaszosodott elszánt emberekkel végezni.

Egy este, — ugattak a kutyák, — s jött Szuhay jelenteni, hogy itt van két elszánt ember, egy kis hordó bort akarnak.

— Mondja meg nekik, — azt mondja az apám, — hogy szombaton fejtünk. Szombaton este kilenkor jöjjenek.

Másnap vagy harmadnap este beállított a másik kettő: Hogy nekik ötven pengő kék, mert a vasárnapi vásáron disznókat fogtak venni.

Most nem adok. Jöjjenek szombaton este kilenc órakor, — üzenete ki.

Szombaton estefelé aztán belovagolt a tanyába Murczi bácsi, a

pandur »hadnagy« meg egy legénye.

Murczi bácsi bement az apámmal az ebédlőbe, a pandur meg ahogy ellátta a lovakat, beült a sötét előszobába, ott pipázgatott — egy nagy üveg vörös borral a kezében.

Murczi bácsi hideg ludmáját evett; csillagos bicsakkal, — és sok bort locsolt a hegyébe.

Egyszer csak jön Szuhay és hunyorítva jelenti, hogy a két ötven pengős elszánt ember megérkezett.

— Be köll küldeni őket, — rendelkezett teli szájjal Murczi bácsi.

Lábdobogás, köhögés, kopogás az ajtón...

— Be lehet jönni! — kiáltja az apám.

Nyílik az ajtó és belép két bekormozott ember. De ahogy Murczi bácsit meglátják, fordulnak vissza, mint az olajozott mennykő és esnek neki ajtónak.

A pandurlegény azonban, aki a sötétben iddögált, leteszi az üveget és két rettenetes pofonnal bekergeti őket.

Murczi bácsi tovább eszi a ludmáját, s csak úgy félvállról ripakodik rájuk:

— Álljatok oda félre!

Nagy a csönd szörnyen. Akár a kriptában. Csak a két bekormozott elszánt ember galoppozó szív dobogása hallszik.

Egyszer csak megérkezik a másik kettő is. A borosak...

Murczi bácsi kenyeret szur a bicskájára. Kitörölgeti az üres tálat. Becsapantja a csillagos bicskát. Tölt. Iszik. Pipát töm. Mindent kedélyesen...

Mikor füstölög a pipa, fordul apámhoz:

— Nini, tekintetes uram: Hát a vendégek? Nem is kíváncsi rá, hogy mit akarnak? Hé! Te kajla-fülü! Te, — te ott — ne szégyeld hát magad, — gyere csak ide. Mondd csak, fiam, mi hozott ide? Minek köszönheti a tekintetes ur a szerencsét? Mondjad csak...

Az elszánt ember ötölt-hatolt.

— Osztt milyen szépen be vagy kormozva. Öröm rád nézni... Szuhay! Hozza csak be kend az összes puskavesszőket. Ezt az embert megtanítom beszélni.

Jön Szuhay. Egész nyaláb puskavesszővel. Murczi bácsi válogat, szakértően. Suhint, hajlítgat...

— Pénzt kértünk volna, — morogja az elszánt ember.

— Pénzt? Bekormozott pofával? — szörnyűködik Murczi bácsi. — Szóval közönséges rablók vagytok, akiket föl fognak akasztani. Állj oda félre a cimboráddal.

— Hát ti ketten? Ti meg bort akartatok kérni. Szintén kormos pofával. Na várjatok csak!... Matyi! Gyere fiam a láncokkal: kösd össze a kezüket. Így fognak jönni, kormosan, a statárium elejbe! Matyi, a pandur, felrakta a bi-

IGAZGYÖNGYÖK

MAGYAR NÉPDALOK

Tolvaj Bandi

Elment Bandi lovat lopni,
Nem tudott jól gondolkodni.
Rajta kapták a lopáson,
Most csak úgy csörtet a lánczon.

Siratja őt a babája
De hasztalan mind hiába
Bujában megbolondulhat,
Mig Bandi kiszabadulhat

Micsoda lárma ez...

Micsoda lárma ez
Abba' zöld erdőbe?
Talián a galambom
Lovat lop belőle?

Csörög a békója
Tán be vagyon hajtvá
Kössétek, vigyétek,
Hadd fizessen érte;
Mert a piros hajnal
Tilalomba érte.

Tilalom, tilalom,
Karancs-keszi malom,
Nékem is tilalom,
A kedves galambom,
Meg nem esőkolhatom,
A mikor akarom.

Barna Péter

Zöld erdő zugása,
Vad galamb bugása,
Szegény Barna Péter
Szája mosolygása.

Fujd el, szellő, fujd el
Hosszu utnak porát,
Hogy meg ne találják
Sárga csikóm nyomát. —

Leszállott a páva
Vármegye házára,
Szegény Barna Péter
Szabadulására.

Buzával él...

Buzával él a vad galamb,
Szomoruan szól a nagy harang
Szomoruan szól, a mint hallom,
Halva fekszik a galambom.

Bárcsak addig ki ne vinnék,
Mig én innen oda érnék.
Koporsójára borulnék,
Jaj de keservesen sírnék.

lincseket. Akkora volt az ijedség, mint a torony.

★

Egyszer csak megszólal az apám:

— Hallja-e, Murczi bácsi: Státárium van. Mind a négyet fel fogják kötni. Én nem veszem a lelkemre...

— Nem lesz kár a bitangokért! — kegyetlenkedik Murczi bácsi.

Nagy huza-vona, kapacitálás, vitakozás támad. A négy elszánt ember is kétségbesetten rimánkodik.

A vége az, hogy nagynehezen megegyeznek. A négy elszánt ember kap, itt helyben és nyomban puskavesszővel, — Murczi bácsitól sajátkezűleg huszonötöt.

Szuhay behoz egy padot s a jóvátétel azonnal megkezdődik.

Mi gyerekek hálóingben és égnekmeredt hajjal nézzük a félig nyitott hálószobájától, ahogy az elszánt embereket kegyetlenül csépelik.

Ordítani tilos, s a padot rágni nem szabad, mert akkor a pálcázás előlről kezdődik.

Mikor mindenki megkapta a magát, Murczi bácsi lélekemelő beszédbe fogott:

— Most ne vakarózzatok, hanem ide figyeljétek. Adjatok hála Istennek, hogy ilyen kiváló szerencse ért benneteket. Hogy az akasztófa helyett szépen hazamehettek. Ha még egyszer meghalok, hogy ide a lábatokat betették, vagy ha itt valami meggyullad; vagy gazdátlan kár esik; behozatnak benneteket a laktanyába, oszt hevederszíjjal úgy elverlek, hogy soha, amíg csak éltek, egészséges emberek többet nem lesztek... No most aztán szedjétek a sátorfát, míg meg nem bánom a kegyességet...

Hálálkodtak, köszöntek, oszt tódultak kifelé, hogy majd kinyomták az ajtófélfát.

★

Azóta sok idő mult el. Sok szél fujt el sok levelet. Pandur, betyár, elszánt emberek csak kísértetek; mint a fehérlepedős kísértetek, akik sirjaikból kiözönlének, éjjel, egymást üzik, — nappal eltűnnek.

Mint nem e világra való kísértetek...

TRISTAN BERNARD

francia humorista meglátogatott egy elemi iskolát, ahol az egyik növendékhez kérdéseket intézett.

— Barátom — kérdezte a nebulótól —, meg tudnád mondani, ki az ókor leghíresebb írója?

— Homeros — felelte a fiúcska

— Jól van, kicsikém. És most mond meg nekem, ki a modern kor leghíresebb írója?

— Victor Hugo.

— Nagyszerű. Ez a gyermek tökéletes szabotossággal felel. Nos, mond meg nekem most, hogy ki a leghíresebb élő író?

Erre a kis nebuló elvörösödik, majd elsápad, kékül-zöldül, arca a szivárvány minden színében játszik, végül elkezd hebegni:

— Én tudom... nagyon jól, hogy... ön az, csak a neve nem jut az eszembe.

Tristan Bernard nem kérdezősködött tovább.

VIDÁM SOROK

Írja: László Aladár

A könyvhiénák

Szeretem a könyveket. És utálok azokat, akik a könyvet kölcsönkérnek. Ezt tartom a legesunyább emberi szenvedélynek, évtizedek óta küzdök ellene, de hiába. A vendégeket nem merem beereszteni a dolgozószobámba, mert rögtön megvadulnak a könyvektől. Hihetetlen, hogy mennyi tudásszomj van az embereknél, amikor idegen könyveket látnak.

Már mindent megpróbáltam a könyvkölcsönkérők ellen. Bezártam a könyvszekrényeimet, eldugtam a kulcsokat. Ez sem használt, mert rávették magukat az íróasztalomon fekvő könyvekre és elvitték azokat, amiket éppen most olvasok. Hivatkoztam már arra is, hogy könyvnemadásra szent fogadalom köt, de egy nemes gesztussal feloldottak es-

küm alól. Megpróbáltam megszegyenteni a könyvhiénát s átnyújtottam a kért könyv helyett ötven dinárt, amelyért az áhitott művet bármelyik könyvkereskedésben megkaphatja. Ez sem használt. Azt mondta, hogy vicces fiú vagyok: elvitte a könyvet és az ötven dinárt. Azt hazudtam, hogy tagja vagyok a Könyvbarátok Országos Szövetségének, amely megiltja, hogy könyvet kölcsönadjunk. Hivatkoztam arra, hogy kigolyóznak a szövetségből, de az erőszakos ember becsületszavával biztosított teljes diszkréciójáról. Ezek a könyvmolyok egész polcokat ürítettek ki könyvszekrényeimből. A külső emberben alul maradtam, mert én egyedül vagyok annyi ellenséggel szemben.

Az alábbiakban egy kis mutatót

A magyar anekdótakincséből

A régi betyárvilágból

Nagy Miska hómezővászárhelyi betyárt, ki fele életét a börtönben töltötte, lovastul Pestre hozták. Azután a ló, mint bitang, árverés alá került, s a nagy megyeház udvarán egy hajdu ült rajta, jártatván, hogy kedvet szerezzen a venni akaróknak.

Miska épp kint az udvaron keservesen látja ezt s fölshóhat:

Ej, hogyan ül az a hajdu azon a lovon; ülhetnék csak én rá: megmutatnám, milyen az a ló!

A jókedvű szolgabíró hallja ezt:

— No hát, ülj fel rá, Miska!

Miska nem mondatja ezt másodszor is: fölül az ő kedves paripájára, egypárszor körüljárja vele az udvart, egyszerre oldalba szorítja, kiugrat a megyeház kapuján, fut, fut, ki a városra, az Üllői úton s mint utóbbi befogatásakor kisült, egy végtiben tíz mérföldet futott. Így mutatta meg, milyen az a ló.

Kossuth és a török nép

A török nép jelleme felől nem az európai hatalmak versengése által régóta corumpált konstantinápolyi körök szerint kell itélni, a nép életében kell azt tanulmányozni, künn a tartományokban, különösen ott, ahol a török nem vegyesen más fajjal lakik. Ott tanulmányozva a török nép jellemét, olu vonásokkal találkozunk, melyek tökéletesen igazolják a szöveg fentidézett szavait.

Megemlítek egyet saját tapasztalataimból.

Midőn a Vidinben összeserelelt magyar s lengyel menekülők onnan Sumlára menesztettek s egy éjtelre egy török faluban állottunk meg, én egy török parasztozódhoz lettem beszélésolva. Málháim előttem érkeztek szállásomra. Nem látván holmimat a gazda által nekem átengedett egyszerű, de nagyon tiszta lakószobában (szelamlík: vendéglátó), kérdést intéztem a gazdámhoz, hogy hová tette málháimat?

— Jó helyen vannak, efendim, — felelé

— Hadd lássam.

Kivezetett az utcára; ott voltak a málhák szépen rakásra halmozva

— S te ezt jó helynek nevezed? Hátha éjjel elviszi valaki?

— Oh uram! — mondá csodáll ozva, — mit gondolsz, már hogy vihetné el valaki béke idején azt, ami nem az övé? Azt csak háboruban teszi az ember.

Hová lettek a zsandárok?

Egy alföldi városban feltűnt a fiatal császár előtt, hogy oly kevés a csendőr az előtte tisztelgő hatóságok közt. Ez iránt kérdést intézett a bíróhoz:

— Volt itt több is, felséges uram, — felelte a bíró; de a többiit agyonvertük.

adok a könyvkölcsönkérők népes kasztjából:

A ravasz. Vendégségbe jön, de egy szót sem beszél. Kiválaszt magának egy könyvet, félrevonul a sarokba és olvas. Hiába szólnak hozzá, ő olvas rendületlenül. Amikor a többi vendégek már távoznak, odafordul a házigazdához és a könyvre mutat: „Már csak ötven oldal van hátra... Légy szives, add kölcsön, holnap visszahozom...” Ezt nem lehet megtagadni... Hiszen csak ötven oldal van hátra.

A beteg. Nem személyesen jön a könyvért Uzen, vagy levelet ír „Betegen fekszem, megőrülök az unalomtól, küldj egy pár könyvet...” Nem is egy könyvet kér, hanem „egy pár”-at. A beteg képzeletében a pár azonban nem kettőt jelent. Ötöt, tízet, huszat; betegség szerinti. Könnyű influenzát megusztatunk öt könyvvel, de felebarátunk erehőyaggyulladására legalább tizenöt könyvünket kell feláldozni. A betegről pedig nem lehet semmit megtagadni, mert akkor rossz emberek vagyunk.

A jószívű. Ez egészséges, de a könyvet beteg számára kéri. A mamája, a felesége, a barátja, vagy a barátjáné beteg. Miután nem neki kell a könyv, fogalma sincs, hogy az illető, akinek viszi, olvasta-e már, tehát többet kér, hogy legyen miből válogatni. Önzetlen ember, a visszautasítás nagyon fájna neki.

Az utasember. Hosszabb utra készül, fél, hogy unatkozni fog a vonaton, retteg attól, hogy külföldön nem kap magyar könyvet. Élénken érdekli, hogy nincs-e valami utikönyvünk arról a vidékről, ahova készül. Ha Rómába és Firenzébe megy, elviszi a reneszánszra vonatkozó összes könyveinket. Nagyon alapos ember, nem bizza magát a múzeum-katalógusokra.

Aki lop. Ilyen is van. Felturkálja könyveinket, nem kér kölcsön, mert tudja, hogy nem adunk szívesen. Inkább lop. Egyébként a világ legbecsületesebb embere, de ezt nem tartjuk bünynek. Azt hiszi, hogy „jó hecc”, esetleg hóstett. Egész könyvtára van lopott könyvekből. Különös előszeretettel viseltek kis Elzevirek iránt. Azokat lehet legjobban zsebrecsusztatni.

Aki a folytatást keresi. Ez a fajta minden folytatás iránt érdeklődik. Csodálatosképpen az összes nagy munkák első kötetét olvasta, csak a továbbiakat nem. Örömmel látja, hogy nekünk megvan a teljes sorozat. Elkér a folytatást, amit még nem olvasott és ekké-ri az elejét is, amit már régen olvasott s így már elfelejtett.

A csökönyös. Ezt nem lehet lebeszélni a kizemelt könyvről. Hiába mondjuk, hogy unalmas, hiába hivatkozunk arra, hogy őt nem fogja érdekelni. Csökönyösen ragaszkodik ahhoz, hogy elvigye. És el is viszi, mert vasakaratu ember.

Aki továbbadja. Ez a legveszedelmesebb fajta! Mert aki kölcsönkér és nem adja vissza, azt legközelebb meglátogathatjuk és kölcsönkérhetjük tőle a saját könyvünket. Aki lop, attól viszszaolthatjuk, de a legreménytelenebb az, aki a kölcsönkért könyvet továbbkölcsönzi... Néha nem tudjuk a könyv útját követni. Olyan, mint egy lánclével elindítja... Egyszer unalmamban nyomoztam, hogy egy ilyen kölcsönadott könyvem eljutott Ausztráliába, a benszülöttek közé. Lehet, hogy azóta már megették. A továbbadónál csak egy veszedelmesebb fajta van:

Aki visszahozza. Ez a legsúlyosabb eset, mert a becsületesség mezébe öltözik. Jogot formál arra, hogy állandóan adjunk neki könyvet, mert ő visszahozza. Szerencsére ezek olyan kevesen vannak, hogy nem is érdemes velük foglalkozni.

Már többször gondoltam arra, hogy könyvalakban megírom a „Könyvkölcsönkérők Élettaná”-t. De azután lemondtam erről a szándékomról. Minek még egy könyv! Hiszen ugyis kölcsönkérnek.

A MOSOLY

Irfia: Papp Károly

Alig néhány hete nagy lelkesedéssel jön az én barátom. Arca rejtélyes, hóna alatt valami öszszecsavart vásznat hoz. Szótlanul, ünneppélyesen kibontja. Egy festmény. Ujjával odaszegzi az ajtóhoz, aztán rámered:

— No, mit szól ehhez?

Puha, szinte gyermekies arca megkeményül a várakozástól.

Nézem a képet.

Egy fejkendő, fiatal parasztasszony. Nagyon eleven, ez biztos.

Át, meg átszalad rajta a szemem, előbb csak gyorsan, összevissza.

Az arca husát vöröstre marta az erős falusi levegő. Már majdnem rozsdaszínű. A kezén is látszik a rengeteg munka, amint nagy darabban, szélesen összekulcsolva nyugszik fekete perkálszoknyás ölében. A melle alig látszik a világoskék, fekete pöttyös rékli alatt.

Most visszamegyek az arcához. Kedvesen, beszélédesen bumfordiké-pü. Az orra erős, esetlen, majdnem közömbös. Egészen mást mond, mint a szája. A szája mintha meg volna hasadva, valami kitörni készülő keserűségtől. A szem azonban megint másként beszél. Együgyűen, fátyolosan mereng. A homlokának is külön mondanivalója van. Józsan, de azért meredek, látszik rajta a sok töprengés. Az álla pedig szinte csupa engedelmesség. De még ahogy az álla alatt a kendője csokra látszik, az is külön véleményen van!

Minél tovább néztem, annál jobban láttam: csöndes, de mély küzdelem folyt itt. A tagok, a szem, a száj, az orr, a homlok: mintha mindegyik el akarná hagyni a többi s menni a maga külön útján...

S mégis: mennyire egybehangzott az egész! S ami a legcsodálatosabb s csak későbbben vettem észre: valami csöndes, iheleltnyi mosoly bujkált rajta, majdnem rejtőzködve s fészket nem lehetett megtalálni. Mintha láthatatlanul fde-oda lebbent volna az egészen.

— Vagy csak én látom? — kérdeztem a barátomat. Nem, nem, látta ő is s megint néztük a képet.

Akkor megjött a feleségem. Ahogy ránéz a képre, mindjárt mosolyog: aztán egészen hangosan nevet, egész bolond lesz az örömtől, úgy tetszik neki a kékréklis néne. Ő már egészen tisztán látja a mosolyát, azt mondja rá: édesbus, fájdalmas.

— Édes-bus? — találgatom, — talán inkább kesernyés?!

— Fájdalmas, — mondja a barátom, — az biztos.

— Megható, — feleli az asszony, — végtelenül.

Most már érdekelt volna a festője. De a barátom azt mondja: elutazott haza, mert idefent sehogysem bírt boldogulni. Szülei igen szegények, falusi kézművesek, senki sincs, aki segítse. S kezdte mesélni, hogy milyen fiatal, csak nemrég végezte a festőiskolát. Ez meglepett. A kép tul-

ságosan érett — gondoltam. Pedig, ahogy a barátom mesélte, ugyancsak heves, lázadó természetű a festője: csupa keserű, dacos forrongás, semmi megállapodottság nincs benne. Még azt sem tudja, nem fogja-e egy nap elhajítani az esetet, mert sok egyébhez is van tehetsége. Versek ir és maga zenésíti meg őket.

Felesége most egyszerre felkiáltott: ő már tudja, miféle mosoly ez a képen, mihez hasonlít leginkább.

A Mona Lisa mosolyához.

Mindjárt elő is kereste anzikszai közül a Mona Lisát s még néhány Lionardo képet, amelyekben valamiféle mosoly volt. Valóban, volt valami távoli rokonság a kékréklis néne, meg a firenzei dáma mosolya közt. Ahogy így összehasonlítottuk a kettőt: a kékréklis néne mosolya mindjárt jobban kibontakozott. Elevenebb lett, fájdalmasabb.

Azután barátomnak mennie kellett. Magával akarta vinni a nénit, a festő neki ajándékozta. Igaz, hogy nem fogadja el tőle, mire visszajön, el fogja adni, legalább lesz egy kis pénze vászonra.

Feleségem erre könyörögni kezdett. Hogy hagyja nálunk legalább addig, míg nem talál rá vevőt. Majd keressünk mi is. Így aztán nálunk maradt a kép.

Lekísértem a barátomat. Odalent még kissé beszélgettünk. Megígérttem vele, hogy amint visszajön Pestre a festő, elhozza magával a többi képeit is. Ekkor azonban kitűnt, hogy nincs is több képe a festőnek. Ez az egyedüli, amit be tudott fejezni, a többi mind csak vázlat s félbemaradt a nyomor s a belső küzdelem miatt. De ezek a tervek aztán annál nagyszerűbbek.

Mire visszamentem, feleségem templomi csöndben állott a kép előtt. Nedves volt a szeme. Most hirtelen engem úgy megragadott a néne rejtőzködő mosolya, fájdalma, hogy majdnem könny tőlult a szemembe. Levettem a képet a falról, ahová a feleségem szegezte, öszszecsavartam s feltettem a szekrény tetejére. Nem akartam, hogy gondolataimat zavarja.

De azért aznap még egyszer elgondolkoztam rajta. Eccaka, az ágyban. Hogy kinek lehetne eladni. Eszembe jutott valaki, szólni is akartam feleségemnek, de gondoltam: már ugyis alszik. Néhány perc múlva azonban egyszerre megszólalt magától: ő is a kékréklis nénen gondolkozott. Ő is talált már valakit, aki megvehetné s ahol mi is gyakran láthatnók a képet, mert ő kimondhatatlanul megszerette a kékréklis nént.

Nem feleltem.

Gondolataim közben már átugrottak Lionardóra. Nemsokára felötlött egy régi gondolatom s azt füztem tovább.

Néhány hónappal ezelőtt volt valami irnivalóm Lionardóról. Akkor átnéztem a képeit, életrajzait s a Mona Lisa mosolyán sokat gondolkoztam. Ugy gondoltam,

hogy mosolya valójában nem is női mosoly: nem a nőnek titokzatos mosolya, aki érett szépségében tul minden csalódáson, fájdalmasan s mégis csábítóan mosolyogva gondol a szent szerelemre. Nem, nem, ez a mosoly valami másfélét jelentett számomra! S ahogy kezdtem összehasonlítani Keresztelő Szent János képével, aztán a félbenhagyott Jézus-vázlattal, úgy éreztem, hogy mindez a sok mosoly egy közös törzsből ágazik, a művész mosolya ez, a teremtő, aki teljes erejében érzi, tudja, hogy semmit sem lehet befejezni, hogy hiába minden erőfeszítés, mindennek félben kell maradnia. Uj és új munkával kábitja, foglalkoztatja szüntelenül magát, hogy ne kelljen hallania a belső hangot: a démon sugdosását, amely minden teremtőnek ezt sugja: vidd csak tovább, fejlesszed csak tovább munkádat! Csak tovább, tovább és meglátod, hogy semmit sem lehet befejezni! Minél tovább fejleszted, annál inkább meglátod! Mert az alkotás azt jelenti, hogy nincs befejezés! Isten is megállt: fájdalmas a szépsége a világnak, mert félbenmaradt...

Efféle gondolatok rajzottak körül, de már elfeledtem egészen a kékréklis nénit, a festőjét, azután lassan Lionardót is s végül gondolataimat elnyelte az álom. Feleségem a következő napokban sokat lótot-futott; vevőt keresett a képre. De csatlakoztunk azokban, kikre gondoltunk. A kép senkinek sem kellett.

Hetek multak el. A barátomat sem láttam. Elfeledtem az egész képhistóriát.

Egy nap azután a feleségem véletlenül levette a szekrény tetejéről a képet. Eszembe jutott minden. Elmentem a barátomhoz s kérdeztem a festőt. Azt mondja: — Éppen tegnap járt nálam. De nagyon feldultan. Hirtelen vérezni kezdett a tüdeje. Egyszerre, máról holnapra.

Hallgattunk soká.

— Ej, mondtam aztán — csak nem lesz valami komoly baja? Mit gondol?

A barátom felhuzta a homlokát: — Ma megy el a kórházba, megnézetni magát, holnap azután idejön s akkor majd megtudjuk.

Lógattam a fejem. Odahaza újra levettük a kékréklis nénit s megint nézegettük. Egyszerre a feleségem elsápad:

— Te jószágos Isten, — mondja — ezen rajta van a korai halál! Ezt jelenti a különös mosoly, amin annyit gondolkoztunk.

— Eh! legyintettem erőltetett kegyetlenséggel — semmi sincs rajta! Csak a te puha, babonás szíved! — S gyorsan megint eltettem a képet.

De a feleségemnek igaza lett. Másnap este a barátomnál hiába vártuk a festőt, nem jött el. Csak harmadnap irt egy kártyát a kórházból, hogy nyavalyája igen súlyos, mindjárt lefektették.

Kimentünk hozzá.

A barátom alig ösmert rá.

En először láttam. Elapadt orcával, végsőkéig fáradtan feküdt, elefántcsontsárgán. Szürke szeme alig világlott, szája bágyadtan nyitva. A kékruhás nénről kezdtem beszélni neki, hogy milyen szép, hogy mennyit gyönyörködünk benne. Ekkor nehezen, fáradtan elmosolyodott.

Éppen olyan volt a mosolya, mint a kékruhás nénié!

A feleségem nem bírt könnyeivel. A barátom gyorsan kivezette s én egyedül maradtam a beteggel. Valami kísértett, hogy újra lássam az arcán azt a mosolyt. S megint beszéltem a kékruhás nénről s nem tudtam megállni, egyszerre csak azt mondtam:

— Különösen a mosolya olyan csodálatos...

— Pedig, — lihegte nehezen, — nem is akartam beé mosolyt festeni...

Valami ürüggyel elfordultam, barátom visszajött, kimentem a feleségemhez. Akkor odajött az orvos s kért, hogy ne zavarjuk tovább a beteget, nagyon súlyos az állapota.

Bementünk elbucszni tőle. Mikor javulást kívántunk, megint elmosolyodott a lionardói mosollyal:

— Se baj, — suttozta, — jobb is, ha már vége lesz az egésznek, legalább nem kinlódom többet magammal, a képpemmel, meg a terveimmel. Abbamard az egész.

Lehunyta a szemét halálos fáradtan. Mi lassan kifordultunk a szobából. Szótlanul botorkáltunk hazafelé. A képhez.

A feleségem megbabonázottan, rettegve sandított rá, aztán csendesen sirdogálni kezdett.

En az ablakhoz álltam s az utcát bámultam.

Odakint ősz volt. S a nap fénye, melege fájdalmas mosollyal jósolta a közelgő telet.

ÉRTHETŐ

— Mi az, Szabó ur? Autót vett?
— Igen. Az autókereskedő nagyon előzékeny volt. Három havi részlettörlesztés fejében elfogadta a zongorámat.

— Ne beszéljen. Ilyen csereüzletbe is belemegy egy autókereskedő?

— Általában nem. De ez éppen alattunk lakik.

★

BÖRZALMAS FELFEDEZÉS

A híres magán-detektívhez beállit egy pasas és elbádja, hogy ő detektív szeretne lenni.

— Van valami gyakorlata? — kérdi tőle a mesterdetektív.

— Igen. Egyszer felfedeztem egy gyilkosságot.

— Micsoda gyilkosságot.

— Egy zongorahangversenyen valaki Schubertet gyilkolta.

★

KÉRDÉS — FELELET

— Maga tökéletes hülyének nevezett engem?

— Ugyan kérem... Senkisem tökéletes.

A KISÉRTET

Írta: Csurka Péter

Mi gyerkőcök nagy barátságot tartottunk fenn a csöpp faluban Kirinyi bácsival, aki az országút szélén lakott egy dűledező régi házban, istentelenül elhagyottan mint a kő. Vén volt már, nagyon vén Kirinyi bácsi, nem tudott dolgozni. Bár a korabeli öregek azzal vádolták, hogy a vén Kirinyi sosem szeretett dolgozni, még míg birta magát se, csak tekergett az országban, lévén mesterségbeli tudása a kárpitosság. Vándor kárpitos volt, mindig munkát keresett, begyalogolta az országot, itt-ott pár hétig dolgozott, de tovább nem volt megállása sehol. Végre kiöregedett a dologtalanságból is és mint ilyen megtért a régi faluba. Elfoglalta a lakatlan országútszéli házat, a község, nem tudni már mi címen, kiutalt neki havonta három forint ötven krajcárt. Ebből élt Kirinyi bácsi...

Megaztán abból is élt Kirinyi bácsi, amit mi gyerkőcök vittünk neki délutánként. Kenyeret, szalonnát, kolbászt, gyümölcsféléket. Mindezek fejében az öreg jól tartott bennünket — beszéddel. Gyönyörű történeteket mondott, meséket és mi áhitattal hallgattuk. (Ne haragudjon rám senki, se a nagytiszteletű ur. se a tanító ur se Hockwinger nyugalmazott ezredes ur és még többen urak a faluban, akik talán még most is élnek, ha most bevallom, hogy én akkor Kirinyi bácsit tartottam a legokosabb embernek a faluban és sajnáltam, hogy rongyos rajta a ruha és hogy abban a kietlen viskóban lakik...)

Körül ültük Kirinyi bácsit kint a viskó előtt egy kajla akác alatt. Kirinyi bácsi megcsattantotta a beszédjét, mert már elvégezte az évet (ezuttal egy jó darab téli szalámit vágott be, amit a kis Veisz lopott neki az apja boltjából) és elkezdte a beszédet.

— Hát nagyecsém, láttatok-e már boszorkányt?... Ne higgyétek el, hogy nincs! Vannak biony kísértetek éjjelben, viharban, padlásokon meg a keresztutaknál. Az is holtbizonyos, hogy a lidérc a pusztákon, ugarakon csavargó kísértet, osztt ez az emberek megrontója, a rossz nyavalyák teremtője, ettől van a haldokóosság, az nyavalyatörés — én is vótam benne eccer egy nyáron, oszt a doktorok aszonták, hogy a pájinkátul van. Mégse tudtak kigyógyítani. De oszt én rájöttem magamtól, mert tudtam, hogy a lidérc a füstöt nem állja, így osztán kutyaszőrrel, disznószőrrel füstöltem magamat minden pénteken éjjelkor, oszt ez akkor vót nagyon hatásos, ha a péntek hetedikére, vagy tizenharmadikára esett...

Kicsit feszelegettünk mi gyerkőcök. — Eccer találkoztam is vele, mer' a lidérccel minden jóra való felnőt ember találkozik. Kint barangoltam a határban, oszt eccer csak látom, hogy a lidérc öles lépésekkel halad elöttem egy mély barázdában. Olyan színe volt, mint a délibáznak, hátra fordult, vigyorgott. Nosza kaptam magamat, éppe a Láposi majornál vót ez, beszaladtam a majorba, fel-

lármaztam a béreseket. Szaladtunk osztán dorongokkal, vasvillákkal, hogy agyonütjük, de a lidérc is szaladt ám fel a folyó partjára, mink utána, de mikor a partra értünk, éppe akkor ugrott bele a vízbe. — Hogy bugyborékkolt a víz, örvénylalt a közepén!... Hát a víz alatt uszott tovább háborítatlanul...

Az ugarok felé néztünk. Félelem ült ki a szemünkre.

— A lidércnek pedig az öreg Kecege volt a barátja... Ismeritek az öreg Keceget?

— Nem! — nyivákkoltuk kórusban.

— Hát persze... Én se láttam vagy tíz éve már a vén Keceget. Kecege kéregető volt, a tanyákat, falvakat járta. Rongyos, piszkos tarisznya kenyerrel volt teletömve, bozontos ősz hajából, szakállából szalmaszálak csüngtek ki, mert kazlakban, elhagyott istállók padlásain aludt. Kecege mindig csak kenyéren élt és nyomásokban gödrökben felgyülemlt esőlevet itta meg, azokban mosakodott minden hónapban egyszer és pedig hetedikén éccaka éjjelkor. Senki se tudta, hogy hány éves. Én magam gyerekkoromban is olyan állapotban láttam volt, mint tíz évvel ezelőtt...

Sűrű este volt már, mikor otthagytuk az utszéli házat és tele ki-

sértetekkel, lidércekkel félösen trapoltunk az országúton a falu felé. Erősen megfotguk egymás kezét, úgy szaladtunk, mert a bokrok alján, rekettyék mögött az öreg Keceget véltük látni, amint felénk fenyegetőzik.

Másnap reggel gomboztunk a piac téren, egyszer csak látjuk, hogy a tanítónak a kistia, Pityu elsápad és a kövesut felé mutogat, majd elkiáltja magát:

— Kecege!

És futni kezd, hogy a lába se éri a földet, haza. Teletömött zsebéből potyogtak a gombok, de ő nem bánta, iszkiri tovább.

— A lidérc jön a faluba! — kiáltotta el magát a másik.

Erre aztán mindannyian megeredtünk, mert a kövesutról letért a piactér felé egy rongyos alak, szakasztott olyan, mint amelyet tegnap Kirinyi bácsi leirt nekünk Bozontos őszhaja volt, piszkos tarisznya csüngött a vállán és lehetett vagy százéves is már. A tanítói ház közel volt, odaszaladtunk be mindannyian, felmáztunk a kerítés tetejére és onnan néztük a szörnyű emberféléket. Leült a kis templom mellett lévő padra. Ült, ült mozdulatlanul. Később már emberek álltak körül, tisztos távolból nézték, mint valami pannotikum csodát. Lassan-lassan mi is kimerészkedtünk. Oda bujtunk a nagyok háta mögé, meresztettük a szemünket. Egyszer csak valamelyikünk elkiáltotta magát:

— Lidérc ez!...

A nagy emberek arcán különös színt láttam ekkor. Egynémelyike hátrább lépett, rántott egyet a vállán, a pipát kikapta a szájából, marokra vette, összesugtak, csóválták

a fejüket, tanakodtak nagyon hal- kan. És gyült az embergyűrű a lidérc mosolyogva ült a padon. Később már ellenséges szavak hangzottak el.

— Akárki, de nem jóban törí a fejét!

— Az ez, lidérc, hogy a nyavalya törje ki...

— Vagy kém, hogy a fene egye meg!

— Vén Kecege nem ilyen volt!...

— Meg is hótt mán Kecege, én ott vótam a temetésin!

A tömeg nőttön-nőtt és hangosabb lett.

— Kisértet!... Agyon kell ütni!

És akkor valaki kavicsot dobott a vén ember felé, de nem találta el. De már akkor rázták az öklüket az emberek, szükült a gyűrű a kísértet körül és mikor már a bátrabbak rá akarták vetni magukat a százéves emberre, abban a pillanatban érkezett meg zihálva Kirinyi bácsi. (Később tudtuk meg, hogy a kis Pityu szaladt el érte s adta hírül neki, hogy megjött a vén Kecege, vagy a kísértet.)

— Várjanak!... Hadd lám! — kiáltotta Kirinyi bácsi. — Mi van itt?...

Utat tört magának és megállt három lépésre a kísértettől, nézte sokáig. Azután ünnepélyesen felemelte a kezét:

— Engedjétek utat ennek a nagy embernek!... Menj Isten hírével vándor, hazánk nagy fia!

A százesztendős vén felállt, lassan kicammogott az embergyűrűn támadt résen. Ment, ment, vissza se fordult, huzta száradt testét a kövesuton. Kirinyi sokáig fenn tartotta kezét a levegőben és akkor ő maga úgy festett, mint széjjeltártkaru kísértet, az emberek hangtalanul álltak mellette. Nem mert szólani senki, csak sok idő múlva a harc-sabajuszu kovács, Dávid Áron bátorkodott szólásra.

— Ki volt hát ez Kirinyi apám? Kirinyi bácsi leengedte kezeit és kenetteljesen szólt a néphez:

— Hát bizony atyámfia, ha nem jövök idejében, akkor agyonütitek ezt a nagy embert!... Mert tudjátok ki volt ez?... Ez nem volt más, mint Rudolf!... Rudolf trónörökös, akiről tudjuk, hogy nem halt meg Májerlingbe, ha így bolyong a magyar nép közt inkognitóba!

Másnap ültünk a kajla akác alatt az országút szélén, a rogyadozó viskó előtt vén barátunkkal, Kirinyivel. Az öreg most sült csirkét zabált, amit én sajátítottam ki neki édesanyám éléskamrájából; dobálta a csontokat az ut közepére és beszélt:

— Máskor fiatal ecsém, ha újra megjelenik valaki a faluban, azonnal jelentsétek nekem... Mert ki tudja, hogy ki lakik abban a valakiben!... Aztat nem tudhatja más csak én! Mer nekem nagy az ismeretségem. Bécsbe találkoztam több ízben Rudolf-fal, kezét is fogott velem eccer katonakoromba...

— Mer' úgy tudjátok meg, hogy eljön eccer Petőfi Sándor is, aki tudnivaló, hogy nem esett el Segesváron, ha úgy bujdosol, mint Rudolf szegény!... Lehet, hogy éppe ez a tegnapi vót Petőfi, a fene meg jobban tudja...

A csirke elfogyott és záradékul azt mondta Kirinyi bácsi:

— De azonban az is lehet, hogy se Rudolf nem vót, se Petőfi Sándor, ha igazában egy kísértet vót... De Kecege semmiesetre se vót!...

LÉLEKÜDITŐ

- ***
- Magánosság minden kiválóság osztályrésze. Schopenhauer
- Aki átadja magát a magánosságnak, mihamar egyedül is van. Goethe
- Nagy város: nagy elhagyottság. Ady Endre
- Jaj annak, aki körül nő a pusztaság! Nietzsche
- Ne keresd boldogságod a világ nyüzsgésében, mentől mélyebbre vonsz szivedbe, annál magasabba szállsz az égbe. O. Dudwig
- Jól élt, aki eldugva élt. Német mondás
- Csendes magányban fejlődik a talentum, Világi zaj közt állandó karakter. Kölcsey
- »Nagyon nem szereti a társaságot« — ez már majdnem ezt jelenti: »Kiváló ember.« Schopenhauer
- Kamrácskában megtalálod amit odakünn rendszeren elvesztesz Mentől gyakrabban és mentől tovább húzódol meg kamrácskában, annál jobban megszereted majd. Kempis Tamás
- A magánosság a szellemnek az, ami a diéta a testnek. Vauvenargues
- Nem képelek nagyobb győzelmet, mint ha a paradicsomban egyedül kellene lennem. Goethe
- Könnyű a világban a világ véleménye szerint élni; könnyű a magánosságban a magad véleménye szerint élni. Am az a nagy ember aki a tömeg forgataga közepette tökéletes nyugalommal meg tudja őrizni a magánosság függetlenségét. Emerson
- Az ihlet mindenütt magánosságot teremt maga körül. Emerson

Sólyom Gyurika. Csakifinta legény vagy te Gyurka Komám. Szóval megelőd az levaló közösen nyert esekölédet az utolsó szemig leonak egy pirinkó sem jutott belőle. Ne csodálkozz tehát, ha leu felmondta a barátságot. Mert a tréfa és vicc szép dolog, de ha esekölédéről van szó, akkor bizony nem ismer térdét az leu, de még én sem. Mert a esekölédét én is nagyon szeretem és egy darab esekölédét (többre beszűlök én gyomorgács-nél. Most pedig közlöm kis versédet:

AZ ÁRVA IMÁJA

Hidig szobában kisgyermek
Imára kutesoija kezét.
Szemeit az álom esekölédje.
Kis arceskáját a hídig esekölédje,
Fél álomban is ajkát könyörgésre nyitja.
Jézuskám adj meg szobát!
S katecsenyra kis katecsenyfát!

Imája elszólt az Egék Urúhoz.
Az Ur parancsára,
Menny angyalai a földre szállanak.
Beszonnak a mérvány palotába.
Gazdag édesapák leldög otthonbat!
Hird adják ézés alhábjába,
Adakoztatok!
Segítsétek az elhagyott árvákat!

Minden szent Katecseny eslén
örüljön gazdag és szegény.
Minden ember szívében legyen szeretet s hű
örömlényet sirjon szegény és árva,
Boldogság, melegség legyen minden házában,
Kutesoija imára minden ember kezét
Az eljött Megváltó szent ünnepeén,
örüljétek ezen a napon:
Mint mennyben az angyalok!

Koncz Márta. Ravasz kislány vagy te Márta, hogy éppen a répát javallod kedvenc eledelened. Ugy látszik nem tudod azt a nótát, hogy: »Ki az urát nem szereti, sárgarépát főzön neki.« Igaz, hogy én azok közé a kevesek közé tartozom, akik szeretik a sárgarépát, mert én minden edességfélet szeretek, még a csokoládét is. A másik rejtélyedben meg Bolha László névre keresztelisz el valakit. Találj ki másfajta lenül viszketni kezd a lapockája.

Getner Annuska. Örömmel hallom, hogy mily nagy szeretettel és szorgalommal olvasgatód a Tündérországot. Egészen bizonyos hogy nem is marad el a jutalom valamiféle nyere-mény alakjában.

Molnár Géza. Azt követeled tőlem Géza urafi csináljak valamit, hogy legyen hó, mert te hólabázni szeretnél, meg korcsolyázni. Elárulom neked, hogy én is szeretnék hólabázni, meg korcsolyázni is, de havat a földre parancsolni bizony nem tudok. Nem marad más hátra minthogy mindakettlen várjunk addig, amíg kettőnknek sokkal nagyobb ur el nem határozza, hogy no most hulljon a hó, hadd hólabázson meg korcsolyázzon a Géza urfi, meg a Dezső bácsi.

Weisz Pista. Arra kérsz, hogy tanítsalak meg néhány szép magyar nótára. Szíves örömmel megtenném a baj csak abban van, hogy hasztalan énekelgetnék én itt Noviszádon te ott Sziboticián keveset hallanál meg belőle. Régióta tüpreng az, hogy kottát kellene hozni az újságban, de — sajnos — nincs a nyomdának kottaszedése, más módon pedig nagyon drága multság volna az újságban való nótázgatás. Azt írod, hogy van rádiótok. Nos abból nagyon sok szép nótát megtanulhatsz, bár aránylag ritkán szerepel magyar nóta a műsoron. Nekünk legálább is ritkán.

Több évtől. Elolvastam a leveledet, sőt választam is rá, de ugy látszik a t meg te nem olvastad. Ha megszámlálnánk a Tündérország olvasóit, azt hiszem jó néhány százat találunk, akik tizenhárom évesek, vagy még sokkal idősebbek és mégis állandóan olvassák a Tündérországot.

Kartach Macuka. Bűszkeséggel olvasom levededben, hogy Anyukádnak segíteni szoktál a háztartásban. Még majd megérjük, hogy legközelebb ha ellátogatsz Becsére magadkésztette csirkepaprikással kínálsz meg. Icu köszöni az üdvözléteket. Okelme most egy hélig betegkedtél, mert nagyon megfázott. Utólag bevallotta, hogy tízperceken versenyeztek, hogy kabát nélkül ki szalad messzebb az iskola udvarba Mikulásról irt versedet tit közlöm:

MIKULÁS

I.

A gyermekhad lesi-várja,
Mikor jön a Mikulás.
Csörgő dió és mogyoró,
Mind-mind a gyerekek való
Gyerekek hát jók legyenek,
Nehogy virgácsot leljenek.
Pedig jaj de jó a dió,
De csak jó gyerekek való.

II.

Pár nap van még hátra addig,
Nagyszakállu Mikulásig.
Addig is jól tanuljatok,
Dezső bácsit pártoljátok.
Szaporodjon a tábora,
Legyen sok vitéz katona,
Ő örömet eli benne,
S ajándékot küld helyette ...

Reitenbach Janika, Moskovics Iván, Fejes József, Majoros János, Batori Jóska és Gizi, Vecsera Laci, Tandori Béla, Hasz Ottó, Bancsó Irén (Beograd), Szreptics Laci és Tibi, Böresók Juliska, Tandori Béla, László Erzi, Hudák Nora (Zsahaly) Kaszás Sándorka, Nagy Bözsike és Gizike.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közlötök edlíg elmulasztotta ifja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A Reggel Újság vasárnapi melléklete — Szerkesztő: Dezső Bácsi

A befeg mókus

Mókuskánál nagy a baj,
Beteg van a háznál.
A két öreg aggódva
Ott tárdel az ágynál
S kérdik: mi fáj, merre fáj?
Hivjanak-e orvost?
Avagy talán megkeressék
A hárshegyi boltost?
A kis mókus rá se hallgat,
Csak nyöszörög, egyre jajgat
S befelé fordul a faanak.

Mánap vendég érkezett
A mókustanyára.
Meg sem tudtam számolni,
Annyi volt a zsákja.
Az egyikben búkkfa-makk
Volt a legjövából,
A másikban mogyoró

Hires csodafáról.
A többi is teli kincsest,
Felsorolni száz nap is kell!
— Isten hozott, jó rokon! —
Atestek a csókokon
S háik beszéddel, szaperán
Asztalt terítették,
A sok jóból vidáman
Falatozni kezdtek.

Hanem erre a beteg is
Kipattant az ágyból:
Egy mogyoró, tíz mogyoró...
S kigyógyult a lázból.
Mert hát nem volt ő beteg,
— Nehogy félreértsék!
Csak behorpadt gyomrocskáját
Győttörte az éhség.

Fessétek ki a kápet
izlésték szerint.

A festményt azután
küldjétek el a Tün-
dérország szerkesz-
tőségébe.

Aki a legszebb fest-
ményt küldi be, I
doboz cukorkát kap
a **noviszádi Wahl**
féle „Confiserie” üz-
letéből.

Apetrovgrádi nyere-
tes pedig az ottani
Fulli cukorkaüzlet
csokoládéját

A festményt és rejt-
vénymegfejtést be-
küldők között azon-
kívül még több ju-
talmat sorsolunk ki

A beküldő neve és címe:

SZEMERE

Magyar népmesék nyomán elmondja: MAGYAR ADORJAN

Tapsot, nevetett örömben szegény Szemere. — Tübiókám — mondotta — édes, gyönyörű hamvasláim, de jök is vagytoki Most lesz hái nekem is egy kis szabad időm!

Gondolta magában, most előveszi az édesapjához az egyik szép díót, feltűri s megsejti. Ugy is tett. Elővette az egyik díót, feltűri, de abból szép-gyönyörű, ragyogó tűzre hullott ki. No őrált Szemere lányi Most neki is van szép tűneplő ruhái! Szaladott a kuthoz, szép tűzre megmódozt, mire arca olyan lett mint a rézsa, haja mint az arany. Felvette a ruháit, a kut vize tükrében magát meg is nézegette, ezíán elstetett ő is Isten Házába. Ottan senki meg nem ismerő, még édesapja s a mostokája sem! Ahogy pedig az Istentiszteletnek vége volt, míg a többi leányok laasan, páváskodva lépegettek kifelé, ő gyorsan ki- osont és hazasietett, hogy mire a többiek is haz- órnek ő ismét hamvas ruhájában legyen és senki meg ne tudja, hogy ő volt azzal Pedig ott volt Isten Házában a királyfi is s el nem tudta gondolni, ki lehet az a szép leány? Ki is stett utána, jásssa merre megyen, de Szemere lány addigra már el- tűnt s a királyfi nem láthatta meg merre tét be. Hazajöttek azán a többiek is. A lányok hen- gegek:

- Mit láttunk! Ott volt Isten Házában valami kégen királykisasszony, ragyogó rézsejnyruhá- ban, olyan szép volt mint a csillag! A királyfi is ott volt s egész idő alatt csak őt nézlet!
- Azt mondja Szemere lány:
- En is láttam!
- Ugyan, hogy láhattad volna!
- Erre ment el a mi utcánkban. Felmászam a kerítésre!
- Micsoda! Hát te a kerítésen mászkál s báráskodol! Hát a buzát nem szemelied ki?
- Azt is kiszemeltem!

— Mikor a lányok megáitták, hogy a sok bu- za is meg van tisztítva, megéldöttek, de semmit sem szólhattak. Hanem a kerítés tetejét befőtötték kövessel, hogy máskor nek Szemere lány föl ne más- zhaason.

A következő héten, mikor ismét elmentek ün- nepésre, két véka konkolyos buzát adtak Szeme- renek kiszemelni. Gondolták magukban, ennyivel sehoggy sem tud elkészülni s nem csak nem lesz ideje nézeledni, de majd még jól össze is szidhat- ják, hogy nem készült el.

ambosokát megfogott, simogatta, oskolkogatta, úgy hátkodott nekik jószágukért.

Felkörté azán a másik díót is, hái abból meg- osolászép, fényes ezüstreha esett ki No, szaladott ismét a kuthoz, megmosdott, felöltözt, megpéztie magát a kut tükrében, azán stett ő is Isten Há- zába. Nem győzte őt a nép s a királyfi esodáint, olyan szép volt. Szászoria szebb mint azeöltti! A királyfi az Istentisztelet végét alig várta, hogy be- szélhessen vele. Amde Szemere lány megint csak nagyhírtelen elosont és stett hazafelé, — de va- lahogy mégsem olyan gyorsan mint azeöltt... úgyhogy az utána stett királyfi megáitta melyik kapu fordult be. Ott volt a közelben egy buza- föld, onnan leszkeltott egy kalászt s a kopafőta egy hasadékaiba títzte, hogy majd arról bizonyan megismerő a kapu. Gondolta a királyfi: délután aranyos hintójába befogott s eljő ide hátközébe.

De Szemere lány amint átköltözt hamvas ru- hájába, az óból kinézt s a rézsa kapunál meg- látta a királyfi, látta mit csinált s megokarta őt tréfélni. Ahogy a királyfi elment, kiszaladott, sze- dett hamar egy esonó buzakalászt s minden kapu félfőjába títzött egyet-egyet.

- Hazajöttek Isten Házából Szemere apa, nos- kolája s a lányok. Ezek benegegek ismét:
- Mit láttunk! Ott volt megint a gyönyörű királykisasszony, de szászoria szebb volt mint azeöltt. Rézsejnyruhában volt, olyan szép volt mint a fényes hold! A királyfi most is váltig őt esodálla. Még utána is stett, de nem tudta utol- értni!
- En is láttam, itt stett el a házunk előtt.
- Honnan láttad te már megint?
- Létrát támasztottam a kerítésnek, úgy lát- tam.
- Hát te mégis az utána hátkodol! Hát a buzát kiszemelied-e?
- Azt is kiszemeltem.

S látták a lányok, hogy ime, a két véka buza is oly tisztára van szemelve, mint az arany. Majd megpukkadtak mérgen s összetörték a létrát is, hogy Szemere lány máskor sehoggye tudjon a ke- rítés föléit kinézeledni.

Délután jött azán a királyfi arafelá aranyos hintójában, aranyzórti lovakkal, legügyesebb kocs- sával, legszebb aranyruhákos ruháján insarival, kengyelutóival, hogy látogatást tegyen a buzaka- lászos házhoz, kapu házában. De hát mit látoit! Minden kapu félfőjába buzakalászt volt tűzve se nem tudta most mitévő legyen, melyik házba tén- jen bel! Bosszankodott magában nagyon, de mit volt, mit tennie; hátközézés nélkül kellett haza- mennie. Amde a két leány is látta most a király- fit arakocskézni s az ő házuk előtt is tévözni. Gondolták magukban, báha ómáitunk jät errel!

Harmadik héten, amidőn ismét Isten Házába kellett menni, a két leány úgy kicicomázta magát, ahogy csak tudta. Hátha valóban órajtuk is meg- akad a királyfi szemel Szemere lányunk pedig most már négy véka buzát adtak kiszemelni. Ennyivel már lehetetlen lesz elkészülni!

(Folytatása következik)

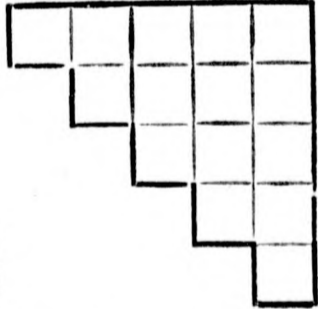
REJTETT ALLAT NEVEK

Közi: László Péter

1. A bakkeze bravurosan működik.
2. Odönnek fáj a file mi lehetne.
3. Virágzal telefia turbokol a galamb.

FOGYORF JIVNY

Közi: Szieber Kató és Évi

1. Iram
2. Férh név
3. A bátor kéje
4. Pek e nélkül
5. Magánhangzó

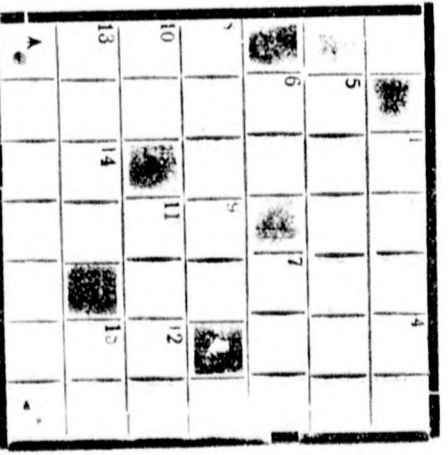
SZÓTALANY

Közi: Andráz Margitka

Előő szótagom hogyha kitalálod
A fején viselt sok ember megítöl,
A harmadik szótag három betűből áll,
Meseember az ki háztetőket csinál,
És mikor dolgozik, azt veszi kezébe,
Amit a rejtett szó jelent egészében

KERESZTIRJIVNY

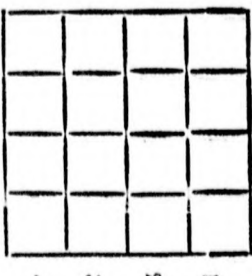
Közi: Sillágyi Erzsébet

Vizszintes sorok: 1. Az első parancs, amit a gyermek telke sug a nyit irányban. 5. A turista cipője is ilyen. 6. Vissza-lekvár. 7. Könyvörög. 8. E nélkül ninesen róza. 10. Megfordítva rag. 11. Egyforma másallhangzók. 13. Vissza az anyáknak nagy részük van benne.
Függőleges sorok: 1. Az anyának a gyerme- kérti dobog. 2. ZSE. 3. A fél kétszerese. 4. A jól megstírtre mondják. 5. Réim, más szóval. 9. Izgá- ga rövidében. 12. ZSE. 14. Vissza személyes név- más, államnyelven.

KOCKAREJTVÉNY

Közi: Molnár Géza

1. Nagy folyó
2. Nem szereted
3. Nogat egy betű hifival
4. Dalka vissza m e szóval

MEGFETÉS

étürelvevek: _____

Szótalany _____

Rejtett állatnevek: _____

ogorejtvény: _____

Kockarejtvény 1. _____

szótagok: _____

A beküldő neve és címe: _____

Dező bácsi postája

Hufangel Búzsike, Bizony nagyon rég utál utoljára, egy kicsit mintha ellustulnátok ti őt a Rege mellett. Az első hórol frott versedet itt közlöm:

VERS AZ ELSŐ HÓROL

Beköszöntött tél apó,
Lesett az első hó.
Gyermeknek nagy örömfere,
De elolvadt hamar, vége.
Hólabdázni nem lehetett,
Míg iskolába voltunk, mind elveszett.
Reméljük lesz nagyobb hó,
Küld majd nekünk tél apó.
Hogy lehessen számközni,
A hólabdát dobálni,
De előbb a leckét megtanulni!

szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Hogy jut el Pisti az iskolába kifestésnek nyertese Pázmány Aranka (Majora Vukoszavljevicsa 22) a Mignon cukrászda öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Hinterlang Joli, Olga és Annuska (Slikara Aks. Marodicsa 2) a Fotó Iván fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Esku Publ (Kralja Petra II. 38) a Truppel Bácsi színháron monikájára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Busa Ilonka (Jana Kapitana 35) a Repatics Bácsi ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Breznik Ernő (Kralja Petra II. 65) a Mojszovics és Társa cég csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. György Bözsike (Njegoseva 37) a Popovics gyógyszerár pipere szappanjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Gyermekek, ügyeljenek, hogy a nyerevény szelvényt legkésőbb péntek estig vigyék el, mert különben érvényét veszti.

RFTUREJIVENYK

- 1. Bo o: Katica
- 2. Temunovics Albinka
- 3. Frei Imre
- 4. Mózer Henrik

ERESZ
fecske fészek

R 000000 A

Király Mirály

RO RO RO RO

OSZI OPRTJIVENY

Közi: Acs Károly és Gabi

Gyutokó	
Izmos	
Hal fele	
Gyönyörű	
Női név	
Erfői név	
Gyermekek szeretik	
..... és halál	
Hatalmas	

A vaslagon rajzolt sor egy híres magyar vértesséve.

duska, Bertók Judika, Balogh Laci, Németh Ducika, Kovács Magdus, Benke Pál, Lopáti Miklós és Pali, Kupidon Bözsike, Kupidon Mariska, Kupidon Pisti, Klausz Ilonka, Dezső Karcsi és Janika, Veszinek Annuska, Szilák Sanyi, Farkas Irénke és Mihály, Tolnay Feri, Nyerges Ilonka, Szoboda Eszti, Fehérvári Jucika, Hardi Gyurika, Betetter Józsi, Börsényi Juliska, Tandory Béla, Szekeres Erzsike, Hadnagy Bözsike, Morvai Atica, Alexy Margit, László Erzsike, Farkas Magda és Mária, Balogh Eszike, Balogh Dezsőke

Molnár Málicsics Laci, Varga Bözsike, Tomonka Ilonka és Janika, Rajda Sanyi, Makó Ferenc, Gábor Miklós, Varga Jóska, Bódy Miska, Varnyu Bözsike és Irénke, Gál Gabriella, Fodor Ferike, Szrépics Laci és Tibi, Bragyova Mancsi, Hasz Ottó, Tandori Béla, Pál István, Bancsó Irén, Sólyom Gyurika, Vecsera Laci, Weisz Zsuzsi és Rudi, Fendrik Ilonka, Tóth Irénke, Jovancai Józsi és Rózi, Csauth Nusika, Csordás Miska, Vengring Pista és Katica, Cseh Józsi és Irénke, Dankov Ferenc, Parrag Lajos és Pisti, Schönberger Mira, Maurer József Oravec Mariska, Herminka és Irénke, Friedrich Gizella, Diósy Irénke, Horváth Sanyika és Juliska, Koroknai Zsófia és Ferike, Griesser Mancsi, Sipos Kató, Tilda, Janika és Mariska, Tóth Feri, Hudák Nóra, Krikszán Picurka, Lackó Miska és Gyuri, Palicskó Veronka, Munka Kálmán és Katica, Kaszás Sándorka, Drocka Bözsike Magdi és Pisti, Bresnik Ernő, Schönberger Milica, Kovács Dezső, Horváth Dezső, Horváth Katica, Brokai István és Boriska, Travajla Maca, Blazevics Zsófia, Nagy Bözsike és Gizike, Hajdu Ilonka és Sanyika, Szauszman Janika, Gajdos Amália, Kiss Ilonka, Gellér Gizike, Spitzer Laci, Szöllösy Katica, Bruern Gizella, Garay Vali, Kovács Magda és Feri, Boros Laila, Acs Gábor és Lali, Wack Pisti, Bán Veronka, Mellár Boriska és Laci, Dudás Kató és Magdus, Farkas Etel, Győri Sanyi és Bözsike, Rohasek Márta, Glinis Viládó, Hufnagel Antal és Ádám, Gertner Anna, Babuka és Katica, Várady Ica, Szabados Ferenc, Krizsán Jucika, Press Veronka, Ilonka és Mariska, Koncz Márta, Molnár Zorka és Ibolyka, Matijevics Mariska és Katóka, Szabó Piroška, Laci, Nándorka, Magduska és Zoltánka, Sági Ottó, Fehér Tibi, Fehér Gyurika, Blaskó Ernő és Piroška.

A sorshuzárnál Buday Juliska és Mártuskának (Kalvinova 14) kedvezett a szerencse, a Wáhl-féle dessert cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Kott Cunika, Bucika, Valika és Gyuszika (Fruskogorski put 1) a Hering Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Takács Veronika (Tolstojeva 25) a Mignon cukrászda öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Hufnagel Bözsike (Slavujski 8) a petrovgrádi Petrikovich-Ruff csokoládéjára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Molnár Pisti (Bacska ul. 68) a Gála üzlet ajándékjára

Nem mindig ravasz a róka

... Huszonkilenc, harminc, harmincegy, harminckettő, harminchárom. János gazda holdog meglepéssel dörzsölte kezét, mind a harminchárom gyönyörű, fenyves, rozsdavöröstollu csirkeje együtt volt.

— Anyjuk! Nehogy vasárnapra eszedbe jusson ezek közül egyet levágni! Én meg nem eszem, annyira szeretem őket!

— Már hogy is mondhatsz ilyet! Ezekből levágni? Hiszen éppen azt gondoltam, hogy még két hét sé az az új kakas hangja kelti fel a ház népét.

Büszkék is lehetnek János gazda és felesége a gyönyörű csirkékre. Az egész falu irigyelte őket. Külföldről kapták a tojásokat egy rokonuktól és szívesen ki is keltek valamennyien.

... huszonkilenc, harminc, harmincegy, harminckettő. — Anyjuk! Gyere csak számold meg te is a csirkéket, talán tévedtem!

... huszonkilenc, harminc, harmincegy, harminckettő!

— Pi, pi, pi, pi — hívogatták, csalogatták a hiányzó csirkéket, ed a harmincharmadik csirke nem kerül meg. Nagy busan nyugodnak bele, hogy már csak harminckettő van.

... huszonkilenc, harminc, harmincegy... — Anyjuk! Ennek fele sem tréfa, itt jár valaki és elhordja a csirkeinket! De és megfigyelem, hiszen ez nem lehet úgy hagyni! — Hangzott másnap János gazda kétségbeesett hangja.

Egész éjjel lesben állt János gazda, de hiába, mert reggeli ismét hiányzott egy csirke. Harmadnap so változott a helyzet, most már csak harminc darab szorongott a tyúkóiban. Nem értette a dolgot. Vajon ki a tettes? Egész nap ezen töltte a fejét szegény János gazda, de hiába áldozta fel a következő éjszakai alvást is, reggel ismét bekövetkezett a rejtélyes eset.

Látod, így keresztülhúzzák a számitásainkat! — kesergett egész nap. — Ha ez tovább folytatódik, nem telik az árukából egy borjúra, mint ahogy tervezteitük! Milyen szépen kiadta volna a tizenhat pár csirke egy borjú iránt!

Hiába vigasztalta Erzsébet néni az urát, mindketten belátták, hogy a sopánkodás itt nem használ. Valamit eszelekedniük kell.

Miután már három éjjel hiába leste János gazda a tolvajt, arra a gondolatára jutott, hogy talán nem is éjjel, hanem nappal kell keresnie. Így szőtt tehát gye reggelen a feleségéhez.

— En ma nem megyek ki a főtekre? Feláldozom a mai napomat is a három ajszaká után, mert úgy sejttem, hogy a tolvajt napra kell keresni!

Erzsébet néni helyeselte a tervét, mert már ő is arra gondolt, hogy nappal, a csöndes házban, távolítottuk alatt, kényelmesen surranhat be a tolvaj.

János gazda, jókora furkósbottal a kezében, meghuzódzkodott egy alkalmas fedezékben. Őt nem láthatták, de ő mindent láthatott kifelé, remek buvóhelyből.

Órák hosszat áldogált már a helyén, anélkül, hogy valami gyanuslat látott volna. Már hinni kezdte,

hogy nappali leskelődése is eredmény nélkül lesz és drága ideje kárba veszik.

Az örökösét azonban mégsem hagyta fel, miután a mai napját már erre szánja. Hát amint néz, néz, észreveszi, hogy az erdő felől, a kertés lécel között gye róka nyomja keresztül magát.

— Itt a tettes! — villan át a gondolat János gazda agyán és izgatottan figyelte tovább a bivaltan látogatót.

A kertés lécel nagyon keskeny volt, de róka koma csavaros esze rögtön rájött, hogyha kihuzza a testét, ezáltal megvékonyodik és könnyen keresztül bujhat.

János gazda még fel sem ocsudott a meglepődésből, az ügyes róka máris zsákmánnyal a szárában, amint jött — távozott.

— Na megállj! Majd adok én neked csirkehúst! Te gonosz, te! Holnap ütött az utolsó órád!

Másnap megismétlődött az eset, János gazda lesben, a róka a kertésben belül. Egy pillanat sé a csirke már a róka szárában.

János gazda már emeli is a furkósbottot, hogy teljes súlyával rajtaüssön. De még mindig vár, észreveszi, hogy a róka másvalamibe sántikál. Övatosan körülnéz és amikor látja, hogy sonki sinos a közelben, egyet gondol és úgy véli, hogy egy csapásra két legyet foghat. A csirkét is megesszi és egy másikat visz haza a családjának. Ottthon ugyanis kevés jut rá, mert sokan vannak, sok az éhes száj, tehát okosabb, ha itt lakik jól és az egészet egyedül fogyasztja el.

Kényelmesen elnyúit a földön és jóízű falomelki, mert sürün nyaldosta nyelvével a száját. De még evés közben sem vette le szemeit a közelben legelő csirkefőrről, hogy jó előre kiszemelésre a következő áldozatot. Pillantása megakadt a gyönyörű kakason.

János gazda is jól láthatta rejtekhelyéből a róka felragyogó tekintetét.

— Ezt ugyan már nem viszed el, komám, mert keserevesen ráfizetsz!

Feje fölött bkszen megforgatta a furkósbottot és kilépett rejtekhelyéből.

Róka koma szörnyen megijedt e nem várt meglepetésre. Még a csirke csontját sem tudta összerágni, úgy akarta egészben lenyelni, hogy mind előbb menekülhessen. A csont azonban keresztben megakadt a torján és erős faldoklái rohamot kapott. Nem is védekezhetett János gazda ütlegei előtt és hogy a furkósbott jól végezte dolgát, mutatja az a tény, hogy egy hét múlva a róka bőre kitömve állott a tyúkól felett, elretőnőd példának.

ELSZALADT A CICA VACSORAJA

A mi kis cicáknak van két hegyes füle, Meg is hallja, mikor jön a kis egérke. Uccu ugrik egyet, elkapja a farkát, De a kis egérke sem hagyja ám magát, Evickél-kaparász, míg eléri lyukát, Omhagyja éhesen az ügyetlen cicát. Kereshetsz már cica most máshol peccsenyét, Mért is szalasztottad el a kis egérkét.

Döncike nagytalija

A dobos nem dobol

A célövölde ott állt a vurstli elején, a gyors-
tanypécs és a babszínház között. Szvoboda ur,
a bódé tulajdonosa, mézről eszegező hangon eszé-
botta a hámszokásokat:

— Tessék urak, tessék!... Kiradjon kezelebb,
vitéz ur!... Próbálja meg, vitéz ur!

Szép nyári vasárnap volt. Szvoboda ur alig
egy óra puskákat töltött és a pénzét zsebrevé-
ni. A figurák szédültek a fúradtságtól. Kora reggel
óta, mikor a szolgálatot megkezdték, jóformán gyö-
pillanatra se szünetelt a tolongás a bódéban.

A mozdony kimerülten cammogott be az ala-
guba, a paprikajancsi álmosan üdögötte össze a
csuklyerját, a kovács olyan lassan ejtette a ka-
lapácsot az álljára, hogy alig adott hangot. De nem-
csak ő: az elefánt is csak hímeldámmal végezo-
jel a tenyivalóját, a kakukosóra si és a többiek is,
mind, mind.

Valamennyiük között a dobos volt a legke-
vésbé irigylestemű. Nemcsak azért, mert ő állt
a legközelebb a korlához, hanem ezért is, mert az
ő célönlója volt a legnagyobb. Nem esoda hát,
hogy a lovoldozók leggyakrabban őt vették célba.
Ha a golyó a célpontra talált, a dobos híven tel-
jesítette a kötelességét, megpergette a dobát és do-
bolt, dobolt, hogy csak úgy zengett.

Es Szvoboda ur egyre biztatta a bódé körüli
kaszorókat:

— Tübbetek még egyszer, vitéz ur?...
A nap melegen sütött, a dobos izzadt. Még sen-
szívesen megfordult volna a homlokát, de nem
tehetett. Neki csak dobolnia volt szabadd.

Kopott, veltett egyenruhát is elkészítette a
dobost. Nem elég a nehéz szolgálat, még szígyen-
keznie is kell a bódéban megforduló sok kalona-
alótt!

— Miféle eskő az a fejedlen, öcsém? — ugrot-
ta egy káplár, hosszu szivarral a szájában.
A többi pláfliganták kátrómmal hallgatgák a
centofoldást. A paprikajancsi a nyelvet öltötte ki a
dobosra, mikor Szvoboda ur elfordult, a mozdony
szemtelentül a szemébe futta a füstöt.

Legjobban az fájt a dobosnak, gyoh a kap-
lárnak minden oka megvált a centofoldásra. A sok
félreusztott golyó mind nyomot hagyott rajta. A
szép, friss olajfesték, amelyet tavasszal rámozdo-
tak, sok helyen lenyérnyi darabon lepatogott róla.
Ez hosszú hónapokig várhat még, amíg ismét új
egyenruhát fog kapni.

— Alhtsának mást az első sorbat — dörmög-
te — Nekem elég volt! — Es elhalkította, hogy
bátrni történjék is, felmondja a szolgálatot.

— Nem dobol!... — Jármozott valaki. — Be-
látálam a célba és nem dobol!
Szvoboda ur hátrament a doboshoz és megbi-
rízta a szerkezetet.

— Tessék újra lenni!
Az illető vállához emelte a puskát, célzóit,
Már, de hiba talált a célpontra, a dobos most se
döbölt.

— Bocskánat... — hebegzett Szvoboda ur. —
Valami baj van velem... — Ezzel felnyalabodta a
dobost és a bódé hátsó részébe vitte, ahova még
vélelteni se tévedhettek el a golyók. Hogy mit

csinált ott a dobos? Pláne! A megteremtő munka
után jól esett a semlévés. Képültek az órák. Jó-
formán észre se vette és ehépletenedett a legel.
Késő éjszaka volt már.

— Mi az, kolléga, maga nem zár? — kérde-
zte a gyorsfényképező.

Szvoboda ur sietve bezárt és ő is megindult
a szemközti vendéglő irányába. Pár pillanat mul-
va már ott tilt a piros ábrasz mellett, előtte jó-
szaga borjupókolt gőzölgött és a hajszála fehér
volt a sötétben.

A dobos csak erre várt.

— Ég veled, célövölde! — bucsuzott és a bódé
hátsó keskeny nyílásán kismarant a szabadda.
Mihöz fogony? Ahol így csunyan bántak vele,
oda többé nem megy vissza. Nagy a világ, majd
csak elhelyezkedik valahol. A másik célövöldeben
is ajánkozhat. Nem fél a munkától. De né állit-
sák az első sorba se ne járassák olyan ruhában,
hogy kistűben a szemé a szegényről...

Órák óta bolyongott már a legel elhagyott
utain, mikor hívtó szél kerekedett, megállítottat-
ta a bokrokat, fűszereket és sűrű zápot zúdított a
nyakába. A paprikajancsi nem érezte meg, megvé-
di a bódé ponyvája, ő meg egy bokor tövében, a
vizet hűvön alhatt!

A táborban egy őrfajdai találkozt.

— Alj, ki vagy? Igazold magad!

A dobos megszeppenve keresgért a zseblélen,
de hiba forgatta ki őket, semmiféle igazolvány
nem volt nála.

— Itt vagyok alakházamban a Szvoboda ur
célövöldejében... — hebegte. — Tessék velem
jönni, ő is megmondhatja...

— Ne tarts bolondot, hákást!... Efel három-
kor már rég zárva van minden bódé!... Kétkömben
is, hogy kerülsz ilyenkor a táborba?

— Megszoktam, őrmester ur...
— Negyvenyolc óra áristoni! — mondta az
őrmester szigorúan.

Mikor a negyvenyolc óra betelt, a dobos sző-
gyenkezen kullogott vissza a vurstliha. A kén-
ben alaposan kipihenté magát és mivel nem volt
jussa természetü, most már ismét szívesen meg-
kezdte volna a szolgálatot. Vágyakozva hallgatta a
célövölde jelző karmját, za annyira ismerős pus-
kaporogást és némi habozás után a hátsó kis nyí-
lásokon észrevétlenül besurrant a bódéba és elfog-
lalta a régi helyét.

— Hát te hogy kerülsz ide — kérdezte Szvo-
boda ur, mikor megpillantotta.

A dobos rejtélyesen mosolygott, de nem fe-
lelt.

Most is ott áll még a legelső sorban és ha
a célönlóját éri a golyó, dobol, dobol szorgalmasan.
Ha nem hiszitek, a saját szemetekkel is meg-
győződhetitek róla.

ILUSKA ERDEKLDÖDIK

Huskának azt magyarázta az édesanyja, hogy-
ha szilvát eszik, ki kell köpni a magokat.
— Es mondd csak, édesanyám, — érdeklő-
dtek Iluska —, ha egy oroszlan megesszik egy em-
bert, akkor neki is ki kell köpni a gombokart?

INNEN-ONNAN

ERDEKES TUDNI, HOGY

az északi sarkvidéken 672-féle világot talál-
tak, a Déli sarkvidéken egyetlen virágzó növény-
sem,

az eukaliptusz neve fa, mely főleg Afrikában
és Ausztráliában honos, őszinte gyorsabban nő,
mint bármely más fa, eseméje naponta olykor
10-15 centiméterrel is megnagyobbodik. Tíz év
alatt ez a fa 30, sőt 35 méternyire is megnő,
az ember az egyetelen teremtet leny, melynek
ortnyuka egészen jelölő néz.

Páris népe évente kerek huszmillió frankot ad
ki élvirágára.

Karácsony ünnepeit Rómában ülték meg elő-
ször 323. vagy 354 decemberében. Nazianzi Ger-
gely püspök ünnepelte meg azután 379-ben Kon-
stantinápolyban; — Egyiptomban emesai Pál
püspök 432-ben az alexandriai főtemplomban tar-
totta meg ünnepejében az első karácsonyi isze-
tisztelést.

a kaméleon arról nevezetes állat, hogy vál-
toztatja a színét, de ha megvessük, nem változtat-
ja többé és bőre tartóan sáfrányszínt marad.

AZ ELENMÜLT HARANG

Harbortzongató éjnyelen esett át a legutóbbi
bucsn után a felsőbajonországi Tüsing közönség
templomának sekrestyébe, eb akarta hunni a to-
ronyra kiltzött zászlót s hogy hozzáférésszen,
nyitgatást a harangra tilt. A balsors ugy hozta,
hogy éppen akkor gyulladt ki egy ház a közcsé-
ben. Nehány ember a templomba rohant és teljes
erőfóklal kezdte félrehuzni a harangot. Senkinek
sem jutott eszébe a szegény sekrestyés, ki nagyon
is kedve ellenére tilt a harangon s abban a vesze-
delemben forgott, hogy egy erősebb rándítással ki-
rognál a torony ablakán. A harang pedig mind na-
gyobbakat lendült. A sekrestyének ekkor mentő-
szándékát támadt. Elővette a bioszkópát s egy nyelv-
szantással elvágta a harangköröket. Azok ott lenn
pedig nem tudták, hogy miért hallgattak el oly hi-
toben a tuzharang.

FAK, MELYEK CUKROT ES ZSIRT TEREMNEK

Egy angol természettudós Délamerikában, az
Amazon-folyón vidéken levő őserdőben két, ed-
dig nem ismert fajta fát fedezett fel. Az Ama-
zon egyik mellékfolyójának vidékén egy olyan fát
talált, melyet a bennszülöttek cukorfának neve-
znek. Ennek a fának a gyantájában rendkívül édes,
sűrű nedv fordul elő, az ottani nép azzal édesíti
az ételét. Nem messze ettől felfedezett még egy
másik fát is, melyet zsirta néven ismernek arra-
nyel, mert a bennszülöttek olyan olajszerű anyagot
preselnek ki belőle, melynek egészen olyan íz-
van, mint a disznózsírnak. Fel is használták zsír-
helyett a konyhájukban és díszítik a jó ízűt.

Rejtvények,

játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megfejtések a Tündérországról 24. számától

Betűrejtvények: 1. Fazek. 2. Paplan. 3. Ha-
landó. 4. Betörés.
Négyrejtvény: Szalót.
Találós kérdések: 1. 2 rossz gyerek. 2. Asztal.
3. Szerkesztő.
Kockarejtvény: 1. Róma. 2. Odol. 3. Nóia. 4.
Állat.

Fogyórejtvény: 1. Cserep. 2. Sasok. 3. Este.
4. ROPE. 5. Ék. 6. P.
Rácsrejtvény: 1. Kina. 2. Sata. 3. Erek. 4. Tó-
ni. Az 1 vízszintes: Kispest.

Keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. Líba. 4.
Kalo. 7. Ördög. 9. Vig. 11. YSA. 18. An. 14. Adl.
16. Al. 17. Demeter. 15. RL. 19. Aro. 20. 60. 22.
EAO. 24. lat. 25. Néger. 28. Inas. 29. Zoro. — Függ-
leges sorok: 1. Laya. 2. Bög. 3. Ra. 4. 6. 5. Agy.
6. Ojai. 8. Diderég. 10. India. 12. Sarga. 14. Anna.
15. Ovo. 18. Rész. 21. Olgo. 23. Opa. 24. Iro. 26. Es.
27. Ez.

A HIBAKERESŐ PALYAZAT MEGFEJTÉSE

A Tündérország másében több szék-készárra
fordíva nyomunk, s a gyermekét fejafata, hogy
kihúressék a fordíva nyomlatoit szavakat. A neg-
yalált hibákat azután beírják a „Megfejtés” szel-
vényébe, a szelvényt aláírva beküldik Duszó bá-
csinak postán, vagy bedobják a Tündérország posz-
taszkerényébe a szerkesztőség folyosóján szandra
eszté, legelsőbb esütőrték reggelig. A hibakereső
pályázati megföldi, továbbá a rejtvényi és fest-
ményi beküldők között jutalmakat sorolunk ki.

A múlt heti Tündérországban a következő
hibák fordultak elő: si, gyoh, za, men, kacs,
gyoh, kö, ze ris. A hibakereső pályázat nyertese
Dimics Tomiszláv, könyvjutalmát postán küld-
jék el Beográdba.

A REJTVÉNYEKET

EGÉSZBEN, VAGY RÉSZBEN MEGFEJTETÉK,
SZÉP FESZTMÉNYT KÜLDTEK BE:

Varga Jenke, Majoros János, Hufnágel Bu-
zsika, Uri Ferenc, Naku Teruska, Saffán Ferke,
Szegedi Bezsika, Bátori Józsa, Busa Honka, Fodor
Bezsika és Gizike, Király Banitka és Laika, Var-
ga Bezsika, Körödi Kati, Reitenbach Janka, Mos-
kovics Iván, Fejes József, Tóth Gizzi, Göröncös
Terike, Takács Veronika, Pazmany Aranka, Ta-
kács Kata, Gillich Rózsi és Honka, Uharik Mi-
ka és Manca, Sáfány Pisti, Annuska Józsa,
Offenbacher Gizzi, Horváth Terus, Julia, Veronka,
Margit, Horváth Honka, Nagyvári Misi, Kosztolányi
Sanyi, Molnár Pisti, Mókus Karsai és Lajos, Gom-
bár Mariska, Szieber Kati, Evi és Hilda, Takács
Gyula és László, Saffi László, Balogh Juliska, Is-
tók Katica, Baksa Gizella, Somogyi Juliska és Ja-
nika, Budai Julika és Mártuska, Szigmund Józsi-
ka, Lovrekovics Gyurica és Tomiszláv, Kartach
Macka, Hinterhaus Irén, Olga és Annuska, Bala-
ton Béla, Galikó Anna, Laci és Lma, Balaton Mag-

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEL

Petőfi Sándor

Füstbe ment terv

Egész uton — haza felé —
Azon gondolkodám:
Miként fogom szólítani
Rég nem látott anyám?

Mit mondok majd először is
Kedvest, szépet neki?
Mídon, mely bölcsöm ringatá,
A kart terjeszti ki.

S jutott eszembe számtalan
Szébbnél szebb gondolat,
Míg álni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.

S kis szobába toppanék...
Röpült felém anyám...
S én csüggttem ajkán... szótlanul...
Mint gyümölcs a fán.

(Duna-Vecse, 1884.)

Csokonai

Egy kálomista pap s Csokonai
Egymásnak voltak jó barátai.
Kilődül egyszer Debrecenből
S a jó barát előtt megáll,
S: ihatnám pajtás: így kiált föl
Csokonai Vitéz Mihály.

„No ha ihatnál, hát ihatol,
Akad még bor számodra valahol,
Ha máshol nem, tehát pincében;
Ottan nem egy hordó bor áll.”
Szólt a pap, s leballag véle
Csokonai Vitéz Mihály.

„Ihol ni, uccu!” fölkiált a pap,
Amint egy hordóból dugaszt kikap;
„Szaladj csapért! ott fenn felejtém;
Szaladj, öcsém, de meg ne áll!”
És fölrohan ló halálában
Csokonai Vitéz Mihály.

A lkra tette tenyerét a pap;
Csak vár, csak vár, hogy jön talán a csap.
S a csap nem jött és a pap morgott:
„De mi az ördögöt csinál
Hol a pokolba marad az a
Csokonai Vitéz Mihály?”

Tovább nem győzte várni a csapot,
Otthagya a hordót, (a bor kifolyt),
Fölmén a pincéből a házba,
De ott fenn senkit sem talál.
Csak késő este érkezett meg
Csokonai Vitéz Mihály.

Hát a dologban ez volt az egész:
Kereste ott fenn a csapot Vitéz,
Zeget-zugot kikutat érte,
De csak nem jön rá, hogy hol áll?
És így csapért szomszédba mégyen
Csokonai Vitéz Mihály.

A szomszédban valami lakzi volt.
Elébe hoztak ételt és itait:
És im az étel és bor mellett
És a zenének hanginát
Csapot, papot, mindent felejtett
Csokonai Vitéz Mihály.

(Pest, 1841.)

A Tisza

Nyári napnak alkonyatánál
Megállék a kanyargó Tiszánál
Ott, hol a kis Tur siet beléje,
Mint a gyermek anyja kebelére.

A folyó oly simán, oly szeliden
Ballagott le parttalan medrében,
Nem akarta, hogy a nap sugára
Megbotolják hajjai fodrába.

Sima tükrén a piros sugárok
(Mint megannyi tündér) táncot jártak
Szinte hallott lépteik csengése,
Mint parányi sarkantyuk pengése.

Ahol álltam, sárga főveny-szönveg
Volt terítve, s tartott a mezőnek,
Melyen a levágott sarju rendek,
Mint a könyvben a sorok, heverték.

Tul a réten néma méltóságban
Magas erdő: benne már homály van.
De az alkony üszköt vet fejére.
S olyan, mintha égne s folya vére.

Másfelől, a Tisza tulsó partján,
Mogyoró s rekettye-bokrok tarkán.
Köztük egy csak a nyílás, azon át
Látni távol kis falucska tornyát.

Belsőn órák szép emlékeképen
Rózsafelhők usztak át az égen.
Legmesszebből rám merengve néztek
Kedőn át a mármarosi bércek.

Semmi zárt. Az ünneplés csendbe
Egy madár csak néha fűtventett be.
Nagy távolban a malom zugása
Csak olyan volt, mint szunyog dongása.

Tulnan, vélem átellenben énen,
Pór menyecske iött. Kersó kezében.
Korseját míg tele merítette,
Rám nézett át; aztán ment sietve.

Ottan némán, mozdulatlan álltam,
Mintha gyökeret vert volna lábam.
Lelkem édes, mély mármra szédült
A természet örök szépségétül.

Oh természet, oh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled?
Mily nagy vagy te! mentül inkább
hallgatsz,
Annál többet, annál szebbet mondasz.

Késő éjjel értem a tanyára,
Friss gyümölcsből készült vacsorára.
Társaimmal hosszan beszélgettünk,
Lobogott a rőzse-láng mellettünk.

Többek között szóltam én hozzájuk:
„Szegény Tisza, miért is bántjátok?
Annyi rosszat kiabáltok róla,
S ő a föld legjámhorabb folyója.”

Pár nap mu'va fél szendergéséből,
Félrevert harang zugása vert föl,
„Jön az árvíz! jön az árvíz!” hangzék
S tengert láttam, ahogy kitekinték.

Mint az örült, ki letépte láncát,
Vágtatott a Tisza a rónán át,
Zugva, bölgve törte át a gátot,
El akarta nyelni a világot!

(Pest, 1847.)

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

A SZERELEM BIZONYSAGA

John Koppelmeyer 72 éves manhattani lakost feljelentette a felesége, mert egyszer, mikor részegen ment haza, a fejéhez vágott egy borosüveget. Koppelmeyer a bíró előtt azt hangoztatta, hogy a történet ellenére is forrón szereti a feleségét.

— Hogyan tudja összeegyeztetni a szeretet azzal, hogy borosüveget vág a feleségéhez? — kérdezte a bíró.

— Az üveg üres volt — válaszolta Koppelmeyer.

VERSPALYAZAT JAPANBAN

A szigetország ugyan egyelőre Kínával van elfoglalva, Oroszország is elég gondot okoz neki, de azért jut idő az irodalomra is. A császár palotájában összegyűlt egy bizottság, amelynek feladata volt leszámolni egy pályázat eredményéről. Az egyik irodalmi társaság ugyanis pályázatot hirdetett egy kötetemre, amelyben az „Egy asszony a hóban” témát kellett feldolgozni. A feltételek szerint a pályázatos költemény szerzője babérkoszorút és ötszáz yent (majdnem ezerötven pengő) kap jutalmul. Érthető tehát a nagy érdeklődés. A bizottság ugyanis azt jelentette a császárnak, hogy a pályázatra összesen 1480 költemény érkezett. Lesz tehát elég dolga a bírálóbizottság tagjainak.

FALUKISERTET

A fegyverszünet évfordulója alkalmából a Paris Soir megemlékezik arról, hogy Páristól nem messze, a Marne-departementban öt falu helyét ma csak egy-egy tábla jelzi. Tahure, Les Hurrus, Perthes, Mesnil-les-Hurrus és Ripont elpusztult a háború alatt, a háború után nem építették fel őket és most már nem is fogják felépíteni soha. Csak itt-ott áll ki a földből egy-egy falnak az omladozó maradványa. Ripont község szimbolikusan még életben maradt. A falubeliek közül négy községi választójoggal rendelkező lakos él még, ezek minden négy évben összevölnek és községi bírót választanak. A kísértet-életet élő falunak még vagyona is van, a háború alatt sikerült megmenteni a községnek 20.000 franknyi megtakarított pénzét.

MARHA VAGY DISZNÓ?

Az angol birodalmi gazdasági bizottság új jelentése érdekes adatokat tartalmaz a világ húsfogyasztásáról. A legtöbb marhahúst az argentiniaiak szik, fejenként és évenként átlag 110 kilót. Ezután az újzealandiak következnek 75, majd az ausztráliaiak 65 kilóval. Angliában az egy személyre eső átlagos évi marhahúsfogyasztás 35 kiló. Az angolok és a franciák leginkább a marhahúst, a németek, a dánok, a kanadaiak és az Egyesült Államok lakosai a disznóhúst kedvelik. A disznóhúst a leginkább Németország és Dánia él, ezután következnek az Egyesült Államok és Kanada. Barkahúst csak Angliában és Új-Zélandban fogyasztanak nagyobb mennyiségben.

FANTASZTIKUS TALÁLTMÁNYOK-NÓL számol be a legnagyobb angol hírszolgálati ügynökség, amely példaként közli, hogy egy londoni uriember szabadalmaztatott többek között egy horkolást megakadályozó készüléket. Ez valami apró szerkezet, amelyet a tószorra illesztnek és ez állítólag megakadályozza azt, hogy az alyó ember hangosan lélegezhessen a szájon keresztül. A „horkolástani” készüléket állítólag az iowai feltaláló kongresszuson be is mutatták és ott álta-

lános nagy tetszést aratott. Méltó társa az előbbi találmánynak az „örökmozgó egértógó”. Ennek a találmánynak a lényege az, hogy amikor az egértógó megfog egy egeret, önműködően beállítja magát a következő eger megfogására és a feltaláló szerint előfordult, hogy ez a készülék egyetlen éjszaka leforgása alatt 25 egeret ejtett foglyul. A hírszolgálati iroda ehhez megjegyzi, hogy ismerve az egerektől valószínű, hogy inkább garázdálkodni fogják hagyni őket, semminthogy reggel 25-30 egerrel találják magukat szemben. A harmadik mulatságos angol találmány, amelyet a napokban jegyeztek be, az úgynevezett „tehénfark-szabályozó”, amely arra szolgál, hogy a fejőmunkások szemet megvédje a tehén farkesapásaitól. Bármilyen „kemés” is ez a szerkezet, előreláthatólag nem lesz nagy sikere, mert állítólag azok a tehénnek, amelyeken kipróbálták, vopakodtak tejet adni mindaddig, amíg farkukkal tetszés szerint nem csapkodhattak fejés közben.

SZIGORU MEGROVÁSBAN részesítette a bíró Mrs. Martha Southernt, Robert Southern angol kormánytisztviselő feleségét, aki nem volt hajlandó urát állomáshelyére követni, amiatt való féltelmében, hogy valamilyen fertőzést kaphat azon a lepratelepen, amelynek felügyelőjévé férjét néhány évvel ezelőtt kinevezték. Robert Southern az Angol-Malayaban lévő Penangban elfoglalta hivatalát, amely egy kerületben ezer beteget magába fogadó leprás telep felügyeletében állott — felesége ezáltal odahaza maradt Angliában és semmiféle rábeszélésre nem volt hajlandó utána indulni. Apikor a férj végre követelni kezdte, hogy felesége utazzon utána, az asszony vállalkozást indított ellenő azon a címen, hogy az életveszéllyel járó utra akarja kényszeríteni. Southern időközben kijárta, hogy feleségét a kormány ingyen viszi ki Malayába és mint bejelentette, ott mindenképpen gondoskodni tud könyveléséről, sőt autót és motort is hozhat, az asszony megtagadta az utazást. Az ügy végül bíróság elé került és az eljáró bíró megpróbált Mrs. Southern lelkére beszélni, megmagyarázván neki, hogy semmiféle veszély nem fenyegeti, majd amikor az asszony kitarított amellett, hogy inkább elválik férjétől, semmint egy leprás telep közelében éljen, szigoru megrovásban részesítette.

PANSTIERNA BARÓ londoni svéd követet felmentették állásától, amiatt, mert a követ lekes híve lett a szocializmusnak és az utóbbi időben már annyira elfoglalta a negatív dimenzió-beli szellemek világával való érintkezése, hogy nem volt ideje sem hivatali teendőinek, sem közvetlen rangjával együtt járó társadalmi kötelességeinek ellátására.

AZ URAL keleti lejtőjén az elmúlt hetekben aranyásók keztek munkához. A közefek között dolgozó, több gyémántot találtak, amelyek közül a legnagyobb körülbelül félkarát súlyú. Ez a gyémántlelet nem az első ezen a vidéken. Már a múltban is gyakran előfordult, hogy ásatások alkalmával kisebb-nagyobb gyémántbányákra bukkantak. A legutóbbi lelet hatása alatt most már hivatalos körök is az arany-tervet fogadják, hogy rendszeres kutatást kezdjenek a minien fel szerint gazdagnak ítélt gyémántvidék feltárási és kitermelésére.

D I V A T

A KOSZTÜMÖKET AZ IDÉN KÜLÖNÖSEN NAGY ELŐSZERETTEL VISELIK!

Bársonyból, azonkívül posztóból és különböző szöveteiből, nagyon sikkos kosztümöket készítenek. A tweed-anyagok között is rengeteg szebbnélsebb kosztümanyag van. A késő őszi és téli kosztümök szőrmézése, sikkos és ujszerű és amit a divatról nem mindig mondhatunk, praktikus is, mert a tulgazdag szőrmézés helyett keskeny prémszők díszítik a legtöbb kosztümet. Ez a keskeny prémezés fiatalosabb, azonkívül hogy olcsóbb, tehát biztosan sikere is lesz. A bársonykosztümök között nagyon divatos a feketén kívül még a bordó és a kék. A bordó az archoz kitűnően áll. Láttunk bordó kordbársonyból készítve egy nagyon sikkos kosztümet, ezüstrókaprémezéssel. Ha a kosztüm már egy kicsit

fekete és a szoknyája szürke. A horgolt kosztümök között az idén szintén nagyon sok ujszerű és elegáns modellt látni. Maga a horgolt kosztüm nagyon sokszor olyan, mintha tweed-anyagból lenne. A paszerüségével lehet elérni ezt az anyagszerű hatást.

A KALAPDIVAT ANNYI VÁLTOZATOSSÁGOT HOZ, AMENNYIT MÉG EDDIG EGY KALAPDIVAT SEM

A szezon elején annyira divatos magas kalapoknak most erős konkurenciája akad a lapos filtek formájában, bár még mindig erősen viselik a magas kalapokat. Délutáni toillethez nagyon dekoratív a barett. A bársonysapkákat is viselik — ezek a szabályozható sapkák azért is rendkívül előnyösek, mert úgy magasnak, mint laposnak viselhetők, aszerint, ahogy éppen begyűrjük őket. Sikkosak a filcből készült sapkák is, úgy elől, mint oldalt felcsapva, filc vagy killtoll díszítéssel. Az idén divatos megint a kepp, egy szőrméhez, mint szövetrohához a ruhaanyagából készítve másszínű béléssel. A nyulszőrből és düvetinből készült tokok is előnyösek, amelyek turbánszerű redőzésükkel az arcnak kitűnő keretet adnak, a homlokot szabadon hagyva a csipkés könnyű kis fátyollal. Nagyon sokszor straszszal is díszítik ezeket a dekoratív kis tokokat. A magas kalapdivat még szintén erősen tombol, nagyobb törmére az alacsonyabb hölgyeknek, akiket a magas kalap mégis csak »előnyösebben magasít«, mint a nagyon lapos tokocska, amelybe tényleg előnyösebb magas alaknak lenni. Nagyon eredetiek a kucsmakalapok is, különösen bundához. A kalapok legtöbbjét hajtások díszítik, nagyon sokszor kettős karimát is láthatunk a kalapokon!

„DRENKA“

NŐI DIVAT ZALON

NOVISAD
LAZAR TELEČNOG 24

hideg, nagyon divatos fölé a szőrmével díszített kabát. A kosztümök között sok a szőrménélküli, tehát indokolt a hozzá viselt háromnegyedes kabát, amely a legtöbb esetben meleg »tweedből« készül. A kosztümdivat most erősen lanszirozza a zsinórozást. Nagyon sok zsinórral szegett és zsinórral díszített kosztümet mutatnak. Végelentül elegánsan is hat délutánra a fekete zsinórral díszített fekete posztó kosztüm. Sikkosak a vastag ottománselyemből készült kosztümök is. A kosztümök között csikos és kockás anyagokat simával is kombinálnak, ezáltal rendkívüli eredeti hatást lehet elérni. Sok olyan kosztümet is hoz újra a divat, ahol a szoknya a kabát és a blúz háromszínű. Ez esetben enyhíti a tarkaságot, ha a kosztüm kabátja

Kötött ruha

A háztartás

A vendéglátás művészete

Irja: Szentesi Ilona

A vendégeskedés ősi szép szokás. Kevesen vannak akik kivonják vagy kivonhatják magukat alóla.

Ez a szokás próbaköve a háziasszony rátermettségének. Itt tűnik ki, hogy mit tud. Egy jól sikerült vendéglátás feledhetlen büszkesége a vendéglátónak és élménye a vendégnek.

Mint minden, ez is egyéni dolog, ahány ház annyi féle ebéd vagy vacsora. Mégis vannak általános szabályai, amit be kell tartani és módjai, amivel a vendéglátás nehézségeit meg lehet könnyíteni.

Most az idény elején időszerű, ha megbeszéljük, hogy és mint intézzünk el egy vendégeskedést.

Első és fő szabály, hogy sohasem hívjunk több vendéget, mint ahányat jól és kényelmesen el tudunk látni. Hiába adunk jó vacsorát, hiába kifogástalanok az egyes fogások, ha tányér és evőeszköz hiányában a váltás lassú, mert közben a használt edényt gyorsan el kell mosni. Mundeknékné, de főként a háziaknak kínos a várakozás. Az asztalnál sem lehet a vendégeket úgy össze préselni, hogy egyik a másiktól nem tud megmozdulni. Ha lakásunk kicsi, ha nem vagyunk sok vendégre felszerelve, úgy többszörre osszuk be a meghívandókat és egyszerre csak annyi barátunkat lássuk vendégül, ahányat kifogástalanul kitudunk szolgálni.

Legyünk figyelemmel általános élet-nívónkra és ahhoz mértén állítsuk ki az ebédet vagy vacsorát. Higgyük el, hogy összes barátaink és ismerőseink belelátnak az erszényünkbe és csak megszólásra számíthatunk elismerés helyett, ha anyagi helyzetünkhöz képest, túl költséges lakomával kedveskedünk. Viszont a másik végletbe se essünk. Vendégeink méltán személyes sértésnek vehetik, ha vacsoránk minőségén és mennyiségén meglátszik, hogy az elkészítésénél a takarékoság volt a fő szempont. Akinek nincsen módja vagy szíve pénzt kiadni, az ne fogadjon el semmiféle meghívást és akkor

nem lesz semmi viszonzásra kötelezve. Soha ne kísérletezzünk vendégség alkalmával új ételekkel, bármily megbízható barátainktól vagy akármilyen híres gazdasszony tantinktól kaptuk a receptet. Minden étel elkészítésének meg vannak a maga apró fortélyai, melyek csak többszöri elkészítés alkalmával válnak nyilvánvalóvá. Alig érhet egy háziasszonyt nagyobb katasztrófa, mintha az utolsó percben jön rá, hogy a szencziációnak szánt különlegesség, nem sikerült, hogy nem adhatja fel vagy ha feladja, az ételo épen ellenkező hatást fogja kiváltani, mint amelyet remélt. Minden háziasszonynak és szakácsnőnek meg vannak azok az ételrei, melyeket különösen jól tud elkészíteni, az étrendet mindég az ilyen ételekből kell összeválogatni. Így okvetlenül kikerüli a veszélyt, hogy sikertelen vagy félig-meddig sikerült étellel szégyenkezzen.

Ha nincsen feltétlenül megbízható szakácsnő és a háziasszony maga készíti el a lakomát, úgy csak olyan étrendet válogasson össze, melynek fogásai nem az étkezés előtt az utolsó pillanatban készülnek el. A tésztaféléknél több százféle között válogathatunk, melyek már előző napon elkészíthetők. Előre megcsinálhatjuk a sokféle hideg halat, számtalan tojás és kocsosnyázott előételt. A húsételeknek is nagy része, nemcsak kibirja, de egyenesen megköveteli, hogy tálalás előtt, legalább 20—25 perccel pihenjenek. Ilyenek az összes sülték, akár baromfiak, akár mások, az összes pörköltök, gulyások, paprikások és az összes mártásos husok. Csak a zsírban hirtelen sült husok készülnek az utolsó percben, de még ezek között is kivétel a marhabélszín szelet, aminek a 25—30 perces pihenés elengedhetetlen.

Mikor az étrendben megállapodtunk, dolgozzuk ki gondolatban — akár csak egy haditervet — a teendőket. Elkezdjük azon, hogy mit, mennyit és hol kell vásárolnunk. Gondolatban végigmegyünk minden fogáson és felírjuk mihez, milyen anyag szükséges. Ezzel elkerüljük, hogy főzés közben, hol a só, hol az ecet fogy ki és állandóan nyargalászni kell a boltba, ami felesleges idővesztés. Ez a megmondás még fokozottabban fontos, ha a vendégeskedés történetesen vasárnapra esik, mert akkor a boltok zárva vannak.

Eppen így dolgozzuk ki előre a munkatervet is, mit, mikor és hogyan készítünk el. Pl. na baromfit adunk, nyáron két nappal előbb levágjuk, feltisztítjuk, jegeljük, ha hideg van, akár öt nappal előbb. Ha levest adunk, előtte való nap elkészítjük, leszüjük, félretesszük. A tortát szintén előtte való nap és így tovább. Ne feledkezzünk el semmiről, a legapróbb részletet is tervezzük ki előre.

Általában iparkodjunk, hogy minden munkát lehetőleg előre intézzünk el, hogy az utolsó azaz a vendégeskedés napjára minél kevesebb tennivalónk maradjon. Ezzel elérjük azt, hogy miután nem sietve és hajszolva dolgozunk, mindennek több időt számlhatunk, mindent pontosabban készíthetünk el. Kevesebb eshetősége van annak, hogy valami elromlik, nem sikerül, de ha mégis megtörténik, úgy van időnk a hibát vagy bajt helyrehozni. Ezenkívül az előredolgozásnak az az előnye is meg van, hogy sem a személyzet, de főként a háziasszony nem hajszolja magát egész nap, nem fáradt, felhevült és lihegő, hanem kipihent és miután volt ideje mindenről meggyőződni, hogy jó és rendben van, izgalomra nincs oka.

Ha terveinket jól átgondoltuk és célszerűnek ítéltük, úgy a kivitelnél ragaszkodjunk hozzá szigorúan, sohas mondjuk hogy „eh erre még ráérek“ mert a halogatás a sietést, zavart és elkésést vonja maga után.

A jövő vasárnap egy pár vacsoraménüt adok, mindögyikből ebéd lehet, ha levest adunk elébe. Az étrendeket nagyobb és egyszerűbb alkalmakra állítottam össze.

Délutáni és kisesztélyi ruhák

A NOBEL-DIJ ROMANTIKÁJA

Egy ifjúkori szerelem emlékére alapította
a dinamitgyáros

December 10-én egy magas, szikár ur, akit a világ képeslapjai fehér ruhában és tenniszütővel a kezében szoktak ábrázolni és aki Svédország királya, átnyújtja nagyrápolti Szentgyörgyi Albert professzornak a Nobel-díjat, melynek összege az idén 158.463 svéd korona. Szóval körülbelül három és félmillió dinár. Mindnyájan tudjuk, honnan van ez a hatalmas összeg: Alfred Nobel, a dinamit feltalálója, korának egyik leggazdagabb embere hagyta vagyonát erre a célra. Az alapítvány óriási súlya és jelentősége mellett, ma már szinte eltörpül, sőt elvész az alapító személye. Sokan modern, misztikus hőst akarnak benne látni, mások V. Károly császárral vetik össze. A nagy Habsburg, akinek »birodalmában soha nem nyugodott le a nap«, élete végén megundorodott a világtól, megcsömlött a hatalomtól és kolostorba vonult. A nagy gyáros gesztusa csakugyan feltűnően hasonlít a nagy császárhoz. Vagyonát a háború legborzalmasabb eszközeivel, a dinamittal szerezte... De ő védte a dinamitot. Arra hivatkozott — és úgy is volt —, hogy a Gotthard-alagutat évekké hamarabb készítették el, mert ő közben feltalálta a dinamitot. Sőt azt is állította, hogy a nemzetközi megértés segítette elő a robbanóanyag gyártását: dinamitjával hegyeket robbantanak, utakat váganak, szóval az emberek és népek könnyebben érintkezhetnek egymással. Élete végéig nemcsak feltaláló, hanem igen nagystilű üzletember is maradt.

Pályája romantikusan kezdődött: versekkel és romantikusan végződött: a nagy alapítvánnyal. Ami azonban közben történt, minden, csak nem romantikus.

Tizenhatéves korában Angliába került. Gyárakban szimatol, üzleti titkokat tud meg apjának, akinek már akkor nagy lőszergyára van, de közben Voltairt olvas és valóságosan beleboldondul Shelley verseibe. Fiatalkori leveleiben rajongással ír a Petőfi-szerű angol költő lángoló szabadságszeretetéről és nemes pacifizmusáról.

Shelley annvira megihlette, hogy az ő modorában svéd létére angolul kezd verseket írni. Egyik hosszabb ciklusa prózai fordításban így kezdődik:

Rejtvény vagyok mondod:
valóban az!
Megfejtethetlen rejtvények
vagyunk
Születésünknek perce kin
s panasz
S még nagyobb kin,
amikor meghalunk.
Óh, mit keres az ember
itt a földön!...

Egyik rosszmájú életrajzírója megjegyzi, hogy néhány évtized múlva Nobel Alfréd megtudta mit »keres« az ember a földön...

Ez után a vers után Nobel műzsája harminc évig hallgat. Csak élete utolsó éveiben ír Shelley-nek

»The Cenci« című drámájának egy epizódjából újabb drámát. A darabot Párisban nyomatta ki. A példányok néhány nappal halála előtt készültek el. A család megsemmisítette ezeket a könyveket Nobel halála után.

NOBEL NAGY MŰVELTSEGE

Élete legnagyobb részét Párisban töltötte. Magányos ember volt, sehohsem érezte magát otthon. Jól beszélt és irt svédül, oroszul, németül, angolul, franciául, de tökéletesen egyik nyelven sem tudott, még anyanyelvén sem.

A franciákért nem lelkesedett. Egy fiatal, Párisban élő magyar író, Vághidi Ferenc, összegyűjtötte levelezését és életének minden apróságát és »A dinamit regénye« címen éppen most jelentette meg magyarul. A ritka szellemesen és forradalmasan megírt könyvben olvasható Nobelnek ez a levele is:

»Ugy találom a magam részéről, hogy a párisi nőkkel való társalgás a legunalmasabb dolog a világon. Ellenben a művelt és nem tulságosan emancipált orosz nőkkel való érintkezés elbájoló. Sainos, nem szeretik a szappant, de hát ne legyen az ember túlzottan követelő...«

Érdekesen keveredett benne a jó és a rossz, a hideg számítás és a lelki jóság, a könyörtelen támadás és a szociális érzék. Szemrebbenés nélkül fogadta, amikor például halála előtt három évvel, 1893 őszén, a santanderi kikötőben, a város szemeláttára a levegőbe repült egy hajója, amely két-

ezer láda dinamitot szállított. Sok munkása odaveszett.

... De ugyanebben az évben egy levelében azt írja valamelyik gyára igazgatójának, hogy ő nem törődik a gazdasági válsággal, nem engedi meg, hogy munkást bocsássanak el. Pedig abban az évben ugyanolyan krach volt a világon, mint most, hat-hét esztendővel ezelőtt.

A NOBEL-DIJ SZÜLETÉSE

Élete végén fiatalkori romantizmusa ébredt fel, de biztos az, hogy Bertha von Suttnerhez való barátsága nélkül soha nem született volna meg a Nobel-díj. Ki volt ez az asszony? Sokan még ma is emlékeznek nevére: A kilencvenes évek elején jelent meg »Le a fegyverekkel!« című regénye, amelynek olyan viharos kasszasikere volt, mint Remarque könyvének. Ez az asszony, aki Ferenc József tábornokának, Kinsky grófnak volt a lánya, rendkívül sokat tett a béke gondolata érdekében.

Nobellel különös módon került össze. Apja korán elhalt, anyja elkrátyázta vagyonát. A fiatal Bertha nevelőnőnek került a Suttner bárói családhoz. Ekkor már harmincéves és beleszeret a huszonhároméves Arthur báróba. Az öreg Suttner báróné csak négy év múlva jön rá erre. Ekkor Berthának mennie kell a báróné bucsuzól kezébe nyom egy újságot, benne megpiroskarikázott hirdetéssel. A hirdetés így szólt:

Egy nagyon gazdag, igen művelt Párisban élő idősebb ur keres nyelveket beszélő, ugyan-csak idősebb hölgyet titkárnői és házvezetőnői teendők ellátására.

Kinsky Bertha grófkisasszony beküldi ajánlatát és néhány nap múlva megkapja a választ. Az aláírás: Alfred Nobel.

Nobel Párisban az első este szerelmet vall Berthának. Egy hét múlva elutazik. Stockholmba kell

mennie újabb dinamitgyárat alapítani. Három nap múlva Bertha ugyanabban az órában két táviratot kapott. Az egyik aláírása Alfréd és ez van benne:

»Szerencsésen megérkeztem, egy hét múlva újra Párisban leszek.«

A másik Bécsből érkezik, aláírása Arthur, szövege ez:

»Nem tudok nélkülözni.«

Bertha nem a dinamitot választja, hanem a szerelmet, visszautazik Suttner báróhoz, felesége lesz és a Kaukázusba szökik vele. De Nobel nem szakítja meg a kapcsolatot. Évekig levelezésben áll vele. Tizenöt év múlva találkoznak újra. Bertha von Suttner a krími háború borzalmainak hatására ekkor már megírta híres regényét s lelkes békeagitatónő lett. A berlini békekongresszusra megérkezik Alfred Nobel is. Utána néhány napra meghívja a házaspárt Zürichbe.

— Győzzön meg, Bertha, akkor a békemozgalomért valami nagyot akarok csinálni — mondja Nobel.

És a zürichi tavon, csónakázás közben meggyőzte magát egy okos asszonytól, akit egyszer — szeretett és akinek mindvégig barátja maradt. Először Nobel akarta Berthát meggyőzni arról, hogy a dinamitgyártás fog végetvetni a háborúnak, olyan borzalmas robbanóanyagot fognak előállítani, hogy a hadseregek másodpercek alatt megsemmisíthetik egymást. Erre egyik állam sem mer majd háborút indítani.

Hogy komolyan hitte ezt Nobel, vagy csak önmagát áltatta, nem tudjuk. De néhány hónappal később az 1893-ra szóló újévi üdvözlőlevelében közli Berthával, hogy vagyonának nagyrészt alapítványi célokra akarja fordítani.

Azóta harminchétszer, összesen 135 Nobel-díjat osztottak ki. Eddig Németország vezetett 38 díjjal, de tavaly Hitler megtiltotta a német állampolgároknak, hogy Nobel-díjat elfogadjanak. (Zárójelben: nem igaz az elterjedt szóbeszéd, hogy Alfred Nobel családja zsidó származású volt. A család svéd földművelő eredetű. Legelőször a XVII. században bukkant fel nevük, Nöbbelöv faluban laktak. Petrus Olavi, Olof nevű nőbélővi paraszt fia beiratkozott az upsalai egyetemre és Nöbbelövből a latin-nos Nobeliusra változtatta nevét. Innen ered a Nobel-név.)

A Nobel-díjnyertes nemzetek táblázatában a második helyet Anglia és Írország foglalja el 27 és fél díjjal, harmadik Franciaország 20 és fél, negyedik az Egyesült Államok 17 és fél díjjal. A legtöbb békedíjat is az amerikaiak kapták. A legtöbb fizikai, kémiai, orvosi és irodalmi díjat a németek, viszont a békedíjban igen rosszul állnak. Kettőt kaptak csak, ezek közül is az egyiket Karl von Ossietzky, aki miatt a nemzeti szocializmus vétőt kiáltott az egész alapítványra. Érdekes, hogy Vághidi könyvének utolsó mondatában megírólja Szentgyörgyi Nobel-díját: Ezt írja:

»A közeljövőben egyik világhírű vitaminkutató biokémikusunk jutalmazása várható...« Jó szimati volt!

Boldizsár Iván

Rabindranath Tagore műveiből

A világ leveti határtalan nagyságának álarcát a szerelmese előtt.
Oly kicsinyé válik, akár egy dal, vagy mint az Örökkévalónak egyetlen csókja.

Ami vagy, azt nem látod; amit látsz, csupán az árnyékod.

Hála Néked, Uram, hogy nem vagyok kerék a hatalom szekeren, hanem egy azokkal az élő teremtményekkel, akiket ama kerék eltipor!

Bálványképed szerte omlik a porban; nyilvánvaló, hogy Isten pora is erősebb a te bálványodnál.

Hibásan olvassuk a világ könyvét és azt mondjuk, hogy rászed bennünket.

Minden megszülető kisdéd azt az üzenetet hozza, hogy Isten még nem vesztette el hitét az Emberben.

Legyen az élet olyan szép, mint a nyár virága s a halál olyan, mint az ősznek hulló lombja.

A köd a föld vágyakozása.
Elrejti előle a Napot, amely után eped.

(A kósa madarak ciklusából.)

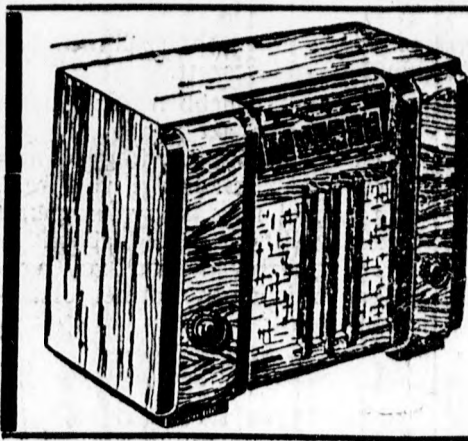
Tekstil gépek
SZÖVŐSZÉK különleges szisztémájú és nagyságu, angol, német és svájci gyártmányok, Schaft és Jacquard-gépek. Apertura, kalendirozó hengerek stb. kaphatók. **BORONAGÉP**, masszív, német gyártmány, teljesen új, használható, komplett állapotban. Vállal szállítást és teljes beállításra gyárakat a beográdi lerakat: **TEKSTILTEHNIKUM, BEOGRAD, Terazija 12.**

Hol köszöriültet
a vidéki Szubotica? **PAKSI KÁROLY** működési üzemé. Ugyanott finom beretvák és oltók kaphatók. **Postanska 3. Főposta mellett 237**

Nemes szörmék, bundák
javítása és gyönyörű modellekre való átalakítása elsőrendű kivitelben csak
Kovács József
szücsmesternél
Noviszád, Kr. Petra I. 24 az udvarban

ZEISS
PUNKTAL
Iso Mandić
BEOGRAD, Pašičeva 8.

NEH GOND TÖBBÉ SÜTNI, FŐZNI A JÓ

Telefon **24-02**
ZENITH
TÁKARÉKTŐZHELY LERAKAT - MARCEL FRAJ - VASKERESKEDÉS NOVISZÁD - KRALJA PETRA II - 34.

Megérkezett...

az ORION 100-as RÁDIO
a legújabb típusu 5 csöves super, rövid, közép és hosszú hullámra **bámulatoltsó árban**

Minőségben egyenrangú, sőt vetekszik a legdrágább rádiókkal. Kevés áramfogyasztásért szavatol a legújabb Tungram „E” rádiócsövek.
Ára készpénzben 3235”- dinár
Kedvező részletfizetést feltételekkel szállítja:
GELB - ORION-Rádióház Noviszád Kr. Petra II ul. 23.

Speciális kárpitos anyagok kereskedése
JOSIP OMERZO I DRUG
ZAGREB, Petrinyszka 5. Telefon 21-83
Bütoriszövedek, függőnyök, matrac-huzatok

TUNDEORSZÁG NYEREMÉNYEI:
Eredeti HOHNER szájharmonika
Truppel Béla
hangszerüzletéből a Hohner vezérképviselőjétől

Egy fényképfelvétel
FOTO IVAN
FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMÉBŐL
Futoski put 6. I. emelet

Egy pár gyermekharisnya vagy kesztyű az
„olcsó Perepatics”
kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 27 sz.

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Egy tábla csokoládé
Mojsovcics és Társa
Kralja Petra II. 39. sz. fióküzletéből. Allandóan mindennemű friss cukorka
Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a **MIGNON cukrászdából** tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Allandóan friss sütemény raktáron

Egy pár gyermekharisnya vagy kötött keztü a
„Gala” Klopka Aleksandar
divat- és rövidáru cégtől, a Futaki és Postanska uccák sarkán.

Egy darab pipere-szappan a
POPOVIC
udvari gyógyszerertárból, Kralja Petra II ulica 124. Pipere cikkek állandó nagy raktára.

BUTOR
BENCZE
Elsőrendű száraz anyag!
Szolid és izléses tervezés!
Gondos és lelkiismeretes munka, pontos kiszolgálás!
Rendkívül olcsó árak!
Gyár és főzlet: **PETROVGRAD**
Fiókok: **NOVISZAD** Pasiceva ulica 21. **BEOGRAD** Knez Mihajlova ulica 44.

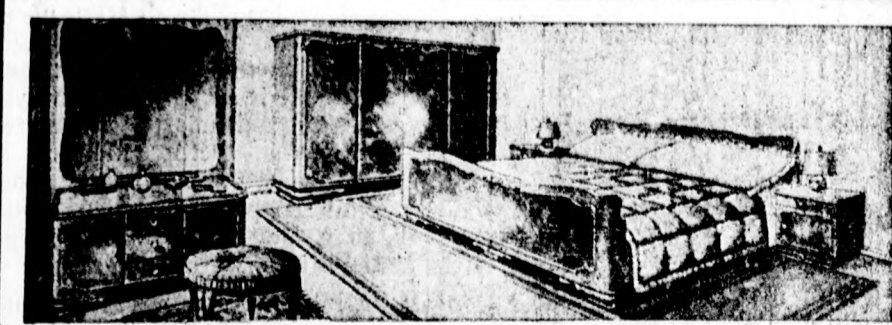
Pancsevón „RADIO CENTRALE”
a közismert **„RADIO CENTRALE”**
Kralja Petra 5 alól **Jabucska u. 5 sz. alá költözött** hol továbbra is a régi szolid alapon áll a n.b. közönség rendelkezésére. **VEGEZ** javításokat és mindenféle átalakítást a legegyszerűbb géptől a legmodernebb kivitelig. **ALLANDÓAN** raktáron tartja a legjobb külföldi rádiókat, bateriás és Netz-aparátokat. — Szencziós világmárkás rádiók. 6834

EPE KÖVEK
Az ismert Salvatek epekő és epohólyagjai ellen kapható a főlépviselőnél: **APOTEKA SV. IVANA** Zagreb, Kapitól 17 Inglyen prospektust küldünk. 0gl. reg. 8. h. 27876

Fáj a lába?
Csináltasson **cipőt**
Gál Stevan ortophéd cipésznel **SZUBOTICA, Jelasiceva ulica 9.**

Fűszer és csemegeárut legjobban **LOSTORFER-nél** vásárolhat. Ugyanott **duffé**, elsőrangú italok és uzsonnák. Külön helyiség. Noviszád, Kr. Petra II. a Rókus templommal szemben

ORION a legnépszerűbb rádiókészülék
Tiszta hang, szelektivitas, kevés áramfogyasztás
Olcsó ár! Kedvező fizetési feltételek!
Raktáron tartja: **„RADIOFONIA”**
ROBERT HOJDEK, PETROVGRAD. Telefon 1-51
Kérjen még ma részletes ismertetőt! - Kívánságára a Részletet felszólítjuk Önnek 8 napi próbára ingyen és költésmentesen

BUTORT RENDELESRE IS KESZITUNK

MELEGI A. PAVLE bútorgyára
PETROVGRAD
Modern és stíl bútorok!
Mielőtt bútort vesznek, tekintésük meg dus kiállításunkat a legjobb minőségű modern és stílbútorokból. Termelési költségeink alacsonyak és az eladás eredeti gyári árakban történik. — A bútor! saját eszközeimmel szállítom a vásárlóhoz. A minőségért teljes jótállás, vállalunk.
Flók: Noviszád, Dunavska ulica 17.

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

MŰKEDVELEÉS

NÉPNEVELÉS

KÖNYVTÁRELET

Sztáríbecse

E héten Sztáríbecse hat vezető egyesülete csatlakozott a magyar nép, rendszerbe foglalt művelésére. A sztáríbecsei magyar, vidékünk legöntudatosabb népe és a magyar kultúra ápolása terén messzirenyúló, nagy multja van. Egyesületi élete a legfejlettebb az egész Vajdaságban. Eppen ezért jól megmunkált talajra hullott a szabadegyetemi akció megszervezését célzó magvetés. Őszintén, nyílt szívvel, tárt karokkal, szeretetteljes kötelességként fogadták azt a lehetőséget, ami most az iskolán kívüli népnevelés előadásainak megjelentetésével adódott.

A magyar nép jó reménysége kíséri azoknak a vezetőknek munkásságát, akik felülemelkedtek minden kicsinyeskedő hiúságérzeten és csak a magas célt, népünk színvonalának emelését tartva szem előtt, önzetlen munkájukat újabb munkával, a népnevelés rendszeresítésével bővítették.

Becsén, és ezt ki kell domborítani, eddig is virágzott a magyar kultúra fája. Sehol annyi színvonalú előadás, kulturális előadás, műkedvelés nem volt, mint éppen Becsén. A legszebb magyar népkönyvtárak Becsén találhatók. A magyar társasélet az egyesületek révén itt a legfejlettebb. Érihető hát, hogy népművelési akciót, mint kulturális életünk eddig hiányzó, de fontos tényezőjét, besorozták abba a fegyvertárba, amely népünk fejlődését hivatott szolgálni.

A hat egyesület nevét ideiktatjuk és legszívesebben vezetőinek nevét is felsorolnánk, hogy az egész magyar nyilvánosság személy szerint is köszönthesse munkásságukat. És ha most nevek elhallgatásával mulasztást is követünk el, eljön az ideje, amikor a magyarság megtalálja módját hálájának kifejezésére az értük dolgozóval szemben. A hat egyesület a következő:

- Sztáríbecsei Magyar Népkör,
- Sztáríbecsei Gazdakör,
- Sztáríbecsei Kisgazdakör,
- Sztáríbecsei Alsóvárosi Róm. Kat. Olvasókör,
- »Egyetértés« Olvasókör,
- Sztáríbecsei Polgári Magyar Dalkör.

Ez a hat vezető egyesület több ezer tagot számlál és így remélhető, hogy az egyesületek munkássága áldásos eredményt hoz.

Az egyesületek vezetőivel történt érintkezésünk kapcsán Közművelődési Tanácsunk rendkívül értékes gyakorlati utmutatásokkal gazdagodott. Az analfabéta kurzusok megszervezése, amelyet a közművelődési tanács előkészít, Becsén újabb impulzust nyert. De ugyancsak a becsői egyesületi vezetők tanácsai alapján szervezi meg a Közművelődési Tanács a tanyák ellátását hasznos olvasnivalókkal a jövőben.

Egyben pedig meg kell azt is mondanunk, hogy a becsői megmozdu-

lás nem áll egyedül, mert e héten is a becsői csatlakozásokon kívül hat egyesület jelentette be a szabad egyetemek megszervezését.

Berta Imre ref. lelkész Suzáról a következő levelet írta: Mult hóban levelet méltóztattak írni Rohonczi Gyula zmajeváci gazdakör elnök atyánkfőnek, aki megválaszolás végett ezt a levelet nekünk adta át. Vagy másfél év óta t. i. a zmajeváci ref. gyülekezet összeolvadt a suzai ref. gyülekezettel, úgyhogy a suzai ref. lelkész egyben a zmajeváci ref. gyülekezetnek is lelkésze.

A megpendített előadás-sorozatot és a szabadegyetem megszervezését kitörő örömmel üdvözljük. Ebben a mi hazánkban ugysem törődik a magyarsággal senki, ha tehát mi magunk életstőneinktől indítatva talpra nem állunk, menthetetlenül elveszünk. Roppant gondok között, ezer akadállyal élet-halál harcát vívva, gyűlölettel és butasággal csatázva, megindítottuk itt már mi a kulturmentési munkát, de segedelem nélkül csak botorkálva lépegethetünk előre. Eppen ezért nagyjelentőségű a Reggeli Újság akciója a számunkra.

A szabadegyetem megszervezése és általában a magyar kultúrának megmentése a gazdakör keretéből átmeny a református olvasókör kereteibe, melyet újra megindítottunk s amely ezt a munkát az eredmény nagyobb reménységével is végezheti, mint a gazdakör. Az előadások céljaira is megfelelő helyiségeink vannak s a már-már felgyuló villanyvilágítás a küszöbön lévő telet erre a munkára kiváltképpen alkalmassá és gazdaggá teszi majd. Hisszük ezt s ezzel a hittel kérjük a szóbanforgó előadások megküldését és maradunk testvéri szeretettel az Ur Jézus Krisztusban.

Dr. Hajnal Lajos, a bajmoki Gazdakör elnöke a következőket írja: Magyar Közművelődési Egyesületünk elnökéhez és az itteni Gazdakörnek szóló hozzám intézett leveleiket, melyek ezen egyesületek szabadegyetem rendszerű előadásai szempontjából nagy értékű ajánlatokat tartalmaznak, örömmel és a legteljesebb elismeréssel fogadtuk. Előre is hálásan köszönve, kérem szíveskedjenek a már elkészült és az ezután összeállítandó előadások anyagát a fenti egyesületek részére közös felhasználás céljából címre megküldeni.

A szvetozár-mileticsi olvasókör vezetősége a többek között írja: »Tisztelettel értesítjük, hogy a választmány gyűlésünk elfogadta, hogy egyesületünkben kulturális előadásokat tarthassunk.«

Horti János a szentai Kisgazdakör elnöke leveléből idézzük: »Szíves felszólításokra válaszolva, kérem a jelzett előadás-sorozat megküldését. A mi közművelődési és népoktatási munkánkat nagyon megkönnyítik és remélhetőleg eredmé-

nyesebbé teszik a jól kidolgozott előadások.«

Takács István, a noviszádi Adamovics-telepi Olvasó és Gazdakör titkára írja: »Az Adamovics-telepi Olvasó és Gazdakör választmányának egyhangu határozata értelmében ezúton értesitem Önöket, hogy egyesületünk örömmel csatlakozik ahhoz az akcióhoz, melyet az Egyesületi Közlöny kezdeményezett és amelynek célja a kisebbségi magyarság művelődési színvonalának emelése. Régióta mutatkozó hiányt pótolnak ezzel, de különösen a falusi egyesületek számára nagyfontosság-

gu e kezdeményezés, mert ezeknél esetleg meg volt a jóakarát, de hiányzott egy megszervezett és jól összeállított előadás-sorozat. Mi kisebbségi magyarok társadalmi életünk minden terén érezzük kisebbségi voltunkat, de éppen ezért tudnunk kell, hogy csak akkor érvényesülhetünk, ha jobban tudunk és többet akarunk.«

Kis Sándor, a bezdáni Hajósegysület igazgatójának levele: »Az iskolán kívüli népnevelés céljaira kérjük szeretettel a már megjelent 12 előadás anyagát egyesületünknek megküldeni szíveskedjék. Ugyazintén a még tervbe vett 22 sajtó alatt levő anyagot is kérjük szeretettel annak idején elküldeni. Fogadja a tekintetes szerkesztőség e nemes célpropagálásáért és önzetlen fáradozásáért hálás köszönetünket.«

Vessük meg alapját a noviszádi magyar könyvtárnak!

Azt hiszém felesleges hangsúlyoznom, milyen fontos szerepe van kisebbségi életünkben a magyar könyvtárnak.

Városunkban minden magyar egyesületnek van kisebb-nagyobb könyvtára, de ezeket nemcsak, hogy a nagyközönség nem veszi igénybe, de még az egyes egyesületek tagjai sem látogatják nagy számban egyesületi könyvtárakat.

Ha valaki olvasni óhajt, rendszerint fel kell vésztetnie magát az illető egyesületbe, fizetnie kell a tagsági díjat és ezenkívül esetleg a könyvtári illetéket is. Ezek fejében hozzáfér egy miniatűr könyvtárhoz, amelyet csakhamar kimerít. Nincsen szándékomban felsorolni a közös magyar könyvtár hiányának összes hátrányait, mert ezekről értekezni egyrészt nem volna elegendő hely egy napilap hasábjain, másrészt pedig annyira ismeretesek, hogy felsorolásukat feleslegesnek tartom.

Ezeknek kiküszöbölésére igen hasznos volna, ha a noviszádi magyar egyesületek összeadnák könyveiket és közös erővel megvetnék a noviszádi Magyar Könyvtár alapját. Ezzel elhárítanánk az erők szétforgácsolásának másik nagy hátrányát is. Ugyanis nem fordulna elő többé az, hogy könyvvá-

sárlásánál a különböző egyesületek ugyanazokat a könyveket szerzik be.

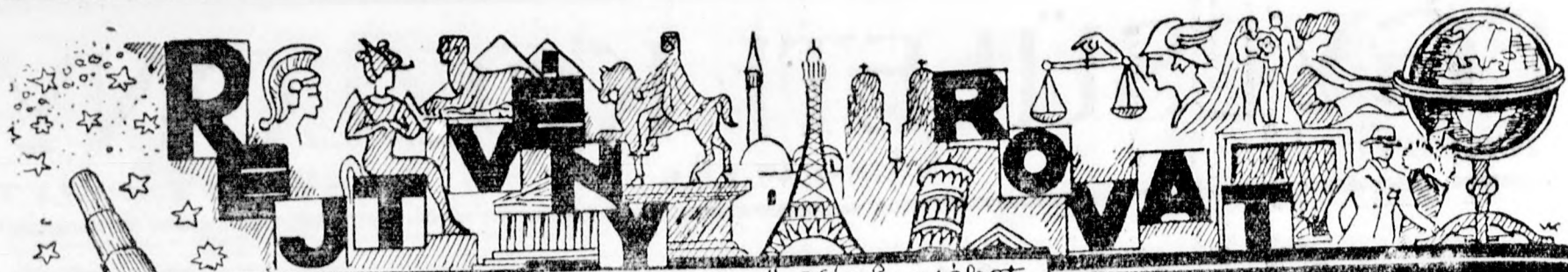
Ami a dolog technikai oldalát illeti, legegyszerűbb eljárás volna az, hogy az egyesületek a tulajdonjog megtartása mellett letétbe adnák könyvtáraikat az egyik egyesületnek örökös vagy pedig meghatározott időtartamra. Mellékes az, hogy melyik lesz ez az egyesület. Mondjuk legyen az, amelyiknek legnagyobb könyvtára van, vagy pedig legmegfelelőbbek a helyiségei.

Az elgondolás nem az enyém, mert ezt már évekkel ezelőtt Pozsonyban megvalósította Kázmér Ernő, a jelenleg Beogradban élő neves publicista. A bratiszlavai magyar egyesületek átadták könyvtáraikat az ottani Toldi-körnek és megalakult a »Magyar Könyvtár«, amely sokkal jobban látogatott volt, mint az egyesületi könyvtárak. Ami sikerült a bratiszlavai magyaroknak, miért ne sikerülne nekünk is?

Egy kis jóakarát, önzetlenség a magyar kisebbségi kultúra érdekében meg fogja hozni gyümölcsét és meg vagyok győződve arról, hogy néhány év múlva a noviszádi Magyar Könyvtár a város második könyvtára lesz, amely sorrendben mindjárt a Matica Szrp-szka könyvtára után következik.

Römer József

* A szerző elgondolásával nem azonosítjuk magunkat, bár egy központi, szervezetben egész Vajdaságra kiterjedő, nagy magyar könyvtár felállítását régióta szükségesnek tartunk.

A megfejtéseket a rejtvénytársasággal együtt, legkésőbb csütörtök estig kell beküldeni. A beküldők közöljük nevüket és pontos címüket. Egy rejtvény megfejtése is elegendő. Akinek rejtvénye megjelenik, résztvesz a sorsolásban.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Szabo Ili, Apatin

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80

Vízszintes sorok:

- Többszólamú egyházi ének
- Orgonára írt régi zenei műfaj
- A pokolban is az
- Angol zeneszerző
- Orosz folyó
- Skót muzsik
- Ilyes só is van
- Világhírű cremoniai hegedű készítő
- R N
- Kérdőnévmás
- Latinul lesznek, olaszul voltam
- Király olaszul
- Ida betűi keverve
- A szórakozások időszakja
- Hat hangszerre írt zenedarab
- Latin kötőszó
- Magyarul, görög nő
- Német személyes névmás
- Régi
- Após
- Kigyó, c=k
- Vig, franciául
- Ai
- Betű fonetikus
- Száj
- Szívesen hallgatjuk (névelővel)
- Tagadószó mássalhangzóival
- Tengeri hal, betűi keverve
- Visszafelé figyelmeztet
- Akkarod eleje
- Ósi magyar szó
- Bátor
- Hangnem
- Egyházi hangnem
- Opera
- Magyarul északot jelent

- KK és ismeretlen
- Világhírű magyar operaszerző
- Vissz. folyó
- Német praepos.
- Fuvolózó istenség
- Shakespeare király fon.
- Vissza, spanyol névelővel
- Tizenhetedik századbeli tánc
- Rameau is írt ilyet
- Ouverture

Függőleges sorok:

- Lirai versforma
- Ismeretei vannak
- Vissz. tenger olaszul
- Személyes névmás
- Női hang
- A dob hangja
- Arany franciául
- Olasz tó
- ... Sámuel
- Dalocskák
- Híres olasz operaszerző
- Folyó
- Vissz. emelt zenei hang is, hal is ideg.
- Német tulajdonsági név, nagyon rosszat jelent
- Trombita hang
- Egylethez tartozik
- Exkirályné
- Vissz. ilyen hangzat is van
- R R I
- Szerb férfinév
- Nemrég elhunyt híres magyar zeneszerző és hegedűművész
- Személyes névmás
- Adok olaszul
- Mina betűi keverve
- Olaszul ének
- Zaj ellentéte

- A, beszúrásával tornászati vezényszó (helyhatározó is)
- Cselekvést fejez ki
- Napszak
- Ékezzettel cigány
- Egysem olaszul, fon.
- Csak nők alkotják
- Nagy magyar zeneszerző
- Folyó
- Lány hangsor, fon.
- Vissz. e-vel férfinév
- Cső németül, fon.
- Himnusz jelent olaszul
- Kilencedik olaszul
- Lány betűi keverve
- Franciául szint jelent, így nevezik franciául a kísértékü hangjegyeket is, fonetikus és visszafelé
- Iskolában sok van
- Ik
- Olasz folyó
- Részvénytársaság

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, 6, 28, 47, 75, 76 és a függőleges 1, 10, 13, 50, 54 szavak megfejtése.

Rejtvénytársaságok figyelmébe. Keresztrejtvénytársaságok szívesen fogadják kérésüket, hogy a mai kiadás maradjon meg.

REJTVÉNYMEGFEJTÉS

A múlt vasárnapi számban megjelent rejtvényeink helyes megfejtése. Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Maraton, 6. Fogalom, 47. Baranyamegyei, 76. Bocskor. Függőleges sorok: 1. Mindenes, 10. Missa est, 13. Kukorica János, 50. Korlát.

Betűrejtvények: 1. Koravén, 2. Feltékeny, 3. Emeleti zártszék, 4. Selyem fejkendő.

ORAPEROMUS

- Vider: Rittegolo
- Pincuci: Csota
- Valolocelan: Bozazaj
- Tzarom: Agaszosági hárfa
- Tebiz: Mencar
- Tarkob: Almás dara csodatonni

Üzenetek: G. Matyásné, Zsabaly. Rejtvénytársaságok figyelmébe. Rejtvénytársaságok szívesen fogadják kérésüket, hogy a mai kiadás maradjon meg.

JUTALOMBAN RÉSZESÜLNEK:

Schneider Jenőné egy doboz emmentáli sajtot kap, özv. Platz Rezsőné két darab finom pipere szappant, Vengring Istvánné egy doboz „Titan” fürdőszót, Mókus Teréz kalapjavítást, a Dosics kalapszalónból, Huber László két finom önbortva pengét, Fischer Pavle férfiöltöny vasalást, Morgenstern divatszalonjából, Haasz Ottó, Vrsac, könyvjutalomban részesül. Noviszádi nyertesek a szerkesztőségben vegyék át utalványukat, vidéki nyertesek pedig postán kapják kézhez jutalmukat.

November 28
rejtvénytársaság

JUTALMAINK

Egy viz- vagy vasdololás

Talac Pavle

többszörösen kitüntetett fodrászsalonjában Kralja Petra II. 56

Kalapjavítás, vasalás vagy alakítás

MODE SALON „SIK”

Berger Magda női kalap divatszalonjából Bulevár 2.

Két darab finom pipere szappan

PARFUMERIA „ZORA”

cégtől Tanurdsics palota

1 doboz

„LILI-PUDER”

a GROSSINGER gyógyszerárból

1 doboz „Titan” fürdőszó, 1 üveg

„Iras” virágitat választás szerint az

„IRIS” Parfümériából

Egy doboz emmentáli sajt

RICHTER

speciális sajt, vaj és tejtermék üzletből Kralja Petra II. 5. Telefon 28-72

Három darab fénykép

Studio „Vera” fotószalonból

Trg Oslobođenja 2. Matica épület 0 csó árak, elsőrendű kidolgozás

Különböző fűszerek, vagy csemegék

Strainić

fűszerüzletből

Vilzonov trg, a főpostával szemben

Két legfinomabb önbortva penge

HOSEK F. cégtől

Dunavska ul. 21.

1 férfiöltöny vasalás

Morgenstern Andrija

férfi divat szalonjából

Njegoseva 8

Női kalapjavítás, vasalás, vagy alakítás

MODES DOSIC

régi és jóhírnevű kalapszalónjából Grckoskoszlzka ul. 11. Papić patika melett

Egy férfiöltöny vasalás

Brezsán Gyula

férfi divat szalonjából

Kralja Alekszandra 19

Egy tubus „DIVA” arckrém és „DIVA” puder

Mr. St. D. Popović

gyógyszertárából, Kralja Petra II.

18.25: Házzené. ● 18.40: Világzene. ● 19: Hírek filmekről. ● 19.20: Az állami operu énekekkora. Schütz, Molekta, Esch; Fgyházi ének négy hangra. Bruckner: Két motetta. Hassler; Kétfős-kar. Dowland: Édes étel. Német népdalok. Kéldorfer: Mi földművesek. Awin: A szeretői dala. Női kar két zongorával. Strauss Richard: Himmusz. ● 20.28: Dvatos dalk szerez. ● 21.55: Tökös János amerikai zongoradarábát játszik. McD weeli; Szerelmi morda. Hüsserman: A fahasztikus szonáttól Granger; Spoon River. ● 22.10: Hírek ● 22.20: Kumerth-nyeles. Kozak: Adj Istén, Bős — induló. Strauss József: Capoburk — kettős Filibek; Poema. Weimann: Sponyel lánok. Kuntér: Bési külvárosi tünemények. ● 23—23.40: Cigányzene Budapestről.

BERLIN 18: Művészlemez. ● 19.10: Könyvnyű zene. ● 19.45: Esti visszhang. ● 20: Tarka est dalokkal, táncgal és kórtyajelenetekkel. ● 22: Hírek. ● 22.30—1: Tánzene.

BUDAPEST 1. 6.45: Tarna. Utána hangjelemez. ● 7.20: Etrud, közlemények. ● 10: Hírek ● 10.20: Bartók József: ébességeiből; 1. R-sz. ömen. 2. Rob magyarák (előadás). ● 10.45: Mit kezdünk meg? A Szépművészeti Múzeum Benczur Gyula képeinek gyűjteményét ismerteti B. Eskovy Margit (előadás). ● 11.10: Nonzelközi vizualizáció. ● 12: Döll. látomás. az Egeóvíz-működésről. ● 12.05: Sobó Miklós: fűkek, zongorakísérettel — 1. Grósz Alfréd; 2. hegedű; 2. Hlatky Endre: Az én falombon. 3. Garami Béla; Virágzik meg a vén akácfa. 4. De Fries Károly: Szeret-e még a kék ibolya? 5. Kiss Angyal Ernő: Ne tudja meg. 6. Szávucz R. Bocsásson meg nekem. 7. Schuck Manka: Nyilnak-e még a rózsák? ● 12.50: Hírek ● 12.50: Sehwalb Miklós zongorázik ● 1.20: Pontos újjélesztés, előadás és vizualizáció. ● 1.30: Hangjelemez ● 2.40: Hírek ● 3: Arólyaművek, párt-árak, félműszerak ● 4.15: 1. „Gyógyító-ósiszony”, 2. „Szikraeska”, Móra Panka meséi ● 4.45: Pontos újjélesztés, előadás, hírek ● 5: Mit üzen a rádió? ● 5.30: Az Oszepde-kávéház, huszonegyedik éghényverek zenekara muzsikál a stúdióból ● 6: Látogatás az ipari továbbképző intézetben. Közvetítés a pesti Párpárti szakszerveletről. Beszélő: Budinszky Sándor ● 6.45: A római szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Zsigmond Leuke (ének) — 1. Jászai Huba; 2. Norman O'Neil; Ennepi előjáték. 3. Longomez; Desző; Hüllőző buzogány. 4. 90 Grog; Solvgr dala; b) Hlatky Endre: En ismerek egy halót! (Zsigmond). 5. a) De Falla; Spanyol tánc a Rómánál; b) Schubert: Moment musical. 6. a) Cuntson; Néger balladák; b) Tosti; Marchiare (Zsigmond). 7. a) Sammartini—Eman: Canto amoroso; b) Muszorgszkij; Gopak. 8. a) Grieg Sötétség; b) Fritzi; Indian szerelmi dal; c) Goumés; Tavaszi dal (Zsigmond). 7: világ nagybányai Horthy Miklós négyfős zongoraszervezete az in-ségétzenével; segélyezésre ● Közvetítés a székelykerületi színházról — Tropic szerelmen — Operett három felvonásban. Idegen jülei ncomán írta; Medgyesy Andras. Zenéjét szerzette Vidas László. Rendezte Tolnay Andor. Vezényel Szenor-jay D. Tibor. Személyek: Mehmed Ali, Daridszil-in szállója — Tolnay Andor; Radzsal, magyvezir

— Fábinyi István; Hasszán, bej — Polgár Gyula; Manchester lord, az angol flotta parancsnoka — Danits Gyözy; Mary, a leánya — Antal Il; Daisy az unokahuga — Kemény Erzs; Pick-Puek, ripo-ter — Andrási Márton; Dzsatina, első odalisk — Szondi Biri; Wilson, korvetkapitány — Putnik Szép, jó és könnyen hozzáfutható a SIERA R A D I O, kapható kedvező részletfizetésre!

„LUX R A D I Ó”, Noviszád, Kr. Alekszandra 24. T E L E F O N : 20—13.

Rádijó; Thény, színházdísz — Fehess György; Kármóczy — László Il; Holdsuőr — Silber Károly; Harmacsopp — Szóci Arany; Feketeórá — Daruváry Maria; Lóuszavirág — Vadsz Kató; Abu Béla, kedi — Foltai István; Pönnam — Horváth János; Főmunch — Kuty József; Lékész — Simon József ● 9.15: Hírek ● 10.30. Idjasszele-tes ● 11.30: Virág László jazz zenekara játszik ● 0.05: Az Oszepde-kávéház huszon-egyedik éghényverek-zenekara muzsikál a stúdióból ● 6.45: A Földművelésügyi Minisztérium mezezőzástási feljáró ● 7.15: Eudik és vize-sék festője, Fehess Zoltán előadja ● 7.45: Len-gyel Gabrália hegedű, zongorán kísérő Polgár Ti-ber — 1. Viadigrov; a) Románe, b) Orjental; 2. Kozáky; Amor Sanctus Bernadi; 3. De Falla; A féltem tánc. 4. Liszt—Hubay; Elfőltött kettős 5. Wenzlawski; Promaise de concert ● 8.20; Hírek ● 8.45: Hangjelemez

BUDAPEST II. 5: A Szociális Műszaki-áruslat előadja: Fehess Zoltán Főmunchszony. Muz-ziós jelenetek ● 6.05: Az Oszepde-kávéház huszon-egyedik éghényverek-zenekara muzsikál a stúdióból ● 6.45: A Földművelésügyi Minisztérium mezezőzástási feljáró ● 7.15: Eudik és vize-sék festője, Fehess Zoltán előadja ● 7.45: Len-gyel Gabrália hegedű, zongorán kísérő Polgár Ti-ber — 1. Viadigrov; a) Románe, b) Orjental; 2. Kozáky; Amor Sanctus Bernadi; 3. De Falla; A féltem tánc. 4. Liszt—Hubay; Elfőltött kettős 5. Wenzlawski; Promaise de concert ● 8.20; Hírek ● 8.45: Hangjelemez

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Könyvű zene. ● 11.30: Lemezek. ● 12: Döll zene. ● 11: Fröh-lich zene. ● 15.15: Tarka lemezek. ● 16: Stutt-gart ● 18: Könyvű zene. ● 19.10: Világ dalos-ek ● 20: Rádijózenek. ● 20.20: Hírek ● 22.30: Chopin; F-moll; zongora órárd. ● 23: Tánzene

MÜNCHEN 16: Könyvű zene. Közben közve-etés a karcsosnyí vésztől ● 18.10: Rádijó-aszali zene. ● 19.10: Kivánságkongresszus. ● 20: Hu-mor a csupán. Weiss Ferdi és diachau; paraszti-együttés. ● 22.30—24: Tánzenekar zongoraké-tesel, Döll barfával.

PARIS 18: Gyermekdalok. ● 21.30: R-sand; szimf. ● 22.10: Tarka dalos, zenés óra. ● 23.05: Villdella ének. ● 23.30: Lemezek. ● 24: Tán-zene

PRAGA 12.35: Katonazene. ● 15.20: Tarka zenés előadás. ● 19.20: Pozsony. ● 20.15: Hang-játék. ● 21.55: Lemez; Jaz. ● 22.30: Jaz. ● 11.40: Lemezek. ● 12.05: Döll zene. ● 16.15: Wil-komir-ska zongoraműves-zés. ● 18.15: Svéd népdalok. ● 19: Mese. Hangképek Szilárdról. ● 20: Népzene. ● 21: Vidám est. ● 21.30: Tánzene. — Varsó II. 22.15: Szalonzene. ● 23.15—1: Könyvű és táncle-mezék.

REGGELI RÁDIO

A REGGELI UJSÁG RÁDIO-MELLEKLETE

1937 november 28-ától december 4-ig

BEOGRAD, ROVIDHULLAMU ADÓALLOMAS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 kc.)

VASÁRNAP: 7: Himmusz, pontos idő, időjárás, első hírek, műsorolvasás. ● 7.15: Hangjele-zek. ● 8: Napi sport és társadalmi hírek. ● 8.30: Hírek és jugszláv lapszemleibenek francia nyel-ven. Himmusz. ● 12.55: Himmusz, pontos idő, rádiónapló. ● 13.40: Hangverseny. ● 13.40: Közműve-letési előadás. ● 13.55: Hangjelemez. ● 14.10: Hírek, himnusz. ● 18: Himmusz, pontos idő, rövid hí-rek. ● 18.05: Könyv és folyóiratszemle. ● 18.15: Tánzene. ● 18.30: A 13.40 órai előadás magis-matikus nyugedorás időközökben négy idegen nyelven. ● 19.30: Aktuális óra. ● 19.50: Hangjele-zek, napi riport. ● 20: Hírek nyugedorás időközökben görög, török, albán és francia nyelven. ● 21: Hírek. ● 21.15: Hírek német nyelven. ● 21.30: Hangjelemez. ● 22: Hírek angol nyelven. ● 22.15: Beogradi zenei sajtó. ● 23: Utolsó hírek, műsorolvasás, himnusz

KÖZNAPOKON: 7: Himmusz, pontos idő, időjárás, első hírek, műsorolvasás. ● 7.15: Hangjele-zek. ● 8: Napi sport és társadalmi hírek. ● 8.15: Hangjelemez. ● 8.30: Hírek és jugszláv lap-szemle francia nyelven. ● 12.55: Himmusz, pontos idő, rádiónapló. ● 13.40: Hangverseny. ● 13.40: Közművelődési előadás. ● 13.55: Tánzene. ● 14: Hangjelemez. ● 14.10: Hírek, himnusz. ● 18: Him-nusz, pontos idő, rövid hírek. ● 18.05: Könyv és folyóiratszemle. ● 18.15: Tánzene. ● 18.30: Hi-rek nyugedorás időközökben magyar, orosz, francia, angol nyelven. ● 19: A 13.40 órai előadás megismérlése nyugedorás időközökben, két idegen nyelven. ● 19.30: Aktuális óra. ● 19.50: Hang-jelek, napi riport. ● 20: Hírek nyugedorás időközökben görög, török, albán és francia nyelven. ● 21: Hírek. ● 21.15: Hírek német nyelven. ● 21.30: Hangverseny. ● 22: Hírek angol nyelven. ● 22.15: Hangjelemez. ● 23: Utolsó hírek, a másnapi műsor előolvasása, himnusz.

★ Csütörtökön és szombaton 14.30 órakor dr. Sztójkov Mózes szerb-horvát nyelvtanfolyama ma-gyar hallgatóknak.

Vasárnap

november 28

BEOGRAD 7—7.55: Induló, hírek, torna, hang-jelemez, étrud. ● 7.55: Pontos idő, műsorolva-sás. ● 8: Pravoszlav istentisztelet. ● 11.30: De-Dirko Stambuk négy-szögnyei előadása. ● 11.50: Vizitációslelés. ● 11.59: Pontos idő. ● 12: Opé-riai hangverseny. ● 12.55: Hírek, himnusz. ● 13: Rádijó-napló. ● 13.40: Georges Thel énekkel dhangjele-zek. 1. Berlioz: Faust, előjáték. 2. Bizet: Car-men. 3. Massenet: a) Werber; b) Irodade; c) Cid. 4. Gounod: Romeo és Julia. 5. Verdi: Traviata. ● 13.40: Pontos idő, hírek. ● 16.40: Pontos idő, hírek. ● 16.45: Olvasás a Koránból. ● 16.55: Olivera Csirics népdalokat énekel, kísérő a rádió népies zenekara. ● 17.30: Milpcker; Koldus-dalok, operettrészletek a berlini Filharmonikusok előadásában (hangjelez). ● 18: A királyi gárda fuvós zenekarnak hangversenye, vezényel Drag-Pokorny főkapitány. 1. Pokorny; Velez, induló. 2. Waldteufel; Korsolyozók, keringő. 3. Jenko; Üldö-zés, nyitány. 4. Brofil; Szerénád. 5. Csizsek; Egy-veveg. 6. Fritant; Rose Mary, részletek. 7. Brodli; Nis-könyvűk egyveleg. 7. Gann; Induló. ● 19: Nyura Boskovics-Jovanovics Gotovce szerzené-nyeket énekel. 1. Szajl meszege. 2. Tuga moje. 3. Naiso Erbez. 4. Ero sz otog szvele, két ária. 5. mok. ● 13: Jugoszláv nemzeti óra. A beogradi esilgyvisztesdó dr. Vojislav Miskovics egyetemi tanár, igazgató előadása. ● 19.50: Sporterőlmé-nyek, a beogradi hírlapiró szerkció heti riportja. ● 20.10: Maria Marinovics-Badugi albán dalokat énekel, kísérő a rádió népies zenekara. ● 20.40: Népies zene, játsza a tamburazenekar és Mita

PARIS 20.30: Egri énekesnő. ● 21.15: Lemezek. ● 21.30: Schubert: VI. szimfónia. Ravel: Zongora és zenekari verseny. ● 23.30: Lemezek. ● 17.10: PRAGA 12.35: Moravcska Ostrava. ● 19.15: Katonazenekar. ● 20.25: Tjardovics. A kis Floranyé — operett. ● 21.55: Lemezek. ● 22.35: Brno.

VARSÓ 6.40: Lemezek. ● 11.15: Székizajai dalok és táncok. ● 11.40: Sarasate-lemezek. ● 12.03: Déli zene. ● 15.45: Zenesz. utazások. ● 16.15: Szalonhármas. ● 17.15: Zawadzka szoptani énekel. ● 18.35: Falusi ifjúságnak. ● 19.30: A közönség vasutasok bet — hangjáték. ● 19.30: A közönség vasutasok énekkara. Wronski Adam zeneszerző estje. ● 22: A régi zene társaságának hangversenye. — Varsó II. 22.15—24: Könnnyű és tánclemezek.

Péntek

december 3

BEOGRAD 6.30—7.30: Induló, torna, hanglemezek, hírek, éternd. ● 11.50: Vízilásjelentés és műsorolvasás. ● 11.50: Pontos idő. ● 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, utána Lyubica Milivojević népdalok énekel, kíséri a rádió népdalzenekara. ● 12.35: Reklámok és rádiónapló. ● 13.10: Katica Musalek dalok énekel. ● 18.20: A rádiózenekar hangversenye. 1. Lörizing. Unnepi nyitány. 2. Humperdinck: Jancsi és Juliska. 3. Gouffon: Sába királyfi. 4. Massenet: Elégia. 6. Rubinstein: Perzsa vásár. ● 19.15: Reklámok és rádiónapló. ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. ● 19.50: A beográdi hírlapíró szekció napi riportja. ● 20: Massorg-ski: Kiállítási képek (zongorán játsza Ivó Macsek). ● 20.30: Zágrebi közvetítés. ● 21.30: Emilia Putnik táncművészettel népdalok énekel. ● 22: Pontos idő, hírek, Putnik-közlemények, utána modern zene (hanglemezek). 1. Sztravinszki: Zsár páca. 2. Dika: A búvészinas.

LJUBLJANA 18.20: Lemezek ● 20: Srammel ● 21: Lemezek ● 21.10: Orgona és ének ● 22.30: Lemezek.

ZAGREB 16.15: Kálifonygás. ● 18.15: Hírek. ● 20: Papandopulo Boris zongora művei ● 20.30: Borcsics szoprán és Bernatisz alt kettősei. Kor-nauth Egen szerzeményei. ● 21.30: Majažan Marian tenor operariái. ● 2: Hír-ak. ● 22.30: Táncczene. ● BECS 6.45: Ébresszó. Torna. Jelmondat. Hírek. ● 7.10—8: Lemezek. ● 9.10: Hírek. ● 10.50:

NÖKNEK ● 11.25: Zongora- és szoprán-szó. ● 12: Harangszó. Szókratizáló zene ● 14: Weber (Obbe-ron — nyitány. Pfitzner: Karácsonyi tündérbal- Palestrina — nyitány; A szív — ária. ● 14.30: Hi-rek ● 15: Arak. ● 15.15: Ehrwald mezo-szoprán éneke. ● 15.40: Nők Schiller drámájában. ● 16: Hírek. ● 16.05: Csajkovszkij: V. szimfónia. Liszt: Magyar ábránd. ● 17: Barkasolás. ● 17.20: A bélyegnap. ● 17.25: Schubert- és Schumann-dalok és zongoradarabok. ● 18.05: Sport. Csak Linz és Grac: Bemutató részletek a linzi színház játéktervéből. ● 18.15: Utazások Ausztriában. ● 18.30: Szép tiszta námetéség. ● 18.50: Tudományos hírek. ● 19: Hírek, a nap hangjai. ● 19.25: Rádiózene-kar dalokkal; tánczene. ● 20: Sappho utolsó szer-almes levele. ● 20.05: Lessing: Miss Sara Samp-son — ötfelvonásos szomorudrámák. — 22.10: Hírek. ● 22.20: Népképzés. ● 22.30: Szimfonikusok Vuk-dragovics Mihály vezényletével. Konyovics. Kos-tana — bevezető zene. Zsivkovics: A zöld év — táncok, hírek, reklám. Lajovic: Capriccio. Sla-venski: Balkanophonia.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna. — Utána: Hangle-mezek. ● 7.20: Éternd, közémények. ● 10: Hírek. ● 10.20: A legyákoribb fog. és foghúsborgóság megelőzése. Irtá és felolvassa. dr. Arszag Namor, az OTL-oszt. vezetőorvosa. ● 10.45: Walpurgis-éj 1418-ban Strassburgban. Irtá dr. báró Schroeder Attila dr. (Felolvasás). ● 11.10: Nemzetközi viz-jelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés. ● 12.05: Bura Sín-dor és cigányzenekara. ● 12.30: Hírek ● 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés ● 1.30: Állásalpan Zeneszek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Szikla Adolf. 1. Suppé: Pajkos diákok, ábránd. 8. Lehár: A víg özvegy — keringő. 4. Mi-kus—Csák István: Baricskák. 5. Grieger: A-ól Zé-egyeleg. ● 2.40: Hírek. ● 3: A 60. jótékony-csapat m. kir. állami sorsjáték húzása. Közvetítés a pénzügyigazgatóság székfőzéből. Beszélő Lukács-vehelme a tenger fenekén. Irtá dr. Wehner József-né. (Felolvasás) Utána: Ifjúsági közlemények ● 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Szegedi Egyetemi Énekkar. Vezényel Kertész Lajos. Zongorin kísér K. Kain Kató. 1. Bárdos La-jos: 6 fogyhatalian. 2. Kertész Gyula: Templom-ésendes mélyán. 3. Harmath Artur: Menyország-nak királynéja. 4. Molnár—Kern: a) Szól a kakas már; b) Nem anyától letélő. 5. Zichy Géza gróf: Rákóczi nőta. 6. Liszt: Rainai bordal. 7. Fegydy Sándor: Magyar népdalok. 8. a) Kodály: Karádi-nóták; b) Kodály: Mulató gjald. A szófókat énekelik: Schmutzler Ferenc. Bittó János és ifj. Váry Fe-renc. ● 5.45: Sportközlemények. ● 6: Az Opera-ház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműködik Talmányi Emil (hegedű). 1. Weber: A hívős vadász — nyitány. 2. Schubert:

● 6.45: Az ötvenéves budapesti villamos vasul. — Köhany József dr. előadása. ● 7.20: Revere Gyula és Paul Tibor hárfaklarinét kettőse. 1. Bach: Sicilienne (Revere átdolgozása). 2. Poenitz: Fantázia 3. Vincze Ottó: Pastorale. 4. Poigár Tibor: Két hangulat kóp. 5. Chopin: Keringő (Revere átdolgozása). 8.05: A modern megnyitás. G. Réthy Pál sakkelőadása. ● 8.35: Hírek, úgétőversenyeredmé-nyek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Hamburg. ● 9: Vidám zene. ● 10: Reggeli ünnepek. ● 10.45: Éne-kes lemezek. ● 11.30: Moziorgona. ● 12: Tárze-ne. ● 13.10: Könnnyű zene. ● 14.30: A svéd nép-dal. ● 15: Tarka lemezek. ● 16: Suitsgart. ● 17.20: A Zillertal kivándoroltjai — hangjáték. ● 18: Szókratizáló zene. ● 19: Jelmondat. Hírek. ● 19.10: Nagy mesterek jemezei. ● 20: Tarka-est. ● 22: Hírek. ● 22.30—0.55: Táncczene.

LONDON 18: Katonazene. ● 18.30: Bariton-, fuvoia- és esembaló-zó. ● 19.15: Tangózenekar. ● 20.05: Viktoria kori dalok és zeneművek ● 22.05: Rádiózenekar. Rossini; Semiramis; Nyitány. Regor: Mozart-vázlatok és fuga. Beethoven: II. szimfónia

MÜNCHEN 6: Vadászzene. ● 16: Zenés dél-után. ● 18: Götlib—Bauer: Az 50. születésnap — daljáték Dinkemeier zenéjével. ● 19: Vidám le-mezek. ● 20: Wagner: A bolygó hollandi — ope-rra lípéséből ● 22.30—24: Deutschlandsender.

PARIS 20.15: Szakszolgálat. ● 20.45: Da-lujza ● 21.30: Szimfonikus hangverseny. Utána Stappen énekesnő Bergmann zeneszerző. Mga lar-mé, Richopin- és Verhaine-szövegekre írt dalokat énekel. ● 23.35: Lemezek. ● 24: Táncczene. ● PRAGA 7.30: Zenekar. ● 10.10: Szó-onné-gyes. ● 12.20: Szókratizáló zene. ● 17: Rádióze-zenekar. ● 19.10: Moravcska Ostrava. ● 21: Brahms-B dur hegedűverseny. Ravel. Bolero. ● 22.20: Le-mezek. ● 22.55: Táncczene

VARSÓ 9: Isztentisztelet. ● 10.30: Charrentier Lujza — rövid opera. ● 12.08: Szimfonikus hang-verseny ● 13.30: Könnnyű zene dalokkal. ● 16.20: Szalonzene. ● 18.05: Beethoven: C-moll zongora szonáta, Chopin: C moll lengeyek. ● 19.45: Wys-pianski: A varsói nő — hangjáték. ● 19.45: Hei-fetz hegedű- és Horovitz zongoraművész lemezei ● 21.15: Vidám est. ● 22: Részletek Mozart: Fi-garó házassága és Don Juan című operáiból. — Varsó II. 22.05—1: Könnnyű és tánclemezek.

Hétfő

november 29

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hangleme-zek, hírek, éternd. ● 11.50: Vízilásjelentés, mű-sorolvasás. ● 11.50: Pontos idő. ● 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, utána Drag. Milo-vánovics népdalok énekel, kíséri a tamburaze-nekar. ● 12.35: Reklámok, majd a nagy rádióze-nekar szókratizáló hangversenye, vezényel Sze-linszki I. Bizet: Carmen, ábránd. 2. Láló: Namona, balett-szvit. ● Közben 13: Rádiónapló. ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde. ● 16.40: Pontos

idő, műsorolvasás. ● 16.45: Olvasás a Koránból. ● 16.55: Strauss-keringők (hangtanz). 1. Bécsi lá-nyok. 2. Tavasz hangok. ● 17: Vladimir Dvor-nikovics előadása Krajevics Márkóró. ● 17.20: A rádiózenekar hangversenye. 1. Eulenberg: Midsz-király. 2. Fall: Sztambul rózsája, operett-egyveleg. ● 8. Armandola: Romanikus szvit. 4. Lincke: Casa-nova, keringő. 5. Manfred: Fel a fejfel, induló. ● 18.15: Ivan Dimitrijević professzor szerb nyelvtöré-ja. ● 18.45: Lila Kantorovics-Herczog hegedűhang-versenye. 1. Mozart: C-dur szonáta. 2. Mendelsohn-Kreisler: Dal szöveg nélkül. 3. Ravel: ● 19.30: Ju-goszláv nemzeti óra. József Beck előadása: Az adó-hivatalnok és az ő feladatai a népevelés terén (lyublyanai közvetítés) ● 19.50: A következő mű-sorszám ismertetése. ● 20: Közvetítés a beográdi Nemzeti Színházról. ● Az első szünetben a beo-grádi hírlapíró szekció napi riportja. ● A második szünetben pontos idő, hírek.

LJUBLJANA 18.20: Lemezek ● 20: Fuvósóros ● 21: Lemezek ● 21.10: Könnnyű zene ● 22.25: Táncczene

ZAGREB 12.15: Burics tenor, Bogdan basz-szus és Simmics eselős hangversenye. ● 20: Pérféleknégyes. ● 20.30: Ressighi: H-moll hege-dű és zongora szonáta, hegedű Szegedy Sándor, zongorázik Macsek Ivó. ● 21: Lehár-operett: ékt-öl-23: Rádiózenekar Spelja tenorral. ● 22: Hírek. ● 23: Gittárkettős.

BECS 6.45: Ébresszó. Torna. Jelmondat. Hi-rek. ● 7.10—8: Lemezek. ● 9.10: Hírek. ● 10.10: Szókratizáló zene. ● 10.50: Auszria kör-tónéte érmékben. ● 11.25: Paraszi zene. ● 12: Ha-rangszó, ébresszó. ● 12.20: Könnnyű zene. ● 14: A régi udvari opera művészelezei. ● 14.30: Hi-rek. ● 15: Arak. ● 15.15: Nestroy levelei. ● 15.40: Nőknek. ● 16: Hírek. Film- és táncleme-zek. ● 16.50: A romantikus zenekarról lemezek-kei. ● 17.10: A balkáni konyha. ● 17.30: John Elemér Schubert. Dvorsák- és Loewe-dalokat énekel. ● 18: Bécsi bemutatók. Csak Grac és Linz: Osevegés. ● 18.25: Angol lecke. ● 18.45: Hazafias front. ● 19: Hírek. ● 19.40: A bécsi zenebarátok társaságának 125 éve. ● 19.25: Ver-di: Don Carlos, opera az állami operaházról. Szü-netekben 20.20 és 21.05: Operaismertetés. ● 22.45: Hírek. Könyvek. ● 23.05—23.30: Táncczene.

BERLIN 6.30: Könnnyű zene. ● 16.30: Janok: A földalatti szomszéd — mesejáték. ● 17: Grovet-mann: Zongoraszvit. Maas: Oseill- és zongorad-a-rabok. ● 17.30: Hétköznapi kritika versokban. ● 18: Szókratizáló zene. ● 19.10: Szalonfős. ● 20.15: Katonaindulók és dalok, közben vidám elő-adás. ● 22.30—24: Joost-zenekar a Freundorfer-negyessel.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna. — Utána: Hangle-mezek. Müller—Szegebi: Jász-kun-induló (A 2. hon-védgyalogozred zenekara, vezényel Szeghő Sán-dor) 2. eWhowski: A Josivarában, japán interme-zo (Szalonzenekar). 3. Oscheit: Dicsőség. — induló (Fhsel katonazenekar). 4. Waldteufel: Koroslyá-zók, keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Piefke: Po-rosz diósóság, induló (Fuvószenekar, vezényel Weitschach). ● 7.20: Éternd, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10.20: Sásdy-Schack Béla dr. emlékezte. Irtá Takaróné Gáll Beatrice. (Felolvasás). ● 10.45: Nem eszik a gyerek Irtá dr. Gyenes Rózsa. (Fel-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

LONDON 19: Katonazene. • 19:40: Palestri- na-motetták. • 21:15: Szalonzene. • 22:10: Tarka esz. • 23:25: Táncezene. • 0:40: Mozart: Hegedű és zongora szonáta.

MUNCHEN 6:30: Könnnyű zene. • 16: Könnnyű zene. • 16:40: Némel Afri- ka, hegedű és hárfaverseny. • 17:15: Tarka-est, közben csöves és a katonadalk. • 18:45: Nyelvtanítás. • 19:10: Induló és katonadalk. • 20: Kivánsághangverseny. • 21: Az új nemzeti órája. • 22:30: Könnnyű és táncezene.

PARIS 19:30: Lemezek. • 21:30: Chopin e- moll nocturno; g-moll ballada. Fauré: Improptiu. Liszt: Szt. Ferenc a hullámokon. • 22: Francia- ország dalkon. • 23:30: Dalkon.

PRAGA 12:35: Pozsony. • 14: Wilner Artur zongoradarabjai és dalai. • 19:25: Brno. • 20: A eszesszlovák-dél-szláv liga hangversenye. • 21:55: Lemezek. • 22:35: Lemezek.

VARSÓ 6:40: Lemezek. • 11:40: Schumann- dalkok. • 12:03: Déli zene. • 16:15: Katonazene. • 17:15: Kislewskij: Hegedű és zongora szonáta. Szalowski: Fuvóshármas. • 18:10: Szaloni-emezek. • 19:30: Mazurái dalkok — gyermekkar. • 20: Ve- egyes lemezek. • 21: Jambor Agnes Chopin-mű- veket zongorázik. • 22: Rádiózenekar. — Varsó II. • 23:15: Táncezene. • 23:—24: Könnnyű és táncle- mezek.

Csütörtök

december 2

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló, torna, hangle- mezek, hírek, éltrend. • 11:50: Vizátsjelentés, mű- sorolvasás. • 11:59: Pontos idő. • 12: Orplénai harangszó, majd opera-részletek (hanglemmek). 1. Gluck: Ofeusz és Euridike. 2. Haendel: Xerxes. 3. Giordano: Caro mio ben. 4. Mozart: a) Varázsfu- var; b) Szoktatás a szerényben. 5. Goldmark: Saba királyné. 6. Wagner: Siegfried. • 12:45: Reklá- mok, utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki. 1. Germann: Három aratólánc. 2. Kettelbey: A kék havajt vi- zeknél. 3. Aubert: A fekete dominó. 4. Schubert- Berté: Három a kislány. 5. Leopold: Aranka, ke- ringő. • 13:40: Pontos idő, hírek, tőzsde. • 16:40: Pontos idő, műsorolvasás. • 16:45: Olvasás a Ko- ránból. • 16:55: Dr. Vinkó Viteza könyv-zemlé- se. • 17:15: Pálar Szófiányies professzor begedü- hangversenye. 1. Mozart: G dur hangverseny. 2. Wenzelsky: Valse capricieuse. • 17:45: A rádióze- nar hangversenye. 1. Suppé: harmadik para- grafis nyitány. 2. Lohár: A paesirta, egyvagy 3. M-beli: Fajai szvit. 4. Zimmer: Havanna. • 18:30: Branszlav Pavlik: népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. • 19:15: Rádiónapló és rek- kies felolvasás. A Tesla-féle villamoskísérleti- si rendszert 50 évfordulójára. • 19:30: A beográdi hírlapok székének napi riportja. • 20: Olga Jacse- vecka orosz románcokat énekel. 1. Bertinszki: Szá- mo jelmondoz. 2. Sztrahov: Szvi szmo bil- mladi. 3. Jancsevecka: Ona je otisla. 4. Szeverzski: Karavan. 5. Jancsevecka: Nek zang emel. • 20:30: Wagner: Trisztán és Izolda (hang emel, ismertető előadást tart Iszidor Szekulics. • 22: Pontos idő, hírek, utána táncelemek 22:45 áráig.

LJUBLJANA 18: Svájci népzene. • 20:20: Ének- zés. • 20:45: Lemezek. • 21: Rádiózenekar — Ascher: Ofeuszé koringók — egyv. Recklenwald Románe. Pachernegg: Parténekek az Enns völgyé- ből. Steel: Caro Rob. Abraham: Haváji rózsája. Fischer: Landler. • 22:15: Lemezek. ZAGREB 12:15: Rádiózenekar. • 13:15: Hi- rek. • 19: Mozart: Esz dur zongoraverseny. F. Dur zongoraverseny. • 21:30: Könnnyű zene. • 22: Hírek. • 22:30: Tánceze- nek. BECS 6:45: Ébresztő. Torna. Jelmondat. Hi- rek. • 7:10—8: Lemezek. • 10:50: Szoprán és zon- gora. • 11:25: Olvasás. • 12: Harangszó. Szórakoztató zene. • 14: Működő operájai. • 14:30: Hírek. • 15: Arak. • 15:15: Gyermekkar. • 15:40: Nőknek. • 16: Hírek. • 16:05: Lehar zene. • 17: Barkocsolás. • 17:25: Lélektan. • 17:35: Soetens Róbert hegedű. Leclair: Szonáta. Debus- sy: Szonáta. • 18:05: A bélyegnap. • 18:10: Fran- cis lecke. • 18:30: Közlekedési híresek. • 18:40: Tűpózis és szuggesztív az afrikai bozótvilágban. • 19: Hírek. • 19:10: Munkásnépkar és munkás- ermekkar. • 19:40: Rádiózenekar Modina tenor-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

Kedd november 30

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló, torna, hangle- mezek, hírek, éltrend. • 11:50: Vizátsjelentés, mű- sorolvasás. • 11:59: Pontos idő. • 12: Orplénai harangszó, majd opera-részletek (hanglemmek). 1. Gluck: Ofeusz és Euridike. 2. Haendel: Xerxes. 3. Giordano: Caro mio ben. 4. Mozart: a) Varázsfu- var; b) Szoktatás a szerényben. 5. Goldmark: Saba királyné. 6. Wagner: Siegfried. • 12:45: Reklá- mok, utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki. 1. Germann: Három aratólánc. 2. Kettelbey: A kék havajt vi- zeknél. 3. Aubert: A fekete dominó. 4. Schubert- Berté: Három a kislány. 5. Leopold: Aranka, ke- ringő. • 13:40: Pontos idő, hírek, tőzsde. • 16:40: Pontos idő, műsorolvasás. • 16:45: Olvasás a Ko- ránból. • 16:55: Dr. Vinkó Viteza könyv-zemlé- se. • 17:15: Pálar Szófiányies professzor begedü- hangversenye. 1. Mozart: G dur hangverseny. 2. Wenzelsky: Valse capricieuse. • 17:45: A rádióze- nar hangversenye. 1. Suppé: harmadik para- grafis nyitány. 2. Lohár: A paesirta, egyvagy 3. M-beli: Fajai szvit. 4. Zimmer: Havanna. • 18:30: Branszlav Pavlik: népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. • 19:15: Rádiónapló és rek- kies felolvasás. A Tesla-féle villamoskísérleti- si rendszert 50 évfordulójára. • 19:30: A beográdi hírlapok székének napi riportja. • 20: Olga Jacse- vecka orosz románcokat énekel. 1. Bertinszki: Szá- mo jelmondoz. 2. Sztrahov: Szvi szmo bil- mladi. 3. Jancsevecka: Ona je otisla. 4. Szeverzski: Karavan. 5. Jancsevecka: Nek zang emel. • 20:30: Wagner: Trisztán és Izolda (hang emel, ismertető előadást tart Iszidor Szekulics. • 22: Pontos idő, hírek, utána táncelemek 22:45 áráig.

LJUBLJANA 18: Svájci népzene. • 20:20: Ének- zés. • 20:45: Lemezek. • 21: Rádiózenekar — Ascher: Ofeuszé koringók — egyv. Recklenwald Románe. Pachernegg: Parténekek az Enns völgyé- ből. Steel: Caro Rob. Abraham: Haváji rózsája. Fischer: Landler. • 22:15: Lemezek. ZAGREB 12:15: Rádiózenekar. • 13:15: Hi- rek. • 19: Mozart: Esz dur zongoraverseny. F. Dur zongoraverseny. • 21:30: Könnnyű zene. • 22: Hírek. • 22:30: Tánceze- nek. BECS 6:45: Ébresztő. Torna. Jelmondat. Hi- rek. • 7:10—8: Lemezek. • 10:50: Szoprán és zon- gora. • 11:25: Olvasás. • 12: Harangszó. Szórakoztató zene. • 14: Működő operájai. • 14:30: Hírek. • 15: Arak. • 15:15: Gyermekkar. • 15:40: Nőknek. • 16: Hírek. • 16:05: Lehar zene. • 17: Barkocsolás. • 17:25: Lélektan. • 17:35: Soetens Róbert hegedű. Leclair: Szonáta. Debus- sy: Szonáta. • 18:05: A bélyegnap. • 18:10: Fran- cis lecke. • 18:30: Közlekedési híresek. • 18:40: Tűpózis és szuggesztív az afrikai bozótvilágban. • 19: Hírek. • 19:10: Munkásnépkar és munkás- ermekkar. • 19:40: Rádiózenekar Modina tenor-

ral. Schild: A banda jön. Granichsádtien: A esz- szárnó parancsára — dal. Schönher: Parasztanc. Stolz: Az arany kifizetés — dal. Strauss János: Asszonyháború — nyitány. Stolz: Vénusz seiyem- ben — dal. Mainzer: Vidám muzsikuskok. Harald: Szunyogdal. Zieher: Bársony és selyem — kerin- gő. Benatzky: A banda jön. Lehar: Ginditta — kerin- gő. Sandauer: Szerelmi dal Ruprecht: Saját erőnköl — induló. Leopold: Bordal. Lehar: Fri- derika — táncok. Kálmán: A farsang tündére — dal. Zieher: Galopp. • 20:40: Ember és természet. • 21:05: Morgenstern-est. • 21:55: Irodalmi fel- olvás. • 22:10: Hírek. • 22:20—23:30: Táncezene. BERLIN 16:30: Königsbergi rádiózenekar. • 17:30: Balkáni kalandok. • 18: Szórakoztató ze- ne. • 19:10: Szalonzene. • 20: Esti visszhang. • 20:15: Magdeburgi kulturzenekar Jurek—Dittner szopránnal. A windsort vig nők — nyitány. A bú- vós vadász — dal. Aida — részletek. Ortleb: A természet esodsi. • 21: Vidám operalemezek. • 22: Hírek. • 22:30—24: Hamburg. BUDAPEST 1. 6:45: Torna. — Utána: Hangle- mezek. • 7:20: Éltrend, közlemények. • 10: Hírek. • 10:20: Történet az állatvilágból. A tekintés ut. Iria Nyáry Andor. (Felolvasás). • 10:45: Karáso- nyi kézimunkák. (Felolvasás). • 11:10: Nemzetkö- zi vízjelzésjelentés. • 12: Déli harangszó az Egye- temi templomból. Időjárásjelentés. • 12:05: A rádió- zóna-zenekara. 1. Suppé: Borcaccio — induló. 2. Aubert: Az ördög jussa — nyitány. 3. Tóth Lajos: Goffe. 4. Strauss János: Keleti mesék — kerin- gő. 5. Ganne: Parade galante. 6. Chaminade: Cal- lírhe — szvit. 7. Szirmai Albert: Operatrészetek. 8. Borkiewicz: A baromfiudvarban. • 12:30: Hi- rek. • 13:0: Pontos időjelzés, időjárás- és vizáts- jelentés. 1.30: Dömötör Ilonka énekel zongora- kísérettel. Vásharthy György zongorizik. 1. Mo- zart: A dur szonáta. 2. Debussy: a) Fátýlak; b) Amít a nyugati szél látott. 3. Liszt: VIII. rapzódia. (Vásárhely). 4. Massenet: Manon — ária. 5. De- bussy: A félkövér fü e. operából — La ária. 6. Ponchielli: Gioconda — ária. 7. Lányi Ernő: Szó- relem. 8. Lavotta: a) Honna jó a fény; b) Rég volt. 9. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen. 10. Csí- kv János: Bánkóadás. 11. Kun László: Schasom nyit (Dömötör). • 2:40: Hírek. • 3: Arfolyamhírek, páci árak, élelmiszerárak. • 4:10: Asszonyok la- nácsádjára. (Arányi Mária előadása). • 4:45: Pon- tos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. • 5: Cserké- szek felőrája. 1. A magyar cserkészet a farsada- lomban. Ery Emil országgyűvezető elnök előadása. 2. Eöf történelem a táborban. Vitéz Faragó Ede, országgyűvezető előadása. • 5:30: A Magyarorszá- gi Munkásdalkörök Szövetsége képviseletében a Jutagvár Testvérség Dalkör vegyeskara és a Cse- peli Munkás Dalkör. 1. a) Hasler: Gagliarda-tánc- dal; b) Dowland: Madrigál; c) Kjerulf: Hoidsga- ras feldolgozása; a) Már Kistildén; b) Koesi, sze- ker. 4. Harmath Artur: Népdalgyűjtemény. Éneklő a Jutagvári Testvérség Dalkör vegyeskara. vezényel Zsuzsákovszky József. 5. Schubert: Mi szép az é- n. Bártony Lajos: Széles a Duna. 7. Lányi Ernő: Jaj, de nagyon keskeny ez az utca. 8. Gaál Sán- dor: Erdő mélyén. Éneklő a Csepeli Munkás Dal- kör, vezényel Ujj József. • 6:30: A külföldi hadüparok háború idején. Suhay Imre ny. tábor- nagy előadása. • 7: Farkas Józsa és egyanya-

hekarra. ● 8: Északi hadjárat. Szimón három felvonásban. Iria Ibsen Henrik. Rorifotia Szűcs László és Baris Otzn. A darabban előforduló dalok és hárfaszámot Kiszely Gyula írta. Rendező Németh Antal dr. Visszélével. Szövevények: Ornulf, Öreg izlandi harcos — Kürthy József; Sigurd, vi-

A kitűnő Siera márkájú rádiók.
Kaphatók hosszulejtűre részlettelére is. Felhatalmazott kereskedők az összes nagyobb városokban. Beogradban kapható: „The American-Radio-nál, ahol magyarul is beszélnek. (Balkanszka ul 29.)

King harcos — Kiss Ferenc; Gunnar, norvég földirtókos — Loholay Árpád; Thorolf, Ornulf legkisebb fia — Ungváry László; Dagin, Ornulf leánya — Keresztény Mária; Hjördis, Ornulf nevelt leánya — Peéry Piri; Kore, jobbágy — Kovács Károly; Egil, Gunnar fia — Dévény Laci; Eisd férfi — Rubinvi Tibor; Második férfi — David Miksa; Öreg férfi — Bussa Lajos; Fiala férfi — Baksa-Sós László. ● 9:10: Hírek. ● 9:30: Táncelemek. ● 10: Időjárásjelentés. ● 10:30: In a der-vish előlőster. (Egy deriviskolostorban. Germanus Gyula dr. angolnyelvű előadása. ● 10:45: Az Operaház tagjainak alkalmi zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. a) Padre G. B. Martini—Selva; Preh-dium és allegro; b) Domenico Zipoli — Sevegri; Canzone dall' organo. 2. Casella; Serenata. 3. Bizet; I. szimfónia, C-dúr. ● 0:05: Hírek költői mágyarok számára.

BUDAPEST II. 6: A Földművelésügyi Miniszterium melegezsdásági előadása. ● 6:30: Géczy Párkás Klára zongorizál. Schubert: A-moll szonáta, 42. m. 2. Beethoven: G-dur rondó. ● 7: Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) ● 7: A régi és a modern könyvtár. Ficz József dr. könyvtárgazda-16 előadása. ● 8: Hírek, péntekenként. ● 8:25: Hangtanzok. 1. Mozart: Don Juan — Mennét (esemhallszó) (Wanda Landowska). 2. Mozart: Bűbösödél (Elisabeth Schumann). 3. Beethoven: Szeretlek — dal (Karl Schmitt—Walter). 4. Chopin: G-dur nocturno (hegedűszó). Albert Spalding). 5. Mendelssohn—Bartholdy: Es ist bestimmt in Gottes Rat — népdal (Romy Beltenhof). 6. Schubert: Tengeten (Am Meer) (Richard Tauber). 7. Gaurand—Terlis: Melodrama (Bricsasszók). Lionel Terlis). 8. Liszt: Loreley — dal (Sigríd Öngin). 9. Loewe: A korcsmárosné leánykája (Der Wirthin Töschertlein) — dal (Kálmán Oszkár). 10. Boellmann: Tocata (orgonaszó). Edouard Cornmette. 11. Reger: Maria bűbösödala (Dina Beren). 12. Glazunov: Meditáció (hegedűszó). Jása Heifeiz). 13. Werner: Vadrózsa (Heidenroslein) — dal (Herbert Ernst Grob). 14. Kreisler: Synopation (Fritz Kreisler hegedű). Hugo Kreisler esellő. Raitch-eisen zongora). 15. Egyveleg Lorzing műveiből. — (Berlini Allami Opera Zenekara, vezényel Schrüder).

DEUTSCHLANDSENDER 6: Lemezek. ● 6:30: Könyvü zene. ● 10: Kappel Mária — hangjáték. ● 11:30: Tarka lemezek. ● 12: Déli zene. ● 14: Szalonzene. ● 15:15: Táncelemek. ● 16: Színia-konzert. Rágyi Bécsi operettekből és zenés-bokázatokból. ● 18: Schrüder: Hátrahagyott négyes-Miel. Beethoven: A-moll négyes. ● 18:55: Oskuta-

ka. ● 19:20: Vidám zene. ● 20: Fuvószene. ● 21:5: Nebeint: Egyenlő mellét és egymás ellen-jelent zenevel. ● 22: Hírek. ● 22:30: Mozart: B-dur hegedű és zongora szonáta. ● 23—24: Könyvü és tánczene.

LONDON 20:30: Könyvü zene. ● 21: Paris-tána-mozettek. ● 21:30: Neel-vonaszonata. ● 22:20: Táncezene. ● 23:25: Táncezene. ● 0:40: Schubert dalok.

MÜNCHEN 6:30: Táncezenekar. ● 16: Tarka-dalok. ● 16:40: Híres átalakítók. ● 17:15: Nürnbergi rádiós szopón és átdalokból. Könyvü művek. ● 19: Népzenelemek. ● 19:30: Kibernet: Elnegünk Izlandba — hangjáték. ● 20:30: Leme-zek. ● 21: Rádiózenekar. ● 22:20: Kulinbellei ma-drigébevités szopón és zongoraszóval. ● 22:50—24: Szókratész zenekar szopón, tenor és zongoraszóval.

PARIS 18: Rádiózenekar. ● 23:15: Bach: Zongoraharmonia. Utána Martinelli énekesné Schubert-dalokat énekel.

PRAGA 12:35: Kassa. ● 17:30: Zich: G-dur vonásnégyes. ● 19:15: Vidám esch művek. ● 19:55: Sogova gitarművés. ● 20:25: Hangjáték. ● 22: Hírek. ● 22:15: Lemezek.

VARSÓ 6:10: Lemezek. ● 11:40: Scherzók b-muzsikon. ● 12:00: Delt zene. ● 16:15: Szimfon-négyes. ● 17:15: Zongora és hegedűszó. ● 19: Hangjáték. ● 19:30: Janovszki énekes. ● 30: Tán-dalok és táncok. ● 21: Novemberi dalok. — Varsó II. 22:15: Bayer-lemezek. ● 23:30—24: Könyvü és tánczene.

Szerda

december 1

BEOGRAD 6:30—7:30: Induló, torna, hangtanzok, hírek, éternd. ● 11:30: Vízalkéjszentes, mű-sorolvasás. ● 11:50: Pontos idő. ● 12: Harangszó a pravoszláv székesegyházból, majd népszerű hangtanzok. 1. Szatona) danlovics énekel. a) Imam jednu zselj; b) Po polju ja kisa pala (Bimniski); c) Da zna meni ocsi tvoje (Bimniski); d) Kad se szetim mila moja; e) Čuta pesce rakija; f) Majka (Iace). 2. Mijat Mijatovic énekel. a) Zs-lim te memese; b) Dano Dansee; c) Moja mati ty-lim lka; d) Sorom ide mlad momak; e) Jedem gra-de; f) Sto szi Leno na golemo. ● 12:35: Reklámok, utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangve-senye, vezényel Szehinszki L. — 1. Fredrikson: Skandináv szvit. 2. Zajc: Dubravka, nyitány. 3. Gorovec: Morana, egyveleg — Közben ● 13: Rádió-napló ● 13:40: Pontos idő, hírek ● 16:40: Pon-tos idő, műsorolvasás ● 16:45: Olvasás a Korán-ból ● 16:50: Diákóra ● 17:30: Jelena Vuharovic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara ● 18: Kólok és indulók (hangtanzok) ● 18:50: A zenemi akadémia dalok hangversenye ● 19:15: Rádiónapló és reklámok ● 19:30: Jugszláv nemzeti óra ● 18:50: A beográdi hírlapló szerk-ező napi riportja ● 20: Bosnyaköves: Szélső moza-ubavo, rapsozika (előadja a Szankovics-dalárd 60 a nagy rádiózenekar, vezényel Milenkó Zafiro-

vics) ● 21: Szavaltatok ● 21:10: A Szankovics-dalárda hangversenye, vezényel Milenkó Zafiro-vice — 1. Szankovics: Szerb népdalok. 2. Mokra-naec: XIII. dalfüzet. 3. Tajevovic: Komiszke peszra ● 21:40: Szerb népdalok guslan, jalszák Dr. Szervan Zagoricos és Jovan Mokranjac ● 21:50: Pontos idő, hírek ● 22: Kamarazene. Köz-remondják a zagrebi négyes (Tepolszki, Graf, Arányi és Fabry), Milan Dimitrijevic hegedű és Alekszija Burakov zongora). Előadása keritűnk Olhak, Mijovic és Könyvics kamarazene-hang-versenye.

LJUBLJANA 20: Opera.

ZAGREB 18: Hírek. ● 20: Lemezek. ● 22: Hírek. ● 22:30: Táncezene.

BEGS 6:15: Ebraszó. Torna, jelmondat. Hí-rek. ● 7:10—8: Lemezek. ● 9:10: Hírek. ● 10:10: Beethovenről. ● 10:50: Házartási tanácsok. ● 12: Harangszó. Könyvü lemezek. ● 13:10: Művés-z-koncert. ● 14: Baekhaus zongoraművés-jenével. ● 14:30: Hírek. ● 15: Arak. ● 15:15: Hf. kar-tésny. ● 16:40: Megoldatlan kérdések. ● 16: Hí-rek. Uj lemezek. ● 17: A szövetségi kancellár-karácsonyi üzenete — közvétel az Opera mellet-ti nikeresztézséről. ● 17:30: Hasonóhnt: Szer-e-nád vonósharmonia. Allegro kurra és zongorára: G-dur ábránd és fuga; Kis paritta Chaconne. ● 18:20: Megrendelt és meg nem engedett rekla-mok. ● 18:40: Bkes új vizitorkja. ● 19: Hírek. ● 19:10: A nap hangjai. ● 19:25: Részletek a követ-kező orosz operákból: — Csajkovszkij: Annyen. Rimszki-Korszakov: Aranykakas; Szatibó; Zaitán-ot. Maszarszkij: Godunov Boris; A szörösnisz-ki vészir. Csajkovszkij: Pique Dame, Mazepa. ● 20:40: A Neschmarkt Kis-szimpad előadása zen-evel. ● 21:40: Andersen Stoll zongorizál. Mozart: F-dur szonáta. Brahms: B-moll intermezzo.

BERLIN 16:30: Jelent Nagy Prigevsöl. ● 16:50: Olvasási tanácsok. ● 17: Mozart: B-dur zongora szonáta. Weweler: F-dur vonásnégyes. ● 17:45: Ebraszó. ● 18: Szórakoztató zene. ● 19:10: Könyvü zene. ● 19:45: Hogyan készül az új népszerű. ● 20: Nagy rádiózene és énekek a berlini zongora hármassal, Meyer obos és Szpa-bravski hegedűssel. ● 21: Bach: Paraszkaniták. ● 21:30: Schlemm: Pastorale és scherzo. Dvor-zák: Szlov tánc. Nicolai: A windsori víg nők — tr-szletek. ● 22: Hírek. ● 22:30—24: Könyvü és tánczene.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. — Utána: Hangtanzok. ● 7:30: Éternd, közlemények. ● 10: Hí-rek. ● 10:20: Az októberi diploma után. (Felsőva-sás). ● 10:45: Emlékezés a magyar Hírszékgy kol-tőjére. Ista Hunyady Bálné. (Felsővasás). ● 11:10: Nemzetközi vízelékszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Pátria hangtanzok. 1. Lehárt: Vátsrhelyi induló. Az 1. honvédegyalgezered zenekara). 2. Strauss Já-nos: Cigánybárd — Barinkay bekefője (Szemer-e László). 3. Buday: Osárdás (Szilágyi szövege — Honthy Hanna). 4. Csiky J. átirata: Ellonkék szí-venet (Szédy Miklós dr.). 5. Buday: Nem tudok hinni magának (Szilágyi szövege — Honthy Han-na). 6. Csiky J. átirata: Ejj haj gyönyörvíg (Szé-d Miklós dr.). 7. Márkus: Falóví (Női szövege — Nagykovácsi Jóna). 8. Zerrindy: Várom magát — (Szánó—Szécsen szövege — Weigand Tibor). — 9.

Márkus: Almóda váni sziz esedő (Vitéz—Ba-bssa—Trenc szövege — Szédy Miklós dr.). 10. Márkus: Bizonyos, hogy (Női szövege — Nagyko-vács Jóna). 11. Buday: No álmoboz szíven to-vább (Szécs szövege — Weigand Tibor). 12. De-Fries Károly: Egy hangulat (Szánó—Szécsen szö-vege — Szédy Miklós). 13. Erdélyi Miklós: Mini egy holdas (Weigand Tibor). 14. Huszka Jenő: Da-tramadár tern az égen (Márkus szövege — Szédy Miklós dr.). 15. Abraham Pál: Vidám foytrót a „Moi kányok” e. filmből (Harmen szövege — Wei-gand Tibor és a leánykórus). 16. Fiala: Indian szo-termi dal (Polgár szövege — Ezzel Miklós dr.). 17. Daktány: Szadonspic (Szécsen szövege — Kalos-Gyula). 18. Friesy Richárd: Kis angyalom — in-duló (1. honvédegyalgezered zenekara). ● 12:30: Hí-rek. ● 12:40: Pontos időjelzés, időjárás- és vízháts-jelentés. ● 1:30: Pég József és cigányzenekara. ● 2:40: Hírek. ● 3: Arólyanlerek, piaci árak. élel-miszternek. ● 4:15: A rádió dakitória: Fokava-dászat a Jegerstengeren. Ista Banki Sander. (Fel-olvasás). ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. ● 5: Földes Andor zongorizál. Schumann: Kármévil. ● 5:30: Kautz Gyula, Székelyi tanít-ványa. Beka László dr. előadása. ● 6: Angyal Ar-pád szalonfűserekek műsora. 1. Hall: Szécs nésza — korind. 2. Elgarr: Szerelmi ábránd — esellő-szólo. 3. Micheli: Csókok a ködben — szerenád. 4. Kálmán: Gradioso — egyveleg. 5. Sevensten: Ro-mánó — hegedűszó. 6. Csajkovszkij: Orosz tánc-esen szövege) — tangó. 8. Polgár Tibor: Nápolyi szonáta). Gradioso — egyveleg. 5. Sevensten: Ro-mése. ● 7:30: Az Operaház előadásának ismerteté-se. ● 7:50: Az Operaház előadásának közvetíté-se. ● 7:50: Az Operaház előadásának közvetíté-se.

Nemcsak modern vona-vezetése, hanem minden más előnye is megvan az új SIERA rádióknak. Csengőtisztaságú hang, ideális szelektivitás, rövid hullám.

NAGY ATTEKINTHETŐ SKÁLA

● 9:35: Hírek. ● 10:30: Időjárásjelentés. ● 10:35: Szédy Kálmán hazharmasa játszik. ● 11: Hírek Francia és orosz nyelvű. ● 11:10: Ritz József és cigányzenekara muzsikál. ● 0:05: Hírek költői mágyarok számára.

BUDAPEST II. 6:25: Olasz nyelvoktatás (Gal-jerani Bonaventura). ● 7:30: Művészortinet a szavakban. Nálai Pál előadása. ● 8: Hírek. ● 8:25: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál. ● 9:25: Hangtanzok. ● 10: Időjárásjelentés.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Jelmondat. Lemezek. ● 6:30: Könyvü zene. ● 10: A szonátról. ● 11:30: Tarka lemezek. ● 15:45: Danzig rendf-zenekar. ● 14: Szórakoztató zene. ● 15:15: Népdal-lemezek. ● 15:45: Vidám előadás. ● 16: Könyvü zene. ● 18: Beethoven: Változatok Mozart Vándzstivóliának egy témájára; C-dur esellő és zongoraszonáta. ● 19: Hírek. ● 19:10: Szórakoz-tató zene. ● 20: Poe: Gyilkosság a Morgue-utca-ban — bűnügyi játék. ● 20:30: Szórakoztató ze-nek. ● 21: Bach: Paraszkaniták. ● 21:30: Színia-konzertó lemezek. ● 22: Hírek. ● 22:30: Haydn: Fuvola, hegedű és esellőharmonia. 23—24: Tánce-zne tenorálakkal.